

Udvalget vedr. God Videnskabelig Praksis

**Praksisudvalgets hvidbog om
Videnskabelig redelighed på
studierne**

Københavns Universitet, marts 2009

Praksisudvalgets hvidbog om Videnskabelig redelighed på studierne

Forord

Udvalget vedr. God videnskabelig praksis på Københavns Universitet afholdt 30. oktober 2008 et seminar for særligt indbudte medarbejdere og studerende om God videnskabelig redelighed på studierne.

Formålet med seminaret var at bidrage til videndeling og erfaringsudveksling mellem studierne om dette emne, som har fået stigende betydning i nyere tid i takt med anvendelsen af ny teknologi og brug af nye eksamensformer mv.

Med denne hvidbog har Praksisudvalget samlet materialet fra seminaret, herunder dels svar fra fakulteterne m.fl. på en høring, som udvalget iværksatte forud for seminaret, og dels en række af de oplæg, som blev holdt på seminaret.

Herudover indgår en opsummering af de vigtigste diskussionspunkter på seminaret, som danner baggrund for en række anbefalinger, som retter sig til de styrende organer på alle niveauer på universitetet, og som Praksisudvalget efterfølgende har vedtaget.

Det er udvalgets forhåbning, at dette materiale vil kunne danne grundlag for det videre arbejde med en styrkelse af den videnskabelige redelighed på studierne ved en revision af regelgrundlaget og en opprioritering af undervisningen i god videnskabelig praksis.

København, marts 2009

Carsten Henrichsen

Formand f. Praksisudvalget

Hvidbog

Om videnskabelig redelighed på studierne

Indhold	Side
Forord.....	3
Praksisudvalgets anbefalinger.....	5
1. Udvalgets forberedelse af seminaret.....	9
a. Udvalgets henvendelse til rektor/dekankredsen	10
b. Udvalgets høring af fakulteterne m.fl.	12
2. Høringssvarene fra fakulteterne m.fl.	15
a. Det Biovidenskabelige Fakultet.....	16
b. Det Farmaceutiske Fakultet	21
c. Det Humanistiske Fakultet.....	24
d. Det Juridiske Fakultet	36
e. Det Naturvidenskabelige Fakultet.....	41
f. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.....	47
g. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	55
h. Det Teologiske Fakultet	58
i. Uddannelsesstrategisk sekretariat	61
3. Seminaret om videnskabelig redelighed på studierne	65
1. Invitation til seminaret med program og deltagerliste.....	66
2. Oplæg af Carsten Henrichsen, Praksisudvalget	69
3. Oplæg af Christian Olesen, Uddannelsesservice	74
4. PP-præsentationer fra FARMA, NAT og SUND	78
5. Opsummering af diskussionspunkter	101
Bilag:.....	105
1. KUs ordensregler med tilhørende vejledning	106
2. CBS eksamensregler	111
3. SDU notat om eksamenssnyd	117
4. Kulturministeriets pjece, ”God citatskik”, 2006.....	122
5. LIFE’s folder, ”Plagiering er forbudt”	140
6. Projektet: ”stopplagiat.nu”	142

1. Praksisudvalgets anbefalinger

Rektor Ralf Hemmingsen

CC.

Uddannelsesstrategisk Råd

Uddannelsesservice

Fakulteterne

SAGSNOTAT

Vedr.: Videnskabelig redelighed på studierne

Sagsbehandler: Carsten Henrichsen

På baggrund af udvalgets høring af fakulteterne og drøftelserne på udvalgets seminar 30/10 2008 skal Praksisudvalget anbefale, at der på universitetet tages initiativ til en generel oprustning af beredskabet over for eksamenssnyd på studierne.

Vedrørende mulighederne for at forebygge eksamenssnyd mv. skal udvalget anbefale:

1. At fakulteterne iværksætter en informationskampagne om eksamenssnyd, særligt mhp. at forebygge plagiering. Der henvises herved til den af LIFE udarbejdede flyer, "Plagiering er forbudt", som også foreligger i en engelsk udgave, og som det eventuelt kunne overvejes at fremstille i en fælles udgave for alle fakulteter.
2. At fakulteterne – til informations og undervisningsbrug – indsætter et link til det universitetsbaserede projekt, www.stopp plagiat.nu på deres respektive hjemmesider og i den forbindelse opruster undervisningen af de studerende i god videnskabelig praksis såvel på studiernes bachelordel (i "fagets metode" -kurser) som på kandidatstudierne (i "fagets etik" -kurser) .
3. At fakulteterne i specialekontrakter med de studerende overvejer at indsætte en påmindelse om overholdelse af normerne for god videnskabelig praksis, og at der på områder, hvor specialets udarbejdelse involverer inddragelse i den løbende forskning på et institut, indgås en samarbejdsaftale med den enkelte studerende om offentliggørelse

11. MARTS 2009

FORMANDEN

STUDIESTRÆDE 6

1455 KØBENHAVN K

DIR 35323104

Carsten.Henrichsen@jur.ku.dk

af forskningsresultater og rettigheder til opfindelser mv., evt. med forbillede i de på FARMA udviklede koncepter.

SIDE 2 AF 3

4. At fakulteterne intensiverer undervisningen af de ph.d.-studerende i god videnskabelig praksis, og at der til dette formål oparbejdes et særligt informationsmateriale, evt. på tværfakultær basis.
5. At fakulteterne i øvrigt til stadighed overvejer mulighederne for at forebygge eksamenssnyd i forbindelse med valg af eksamensformer, afgrænsning af hjælpemidler og tilrettelæggelsen af eksamensforholdene mv.

Vedrørende den retlige regulering af eksamenssnyd mv. skal udvalget endvidere anbefale:

6. At KUs ordensregler med tilhørende vejledning gennemgås mhp. tydeliggørelse af de forhold, som konstituerer eksamenssnyd idet arbejdet hermed evt. kan tage udgangspunkt i de af CBS og SDU fastsatte regler om eksamenssnyd, som på visse punkter forekommer mere gennemarbejdede end KUs regler.
7. At det i forbindelse med den ovennævnte regel gennemgang overvejes dels at indsætte en bagatelgrænse, som giver mulighed for alene at sanktionere ulovlig afskrift i ubetydeligt omfang gennem bedømmelsen, og dels at åbne mulighed for at dekanen i mindre alvorlige tilfælde kan afslutte en sag om eksamenssnyd med en irrettesættelse.
8. At det endvidere overvejes, om eksamensbekendtgørelsens § 29 (om mangler ved prøven) – som hidtil antaget – kan afgive hjemmel for bedømmelse af opgavebesvarelser i tilfælde, hvor afskrift uden kildeangivelse ikke vurderes at være udslag af eksamenssnyd (og hvor forholdet derfor må betragtes som en mangel ved opgavebesvarelsen).
9. At det endvidere overvejes, om de gældende regler afgiver hjemmel for anvendelse af særlige reaktioner i form af kollektive sanktioner i tilfælde af eksamenssnyd, hvor det ikke er muligt at identificere gerningsmanden, og annullation af samtlige prøver i en eksamenstermin i tilfælde, hvor der er begået eksamenssnyd ved en enkeltstående eksamen.
10. At det endvidere overvejes, om der er grund til at indsætte særlige regler henholdsvis om strafnedsættelse i situationer, hvor en sædvanlig sanktion kan være særlig byrdefuld, om adgang til videregivelse af oplysninger om eksamenssnyd til udenforstående, og om forældelse af sager om eksamenssnyd.

Om baggrunden for disse anbefalinger henvises til udvalgets hvidbog, kap. 4.5. med en opsummering af diskussionspunkter på seminaret.

SIDE 3 AF 3

På vegne af Praksisudvalget

Carsten Henriksen
Formand

2. Udvalgets forberedelse af seminaret

Til rektor og fakulteternes dekaner

Att: Direktørsekretariatet; Fakultetsdirektørerne

Vedr.: Seminar om videnskabelig redelighed på studierne

På vegne af *Udvalget vedr. god videnskabelig praksis* (Praksisudvalget) skal jeg herved anmode rektor og fakulteternes dekaner om at bidrage til afholdelse af et seminar til efteråret om videnskabelig redelighed på studierne. Tidspunktet er endnu ikke endeligt fastsat, men påregnes at blive primo november.

Seminaret har til formål at afklare en række spørgsmål om oplysning af de studerende om god videnskabelig praksis og om administrationen af de gældende ordensregler for universitetets studerende. Det er udvalgets indtryk, at fakulteternes praksis i disse henseender er nok så forskellig, og at der kan være behov for en samlet drøftelse heraf.

Som spørgsmål af særlig interesse kan nævnes: Hvordan forstås ordensreglernes bestemmelser om videnskabelig uredelighed? Hvilken udbredelse har eksamenssnyd m.v. på studierne? Hvordan administreres ordensreglerne af rektor/dekaner? Hvad gør studierne for at sikre, at de studerende er bekendt med kravene til god videnskabelig praksis? Etc.

Efter de for udvalget gældende regler skal Praksisudvalget bl.a. tage initiativ til, at der løbende foregår en drøftelse af normerne for god videnskabelig praksis. Udvalget har på denne baggrund tidligere afholdt konferencer om forfatterkriterier og god publiceringspraksis.

Med det her foreliggende initiativ ønsker Praksisudvalget at sætte fokus på tiltag, som allerede fra studiestarten og senere i studierne kan forebygge videnskabelig uredelighed og andre brud på god videnskabelig praksis i en eventuel senere videnskabelig karriere.

Initiativet retter sig da særligt mod de af fakulteternes videnskabelige medarbejdere, som i kraft af deres hverv som studie- eller fagledere – har et særligt ansvar for de studerendes kendskab til de gældende regler om god videnskabelig praksis. Også rektors egen administration forventes at deltage her.

Herudover er seminaret beregnet for studienævnsmedlemmer, herunder studerende, samt administrativt (akademisk) personale med operativt ansvar for behandling af sager om eksamenssnyd m.v. Også laboratorieledere og fagledere i øvrigt kan have interesse i at deltage i et sådant arrangement.

7. MAJ 2008

**PRAKSISUDVALGET VED
KØBENHAVNS UNIVERSITET**

STUDIEGÅRDEN
STUDIESTRÆDE 6
1455 KØBENHAVN K

TLF 35 32 32 22
DIR 35 32 31 04
FAX 35 32 32 01

Carsten.Henrichsen@jur.ku.dk
www.jur.ku.dk

Praksisudvalget ønsker med denne henvendelse fakulteternes bistand til at udpege *nøglepersoner på de enkelte studier*, som har et særligt ansvar og/eller en særlig faglig indsigt i de herhen hørende spørgsmål. Ligeledes anmodes rektor om at henvise til nøglepersoner i universitetets administration.

Jeg skal derfor anmode om en tilbagemelding herom, idet udvalget herefter følger op med nærmere information om arrangementet til de pågældende medarbejdere. Jeg anmoder venligst om en tilbagemelding med oplysning om de enkelte medarbejders navne, hverv og kontaktadresse *senest 26. maj d.å.*

Med venlig hilsen

Carsten Henrichsen
Professor, dr.jur.

Fmd. f. Praksisudvalget

Til fakulteterne og studieadministrationen
Att. Fakultetsdirektøerne

CC. Kontaktpersoner

SAGSNOTAT

Vedr.: Seminar om videnskabelig redelighed på studierne

Under henvisning til udvalgets skrivelse af 7/5 d.å. kan det nu oplyses, at tidspunktet for ovennævnte seminar er fastsat til:

Den 30. oktober, kl. 13.00 – 17.00

Datoen er dog fastsat med forbehold af, at der kan skaffes et egnet lokale til arrangementet, hvilket først kan afklares endeligt i forbindelse med den skemaplanlægning, som finder sted i august måned.

Vedlagt er en liste over kontaktpersoner og mulige deltagere, som fakulteterne har indmeldt som svar på udvalgets ovennævnte henvendelse. Jeg beder om, at listen gennemgås og snarest – og inden 14 dage – returneres til mig med evt. rettelser og tilføjelser. Opmærksomheden henledes særligt på oplysninger om:

- Kontaktpersoner, med angivelse af tlf.nr. og træffetider.
- Mulige deltagere, med angivelse af mail-adresser, hvor dette mangler.
- Fakultetets prodekan for uddannelser, hvor en sådan findes.

Seminaret vil i vid udstrækning være baseret på oplysninger fra – og oplæg om – studierne og den centrale studieadministration. Et hovedformål med seminaret er således at kortlægge forholdene vedrørende de spørgsmål, der rejses i udvalgets første henvendelse, her anført med uddybende bemærkninger:

- Hvordan forstås ordensreglernes bestemmelser om videnskabelig uredelighed (hvad forstås der ved ”videnskabelig uredelighed” i studiemæssig sammenhæng)?
- Hvilken udbredelse har eksamenssnyd m.v. på studierne (antal afgjorte / verserende sager per år inden for en vis årrække, opgjort på nærmere bestemte kategorier)?

30. JUNI 2008

PRAKSISUDVALGET
Formanden

STUDIEGÅRDEN
STUDIESTRÆDE 6
1455 KØBENHAVN K

TLF 35 32 32 22
DIR 35 32 31 04
FAX 35 32 32 01

Carsten.Henrichsen@jur.ku.dk
www.jur.ku.dk

- Hvordan administreres ordensreglerne af rektor/dekaner (hvilke sanktioner bringes i anvendelse, på hvilket grundlag og under hvilke sagsbehandlingsmæssige procedurer)?
- Hvad gør studierne for at sikre, at de studerende er bekendt med kravene til god videnskabelig praksis (hvilke informations-, kommunikations- og/eller undervisningsformer anvendes)?

For at sikre en rimelig ensartet afrapportering af disse forhold, skal jeg anmode om, at der på fakulteterne iværksættes en undersøgelse af sager om eksamenssnyd inden for de **seneste fem år**, med henblik på registrering af følgende forhold:

1. Det samlede antal sager opgjort pr. år inden for nævnte periode.
2. Kategori af eksamenssnyd: (ulovlig) afskrift, bistand, brug af hjælpemidler, andet...
3. Bedømmelsesgrundlaget: de gældende eksamensregler på gerningstidspunktet, fx mht. hvad der betragtes som ulovlig afskrift etc.
4. Retsfølge/sanktion: følger for bedømmelsen af den studerendes præstation og/eller for den studerendes stilling på universitetet.
5. Sagsbehandlende myndighed: eksaminator, lokal administration, studieleder, dekan, rektor; oplysning om evt. udnyttelse af klageadgang.
6. Oplysning om procedurer for sagsbehandlingen, herunder mht. hvem der er sagsbehandler og afgørelsesmyndighed i 1. instans.

Endvidere anmodes om oplysning om, hvilke foranstaltninger der træffes på studierne for at:

1. Oplyse de studerende om reglerne om eksamenssnyd.
2. Kontrollere at de studerende overholder reglerne.
3. Afsløre tilfælde af eksamenssnyd, fx ved brug af it-programmer.
4. Forebygge tilfælde af eksamenssnyd, fx ved indførelse af særlige sikkerhedsforanstaltninger, valg af særlige eksamensformer mv.
5. Undervise de studerende i de særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde.

Jeg anmoder om, at oplysninger som nævnt tilstilles Praksisudvalget v. undertegnede **senest 30. august d.å.** Endvidere anmoder jeg om, at der for hvert af fakulteterne udmeldes en oplægsholder fra VIP eller TAP-side. Endvidere ønskes forslag til oplæg fra studentside.

Endeligt program for seminaret påtænkes udsendt medio september. En redigeret version af de skriftlige rapporter vedlægges programmet. Jeg henviser endvidere til materiale som *vedlagt*: Regler om eksamenssnyd ved andre universiteter og højere læreranstalter.

Eventuelle spørgsmål til ovenstående kan rettes til undertegnede eller til udvalgets sekretær, chefkonsulent *Torben Rytter Kristensen*, tlf. 353 23883.

Med venlig hilsen

Carsten Henrichsen

Professor, dr. jur.

Fmd. f. Praksisudvalget

3. høringssvarene fra fakulteterne m.fl.

Foranstaltninger ved eksamenssnyd på LIFE

1. Oplysning til studerende om reglerne om eksamenssnyd

Der er i de senere år kommet større fokus på eksamenssnyd på LIFE, og i efteråret 2007 blev folderen "*Plagiering er forbudt*" (både på engelsk og på dansk) udarbejdet. Den fortæller de studerende om plagiering, og hvilke konsekvenser det får for den studerende eller en ansat, hvis man bliver taget i at plagiere. Her bliver det også forklaret, hvordan man citerer korrekt og der henvises til faglitteratur om emnet.

Folderen "*Plagiering er forbudt*" er tilgængelig overalt på LIFE, på alle institutter, hos studievejledere og undervisere, såvel som på LIFE's hjemmeside for studerende, hvor der under emnet "Eksamen" tydeligt gøres opmærksom på, at plagiering og andre former for eksamenssnyd ikke accepteres. Her finder man tillige et link til KU's regelsamling samt Harvards hjemmeside, hvor retningslinjer for korrekt henvisning og citering er tilgængelige.

Folderen bliver endvidere uddelt ved studiestart til alle internationale udvekslingsstuderende på Study Culture kurserne, som bliver afholdt to gange om året. Her bliver de studerende introduceret til de gældende regler samt skik og brug ved eksamen og opgaveskrivning på LIFE.

I august deltager en stor del af de nye internationale kandidatstuderende i et tre ugers forløb, hvor de bliver introduceret til LIFE's undervisnings- og eksamensformer, og også her bliver det prioriteret meget højt at give dem en forståelse af, hvad plagiering er, og hvilke alvorlige konsekvenser det kan have at foretage det.

Underviserne opfordres til at sørge for at udlevere folderen til de studerende hver gang, der påbegyndes opgaver og projektskrivning. Der er desuden indsat en tekst om plagiering i alle speciale- og bachelorkontrakter, så den studerende skriver under på at være indforstået med reglerne, når kontrakten indgås.

På hjemmesiden for ansatte er der retningslinjer og oplysninger om, hvad man som underviser skal gøre, hvis man opdager plagiering eller eksamenssnyd. Der er desuden link til KU's regelsamling og til en hjemmeside med mere information om plagiering.

2 og 4. Kontrol af de studerende overholdelse af reglerne samt forebyggelse af snydtilfælde

For eksamensvagterne er der udfærdiget en manual, hvor de bliver instrueret i de almindelige retningslinjer ved skriftlige eksamener, herunder også hvad de skal gøre i tilfælde af mistanke om eksamenssnyd. Et særligt problem er knyttet til eksamener med brug af computer, men indtil videre har disse ikke været anvendt i nævneværdigt omfang på LIFE, idet der snarere sigtes mod at anvende alternative eksamensformer til den traditionelle haleksamen.

3. Afsløring af tilfælde af eksamenssnyd

LIFE har ingen it-programmer særlig rettet mod plagiering, men underviserne anvender Google eller lign. ved mistanke om snyd i skriftlige opgaver.

5. Undervisning af de studerende i de særligt etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde

Alle studerende bliver informeret på rusturen, idet der bruges tid på at fortælle om regler og etiske rammer om et studieforløb, og samtidig fremhæves konsekvenserne af plagiering og andre former for eksamenssnyd. I faget Videnskabsteori er information om korrekt henvisning og citering en del af undervisningen.

Sager om eksamenssnyd fra 2003-2008 på LIFE

2008: Antal sager første halvår: 6

Nationalitet og studieretning	Art af snyd	Afgørelse
International gæstestuderende	Plagiering af særdeles alvorlig karakter i opgave	Bortvisning fra eksamen samt universitetet. Den studerende får tidligst mulighed for at søge optagelse på Københavns Universitet igen med virkning fra februar 2009.
Dansk studerende	Afskrift fra kilder på internettet	Bortvisning fra den konkrete eksamination og registreres for et brugt eksamensforsøg. Bortvisning fra universitetet fra maj til udgangen af august 2008.
Dansk Masterstuderende Veterinærstudiet	Plagiering i forbindelse med en skriftlig eksamensbesvarelse. Opgaven indeholdt en lang række kortere og længere passager hentet fra forskelligt materiale på nettet og i anden litteratur	Bortvisning fra eksamen i det pågældende kursus. Betaling for deltagelse i et masterkursus dækker adgang til to eksamensforsøg, eksamen og reeksamen. Bortvisning fra eksamen indebærer, at man noteres med karakteren -3 som eksamensresultat, og at man ikke har ret til at deltage i reeksamen. Bortvisningen vil således betyde, at den studerende først kan deltage i næste ordinære eksamen, og at den studerende på ny må betale kursusgebyr.
International kandidatstuderende Agricultural Development	Plagiering i opgave udarbejdet af en gruppe på fire studerende, hvoraf yderligere en er indberettet for plagiering.	
International kandidatstuderende Agricultural Development	Plagiering i opgave udarbejdet af en gruppe på fire studerende, hvoraf yderligere en er indberettet for plagiering.	
Dansk bachelorstuderende Veterinærstudiet	Medbragt noter til en skriftlig eksamen uden hjælpemidler.	Bortvisning fra den berørte eksamen og tildeling af karakteren -3. Bortvisning fra

		universitetet fra juni 2008 til udgangen af januar 2009.
--	--	--

2007: Antal sager: 3

Nationalitet og studieretning	Art af snyd	Afgørelse
Skandinavisk kandidatstuderende Veterinærstudiet	Afskrift i en opgave	Midlertidig udmeldelse fra studiet fra juli 2007 til udløbet af blok 2 i studieåret 2007/08
International kandidatstuderende Agricultural Development	Afskrift fra nettet af væsentlige dele af skriftlig opgave som led i eksamen i et temakursus	Midlertidig udmeldelse fra studiet fra april 2007 til februar 2008
International studerende (Erasmus)	Afskrift fra nettet af dele af skriftlig opgave afleveret som led i eksamen	Eksamen i kurset er blevet annulleret og den studerende har ikke ret til at følge kurser på Det Biovidenskabelige Fakultet for fremtiden

19

2006: Antal sager: 3

Nationalitet og studieretning	Art af snyd	Afgørelse
Dansk kandidatstuderende Human ernæring	Snyd i forbindelse med 3-point opgave: Omfattende brug af afskrift dels af artikler, der er en del af pensum, dels af opgavetekster, der er tilgængelige på internettet.	Midlertidig udmeldelse fra studiet i et år frem til udløbet af blok 3 i studieåret 2006/07
Dansk kandidatstuderende Environmental and Natural Resource Economics	Afskrift af væsentlige dele af skriftlig opgave afleveret som led i eksamen i et temakursus	Midlertidig udmeldelse fra studiet fra 18. juli 2006 til 22. april 2007
Dansk bachelorstuderende Jordbrugsøkonomi	Afskrift fra ikke oplyste kilder som en del af en afleveringsopgave	Den studerende har ikke ret til at deltage i eksamen i samme kursus før ved næste ordinære eksamen, det vil sige året efter. Den studerende er ikke forhindret i at deltage i andre kurser i den mellemliggende periode.

2005: Antal sager: 2

Nationalitet og studieretning	Art af snyd	Afgørelse
Dansk bachelorstuderende Veterinærstudiet	Medbragt et stykke dobbelt A4-ark tæt skrevet med egne noter til skriftlig eksamen i cellebiologi. Desuden havde den studerende tidligere været optaget på KVL uden at angive det på KOT-ansøgningsskemaet.	Mulighed for først at gå op til samme eksamen et år efter (sommeren 2006)
Dansk studerende	Medbragt papirark med egne noter til skriftlig eksamen	Midlertidig udmeldelse af veterinærstudiet i studieåret 2005-06

Ingen registrerede snydsager for 2003 og 2004

Procedurer for sagsbehandling

En underviser eller vejleder, der opdager plagiering i en opgave (eller har mistanke om det) skal foretage indberetning til studiechefen og medsende redegørelse og dokumentation for plagieringen. Studiechefen vil herefter tage sig af den videre behandling af sagen i samarbejde med studielederen.

I forbindelse med undersøgelsen af sagen vil den studerende blive indkaldt til en samtale, hvor den studerende har mulighed for at medbringe en bisidder. I mødet deltager studieleder og studiechef. Sagen behandles i øvrigt i henhold til Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet.

Til og med 2007 blev snydsager behandlet i henhold til KVL's regler på området.

Fmd. f. Praksisudvalget
Professor dr. jur. Carsten Henriksen
Det Juridiske Fakultet
Københavns Universitet

Vedr. videnskabelig redelighed på studierne

29. AUGUST 2008

Det Farmaceutiske Fakultet sender hermed svar på Praksisudvalgets spørgsmål om eksisterende praksis vedrørende håndtering af eksamenssnyd.

INSTITUT ELLER AFDELING
STUDIEFORVALTNINGEN

Sager om eksamenssnyd indenfor de seneste fem år:

UNIVERSITETSPARKEN 2
2100 KØBENHAVN Ø

1. *Det samlede antal sager:*
 - 1-2 sager pr. år
2. *Kategori af eksamenssnyd:*
 - Ulovlig afskrift: 2 grupperapporter (begge 3-mandsgrupper)
 - Brug af ulovlige hjælpemidler: 4
 - Andet: 1 (person, der gav sig ud for en anden og gik til skriftlig eksamen i den andens sted)
3. *Bedømmelsesgrundlaget:*
 - "Eksamensregler m.v. for de farmaceutiske bachelor- og kandidatuddannelser"
 - "Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet" (indtil fusionen: "Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Danmarks Farmaceutiske Fakultet", som dog stort set var enslydende med de nuværende regler for KU)
 - Den i de enkelte kursusbeskrivelser anførte prøveform, herunder tilladte hjælpemidler
4. *Retsfølge/sanktion:*
 - Ulovlig afskrift: I det ene tilfælde (et 5 ECTS-point valgfrit kursus) blev kurset bedømt "ikke bestået", og der blev idømt en måneds bortvisning fra studiet til den studerende, der indrømmede afskriften. I det andet tilfælde skulle gruppen blot aflevere en ny rapport, da der var tale om et 5 ECTS-point valgfrit kursus, hvoraf rapporten kun udgjorde ¼ af bedømmelsesgrundlaget

TLF 35 33 60 00
DIR 35 33 63 90
FAX 35 33 60 01

iu@farma.ku.dk
www.farma.ku.dk

REF: XXXX

Sag: xxxx

Bedes oplyst ved henv.

- Brug af ulovlige hjælpemidler:
 - 3 individuelle studerende (brug af henholdsvis små papirlapper og oplysninger på lommeregner ved skriftlige eksamener i obligatoriske kurser, hvor skriftlige hjælpemidler ikke er tilladt): eksamen blev bedømt ”ikke bestået” uden yderligere sanktion
 - Kollektiv sanktion i form af idømmelse af omeksamen i den eksamensdel, der var uden tilladte skriftlige hjælpemidler, gældende for alle de eksaminander, der havde haft adgangsmulighed til 3 toiletter, hvor der blev fundet ens notesamlinger på de 3 toiletter under en skriftlig eksamen: vi kunne ikke udpege de(n) skyldige og kunne derfor ikke retsfølge denne/disse
 - Andet: permanent bortvisning og politianmeldelse (vi kunne dokumentere, at der var tale om gentagne gange en person havde udgivet sig for en anden og gik til skriftlig eksamen i dennes sted)
 - I enkelte konkrete sager: hentet inspiration i praksis på andre universiteter og drøftet denne praksis med disse
5. + 6. *Sagsbehandlende myndighed og procedure for sagsbehandlingen:*
- Dekanat, eksaminator, studieleder, studiechef, juridisk afdeling (før fusion: rektorat i stedet for dekanat; efter fusion: + rektors kontor)
 - De ”anklagede” studerende informeres mundtligt om det konkrete sagsforløb. Studiechefen fungerer som kontaktperson. I den skriftlige meddelelse om sanktion og begrundelse herfor gives klagevejledning. (klagemuligheden er kun benyttet i forbindelse med den oven for beskrevne kollektive sanktion)
 - Hvis dekanen vurderer at der er tale om eksamenssnyd/plagiering:
 - Afgørelsesmyndighed: Rektor
 - Indstilling: Dekan
 - Sagsbehandler: Studiechef, studieleder, sekretariat

Foranstaltninger der træffes på studierne for at:

1. *Oplyse de studerende om reglerne om eksamenssnyd:*
 - I ”Eksamensregler m.v. for de farmaceutiske bachelor- og kandidatuddannelser” vedrørende bistand og ulovlige hjælpemidler
 - Vi er i gang med at udarbejde en samlet beskrivelse, hvor alle regler vedr. videnskabelig redelighed indgår – også citat- og kildeangivelser
2. *Kontrollere at de studerende overholder reglerne:*
 - Eksamenstilsynet (ved skriftlige eksamener)
 - Mht. skriftlige rapporter er det undervisernes / vejledernes vurdering, om der er grund til mistanke om plagiering (f.eks. v.hj.a. Google) og andre tidligere rapporter inden for fagområdet

3. *Afsløre tilfælde af eksamenssnyd, fx ved brug af it-programmer:*
 - Ingen
4. *Forebygge tilfælde af eksamenssnyd:*
 - Grundig kontrol af og vagt ved de toiletter, der må benyttes under de skriftlige eksamener
 - Vi arbejder på udvikling af eksamensformer, således at lommeregnere ikke er nødvendige ved skriftlige eksamener, hvor ingen skriftlige hjælpemidler er tilladt
 - Vi overvejer køb af et større antal lommeregnere, således at lommeregner skal udleveres til alle eksaminander ved skriftlige eksamener, hvor der er behov for lommeregner, og hvor ingen skriftlige hjælpemidler er tilladt
 - Vi har et mindre antal 2-delte skriftlige eksamener, hvor 1. del er uden skriftlige hjælpemidler og 2. del er med alle skriftlige hjælpemidler. For at undgå tasker med bøger mm samt lommeregnere ved eksamensbordene under den del, der afholdes uden skriftlige hjælpemidler (med deraf følgende øget risiko for eksamenssnyd), afholdes disse eksamensdele nu helt adskilt med ½ times pause imellem
 - Det er ikke tilladt at anvende PC'ere ved skriftlige eksamener, hvorved vi eliminerer mulighederne for kommunikation og andre former for snyd via disse. (P.g.a. beregninger, kemiske formler mm. har vore studerende ikke noget specielt ønske om brug af PC'er som skriveredskab under de skriftlige eksamener. Ved behov for PC'er til andre formål anvendes andre eksamensformer end alm. skriftlige eksamener). Gælder dog ikke studerende, som p.g.a. særlige handicap har fået særlig tilladelse til brug af PC'er. Disse PC'ere undersøges for ikke tilladte hjælpemidler umiddelbart inden eksamen af vores IT-afdeling
5. *Undervise de studerende i særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde:*
 - Kurser: obligatorisk kursus på 1. semester af vore kandidatuddannelser i etik. På bacheloruddannelsen indgår undervisning i videnskabelig etik allerede fra studiestartkurset på 1. semester og herefter som delementer i relevante obligatoriske kurser.

Med venlig hilsen
på fakultetets vegne
Ilse Fjalland
studiechef

Professor Carsten Henrichsen
Det Juridiske Fakultet

SAGSNOTAT

Vedr.: Plagiering 2004-2007

Sagsbehandler: acm

Hermed Det Humanistiske Fakultets svar på høring om antal sager om eksamenssnyd inden for de sidste 5 år.

Generelt kan oplyses, at sagen altid starter hos eksaminator og eller censor. Herefter indberetter denne/disse forholdet til studielederen, der iværksætter en nærmere undersøgelse af sagen. Studielederen vurderer herefter, om den studerende skal indkaldes til samtale, eller om der ikke er hold i sagen. Hvis studielederen vurderer, at der er tale om eksamenssnyd eller plagiering, indkaldes den studerende til en samtale i henhold til reglerne i Disciplinære foranstaltninger for studerende ved Københavns Universitet.

På baggrund af samtalen med den studerende, vurderer studielederen, om sagen skal indberettes til dekanen. Indberetningen vil være fulgt af en indstilling til sanktion i sagen.

Dekanen vil herefter tage stilling til, om sagen skal indberettes til rektor, eller om der er særlige omstændigheder, der gør, at den studerende skal have en irettesættelse eller, om sagen skal frafalde.

Det Humanistiske Fakultets praksis er, at tekst, der er gengivet fra andres eller egen tekst, dels skal indrammes af citationstegn samt en fodnote om, fra hvilken kilde teksten er gengivet. Det er ikke nok at anføre en fodnote med kildehenvisning nederst på sidefoden. Denne praksis har været gældende for hele den omhandlede periode. Jeg vedhæfter et notat om fremgangsmåden i denne type sager, som er udsendt til alle studieledere på fakultetet.

1. SEPTEMBER 2008

STUDIEAFDELINGEN

TLF 35 32 88 11

DIR 35 32 91 48

acm@hum.ku.dk

www.hum.ku.dk

REF: ACM

Sag: 609-0007/08-4550

Bedes oplyst ved henv.

Når der ses på udviklingen i antallet af sager på fakultetet, er det formentlig først og fremmest adgangen til internettet, der gør det lettere for den studerende at kopiere. Det Humanistiske Fakultet har mange eksaminer, hvor eksamensformen er en hjemmeopgave. Det betyder, at eksamenssnyd typisk vil være plagiering, og ikke brug af ulovlige hjælpemidler. Den hyppigste begrundelse for manglende kildeangivelse er tidnød og manglende kendskab til plagieringsregler.

Samtidig gør adgangen til internettet det også lettere for henholdsvis eksaminator og censor at afsløre plagiering. Over halvdelen af plagieringssagerne fra 2006 og 2007 vedrører udvekslingsstuderende, og her er det et pludseligt sprogsift fra ringe engelsk til godt engelsk, der vækker mistanke. I sager før 2006 er der stort set ingen udvekslingsstuderende iblandt, hvilket der ikke er en umiddelbar forklaring på.

En anden udvikling der ses, er sanktionen. Der er tydeligvis sket en skærpelse i sanktionen, både fra fakultetet, men også fra rektors side. Der er relativt stort udsving mellem antallet af sager fra år til år, og der er også udsving i, hvilke fag der har flest indberetninger. Dette hænger formentlig sammen med, hvor nidkære eksaminatorerne er i deres søgen efter tekst, der kan være genbrug.

2003

	Kategori af eksamenssnyd	Bedømmelsesgrundlag	Sanktion	Sagsbehandlende organ
1	Indlevering af samme opgavebesvarelse som nedenstående	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere 1 år + advarsel	Rektor
2	Indlevering af samme opgavebesvarelse som ovenstående	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere 1 år + advarsel	Rektor
3	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere i ½ år	Rektor
4	Udarbejdet gruppeopgave, men indleveret som individuel besvarelse som nedenstående	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere ½ år + advarsel	Rektor
5	Udarbejdet gruppeopgave, men indleveret som individuel besvarelse som ovenstående	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere ½ år + advarsel	Rektor
6	Afskrift af anden studerendes speciale	Den studerende var indskrevet ved Handelshøjskolen i Århus, og sagen blev derfor indberettet dertil. Resultatet derfra kendes ikke.		
7	Indleveret 2 opgaver, hvor der var væsentligt tekst-sammenfald (genbrug uden markering heraf)	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra den pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere 1 år + advarsel	Rektor
8	Plagiering/manglende	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved	Bortvisning fra den pågældende eksamen samt fra eksamen yderligere 1 år +	Rektor

	kildeangivelse	KU	advarsel	
9	Plagiering ved genbrug af tidligere indleveret opgave	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Delvis frafaldet, da vejleder havde sagt, at hun måtte genbruge tidligere tekst fuldt ud. Derfor betragtet som en misforståelse, at hun ikke gjorde opmærksom på genbruget i specialet. Bortvist fra den pågældende eksamen.	Studieleder

2004

	Kategori af eksamenssnyd	Bedømmelsesgrundlag	Sanktion	Sagsbehandlende organ
1	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Frafaldet, begrundelsen fremgår ikke af sagen.	Studieleder
2	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen + advarsel	Rektor
3	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Resultatet fremgår ikke af sagens akter	
4				

2005

	Kategori af eksamenssnyd	Bedømmelsesgrundlag	Sanktion	Sagsbehandlende organ
1	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra den pågældende eksamen samt yderligere fra eksamen i 1 år + advarsel	Rektor
2	Plagiering/manglende kildeangivelse, gentagelsessag	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra den pågældende eksamen samt fra yderligere eksamensdeltagelse i 1/2 år + advarsel	Dekan
3	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra den pågældende eksamen samt fra yderligere eksamensdeltagelse i 1 1/2 år + advarsel om permanent bortvisning ved gentagelse. Han burde have været relegeret, men den første snydesag blev afgjort	Rektor

			af fakultetet – fejlagtigt – hvorefter rektor ikke mente at kunne relegere i gentagelsessagen.	
--	--	--	--	--

2006

	Kategori af eksamenssnyd	Bedømmelsesgrundlag	Sanktion	Sagsbehandlende organ
1	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen ½ år + advarsel	Rektor
2	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen ½ år + advarsel	Rektor
3	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen i ½ år	Rektor
4	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen + advarsel	Rektor
5	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamensdeltagelse ½ år + ikke indlevere speciale i samme form	Rektor
6	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret	Rektor
7	Plagiering i skriveøvelse (ikke eksamen)		Bortvist fra eksamensdeltagelse 1 år.	Fakultet
8	Ikke udarbejdet hele opgavebesvarelsen selv		Frafaldet, da der var tvivl omkring regler for gruppeeksamen	Fakultet
9	Plagiering/manglende kildeangivelse		Overgivet til Aalborg Universitetscenter, hvor den studerende var hjemmehørende	Fakultet
10	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvist fra eksamen + advarsel	Fakultet

2007

	Kategori af eksamenssnyd	Bedømmelsesgrundlag	Sanktion	Sagsbehandlende organ
1	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret ½ år	Rektor
2	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret ½ år	Rektor
3	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret ½ år	Rektor
4	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret ½ år	Rektor
5	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret ½ år	Rektor
6	Plagiering/manglende kildeangivelse	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Relegeret	Rektor
7	Plagiering i skriveøvelse (ikke eksamen)	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Frafaldet, idet den studerende var stærkt medicineret under eksamen	Fakultet
8	Ikke udarbejdet hele opgavebesvarelsen selv	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Irettesættelse	Dekan
9	Plagiering/manglende kildeangivelse selv	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen + irettesættelse	Dekan
10	Plagiering/manglende kildeangivelse selv	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen + irettesættelse	Dekan
11	Plagiering/manglende kildeangivelse selv	Eksamensbkg. og Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved KU	Bortvisning fra eksamen + irettesættelse	Dekan

SAGSNOTAT

Vedr.: Notat om procedure i sager om videnskabelig uredelighed

Sagsbehandler: acm

Baggrund

Baggrunden for notatet er et ønske om at skabe fælles retningslinjer i sager, hvor der kan være tale om videnskabelig uredelighed. Ønsket er opstået i forbindelse med indfusionering af to nye fakulteter, hvor der kunne være behov for en harmonisering.

Reglerne om videnskabelig uredelighed findes i ”Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet”, jf. bilag 1. Dette regelsæt handler dels om disciplinærsager og om videnskabelig uredelighed.

I dette notat er det kun den del af regelsættet, der handler om videnskabelig uredelighed, der vil blive berørt.

Hvad er videnskabelig uredelighed?

Videnskabelig uredelighed (eksamenssnyd) foreligger, når den studerende på en eller anden måde forsøger at vildlede om sin egen indsats eller resultater ved eksamen. Det kan fx være ved at

- bruge ulovlige hjælpemidler til eksamen
- få bistand til at besvare eksamensopgave
- hjælpe andre til at få bistand til besvarelse af en opgave
- forfalske eller fortie resultater
- gengive egne eller andres tanker uden at kildehenvise.

21. NOVEMBER 2007

STUDIEAFDELINGEN

TLF 35 32 88 11

DIR 35 32 91 48

acm@hum.ku.dk

www.hum.ku.dk

REF: ACM

Forsøg på snyd behandles på samme måde. Det vil sige, hvis man finder et opslag, hvor en studerende beder om hjælp til at skrive en opgave eller litteratursøgning, kan det være forsøg på snyd.

Brug af ulovlige hjælpemidler

Opdages det, at en studerende bruger ulovlige hjælpemidler under en prøve, bør prøven afvikles på normale vilkår, således at den studerende først konfronteres med mistanken efter prøven er afsluttet. Dette skyldes hensynet til ro og orden og de øvrige studerende ved prøven.

Bistand til opgavebesvarelse

Det kan være tilfælde, hvor den studerende enten selv får bistand til at besvare en eksamensopgave, eller på en eller anden måde søger hjælp til en opgavebesvarelse. Det er alle former for hjælp, hvor opgavebesvarelsen får et løft ved bistanden. Det kan være til tekstformulering, udregning, billede- og/eller lyd-fremstilling osv. Denne form for videnskabelig uredelighed opdages nok i realiteten sjældent, men det sker, at studerende har afleveret et speciale, som kræver en specialviden, som man må formode, at den studerende næppe er i besiddelse af.

Hvis det er en medstuderende, der hjælper ved at skrive en del af opgaven, kan vedkommende også kunne rammes af sanktionerne om videnskabeligt uredelighed.

Hjælpe andre til at få bistand

Videnskabelig uredelighed vil også foreligge, hvis en studerende hjælper andre til at andre får hjælp, dvs. at være mellemmand. Hvis det er en medstuderende, der fungerer som mellemmand, vil denne også kunne rammes af sanktionerne om videnskabeligt uredelighed.

Plagiering

Plagiering foreligger, når en studerende udgiver andres ord, tanker eller resultater som sine egne. Den studerende gerne må skrive 100 % af efter en anden forfatter, men vedkommende skal så blot huske at citere kilden. Bedømmelsen af en sådan opgave vil i givet fald være Ikke-bestået, da 100 % afskrift ikke indeholder en selvstændig præstation, der kan bedømmes. Hvornår foreligger plagiering så? Alt, hvad der ikke er nyskrevet til en opgave, skal markeres som uoriginalt. Hvis det er ordrette citater skal de markeres med anførselstegn eller kursiv eller lignende, og der skal sættes en note, som viser, hvor det er taget fra. Hvis det kun er fakta eller tanker, der hentes fra en anden tekst, uden at der citeres ordret, skal der sættes en note.

Dette svarer til international praksis omkring god videnskabelig skik, og på de fleste hjemmesider på fakulteterne ved KU, anføres det, at eksamenssnyd også foreligger ved manglende kildeangivelse. Det tyder på, at alene at sætte citater i citationstegn ikke er nok, og at der skal en tydelig kildehenvisning til også.

Citering

At citere sig selv: Hvis man vil "genbruge" stof fra en tidligere opgave - for eksempel bruge stof fra en hjemmeopgave i sit speciale - skal man benytte sin egen gamle tekst lige som en tekst, der er skrevet af en anden. Der skal altså sættes citationstegn og noter, og opgaven skal på litteraturlisten.

At citere andre:

1. **Utrykt materiale:** Det samme gælder for andre ikke trykte arbejder, for eksempel stof fra en anden studerendes opgave. Mundtlige meddelelser markeres med note, men optages ikke i litteraturlisten. Utrykte afhandlinger citeres med "utrykt afhandling". Hvis de kan findes på et bibliotek eller et universitetsfag skrives det i stedet for udgivelsessted.
2. **Internettet:** Stof fra internettet citeres lige som bøger. I stedet for udgivelsessted sætter man URL (altså [http:// ...](http://...)) Bemærk at udgivelsesår eller -dato ofte vil fremgå af den citerede tekst eller af webstedet. Udgivelsestidspunktet bør suppleres med datoen, hvor man har benyttet stoffet.
3. **Præcision i henvisning:** Henvisninger i noter skal være så præcise, man kan gøre dem. Hvis man for eksempel har hentet en oplysning eller et citat fra en bestemt side i en bog, så skal der henvises med nøjagtigt sidetal. Det er ikke nok at henvide til hele bogen. Hvis man gengiver en mere omfattende argumentation fra en bog, må der henvises så præcist som muligt. For eksempel med et interval af sider ("s. 44-88") eller med angivelse af kapitler, med mindre det virkelig er bogen som helhed, der resumeres.
4. **Præcision i citat:** Citater skal gengives præcis som de står i forlægget. Hvis der er afvigelser skal de markeres. Typiske markeringer:
 Hvis man indsætter et ord for at gøre citatet mere forståeligt skal det i firkantet parentes: [indsat]
 Hvis man stryger noget inde i citatet sætter man tre punktummer i firkantet parentes: [...]
 Hvis man har oversat citatet fra et fremmedsprog (eller normaliseret retskrivningen fra gamle danske former) meddeler man det i noten. Skriv (Min oversættelse.) eller (Retsskrivning moderniseret.) efter selve henvisningen. Hvis man har mange citater, som man konsekvent oversætter eller normaliserer, kan det skrives en gang for alle i indledningen til opgaven.

Er der nedre grænse for, hvornår studielederen skal reagere på plagiering?

Nej, det er der ikke, selv 6 linjers citering uden kildehenvisning er plagiering og bør medføre en reaktion fra studielederens side. Men er karakteren givet, er det langt vanskeligere at annullere en eksamen, idet en karakter betragtes som en positiv forvaltningsakt, der som udgangspunkt ikke kan ændres til skade for den studerende. Ombudsmanden har i en tidligere sag udtalt¹, at 5-6 siders afskrift uden kildeangivelse ud af 28 sider kan medføre annullering, så man må formode, at grænsen ligger på ¼, før der kan ske annullering af eksamen, når karakteren er offentliggjort.

Hvilke studerende er omfattet?

Alle studerende, der følger ordinær uddannelse, dvs. også deltidsstuderende, åben uddannelse, meritstuderende og studerende på udvekslingsophold.

Fremgangsmåde

Når en underviser, eksaminator eller censor har mistanke om snyd, bør denne indsamle dokumentation og søge at få mistanken bestyrket ved at konfrontere de(n) studerende med forholdet. Sørg for at få skrevet tingene ned på papir og få det journaliseret på vedkommendes sag. Underret studielederen om sagen, og sørg for at holde karakteren tilbage, da det som nævnt oven for er vanskeligt at annullere en prøve, som er bedømt, idet dette betragtes som en positiv forvaltningsakt, der som udgangspunkt ikke kan ændres til skade til modtageren

Studielederen skal herefter indkalde de(n) studerende til et møde. I mødet deltager studielederen, eventuelt eksaminator, de(n) studerende og de(n) studerende har ret til en bisidder.

Formålet med mødet er dels at få sagen belyst i den udstrækning den ikke er klar, men også at give de(n) studerende mulighed for at udtale sig om det faktiske forløb samt informere om alvoren i sådanne sager og den påtænkte reaktion.

Reglerne om god forvaltningsskik skal overholdes, og det betyder blandt andet, at sagen skal forsøges afsluttet så hurtigt som muligt. Der bør derfor ikke gå mere end en uge fra eksaminator har bemærket forholdet, til undersøgelsen er iværksat. Hvis studielederen skal inddrages, skal dette ske senest samtidig med, at eksaminator/censor har fået bestyrket mistanken om formodet eksamenssnyd.

Der skal tages referat af mødet, og de(n) studerende skal have mulighed for at kommentere det, men kan også vælge at underskrive det på stedet, hvis der er enighed. Referatet skal journaliseres på den(n) studerendes sag.

¹ FOB 25-06-2003

Reaktion

Der skal være proportionalitet mellem ”forbrydelsen” og reaktionen. Ved afgørelsen af reaktionen skal studielederen se på overtrædelsens skadevirkning for universitetet og dets omdømme, om den pågældende tidligere har overtrådt reglerne, om en mildere reaktion kan opfylde målet, om den studerende havde til hensigt at snyde eller evt. andet.

Sagen afsluttes med, at studielederen beslutter, om overtrædelsen er så grov, at forholdet skal indberettes til dekanen. Hvis det er tilfældet, skal der udarbejdes en redegørelse og en indstilling om reaktion til denne. Dekanen kan enten henlægge sagen, afgøre den eller fremsende den til rektor.

Studielederens reaktionsmuligheder

Hvis studielederen kommer frem til, at der er tale om en bevidst handling, dvs. snyd, så skal de disciplinære regler anvendes (§ 5), og der udarbejdes en indstilling til dekanen.

Hvis studielederen finder, at der er tale om grov eller gentagen overtrædelse af regler, afgives en redegørelse og en indstilling til dekanen. Det betyder, at studielederen i princippet kan afslutte sagen med en konstatering af, at der ikke er noget at komme efter, men der må ikke i afgørelsen stå, at der er tale om videnskabelig uredelighed, hvorefter der ikke foretages yderligere i sagen. Konsekvensen af videnskabelig uredelighed er indstilling til rektor. Der må heller ikke stå, at en skriftlig opgave kan indleveres igen med fjernelse af det citerede afsnit eller med citationstegn. Bortvisning fra eksamen vil altid betyde en ny opgavebesvarelse. Studielederen afgør her, hvor tæt besvarelsen må ligge op af den tidligere emneformulering.

Mener studielederen derimod, at der er tale om en ubevidst/uagtsom handling, er der tale om en mangel ved eksamen, og sagen skal behandles efter eksamensbekendtgørelsens regler om mangler ved eksamen (§ 29). Sagen indberettes ikke til dekanen eller rektor.

Dekanens reaktionsmuligheder

Dekanen kan afslutte sagen med en mundtlig eller skriftlig irettesættelse, eller *indstille* til rektor, at den studerende bortvises. Bortvisning kan være bortvisning fra eksamen eller universitetet. Bortvisning fra eksamen betyder, at den studerende ikke får bedømt sin opgave eller en given karakter annulleret, og at det tæller som et eksamensforsøg. Bortvisning fra universitetet kan være for en kortere eller længere periode. Men igen her kan de være vanskeligt at forestille sig, at dekanen afslutter sagen med en irettesættelse. Dette vil ifølge Rektor

ikke afholde studerende fra videnskabelig uredelighed, da straffen måske ikke bliver så hård, her er det måske i orden at løbe risikoen.

Rektors reaktionsmuligheder

Rektor kan også afslutte sagen med en mundtlig eller skriftlig irrettesættelse. eller bortvise den studerende.

Det vil sige, at studieledere og dekanen **ikke** kan bortvise studerende fra eksamen, herunder annullere en eksamen, eller universitetet. Det er alene rektor, der kan det, efter indstilling fra dekanen, som igen har modtaget en indstilling fra studielederen.

Praksisudvalget,
Ved formand Professor, dr. jur.
Carsten Henriksen

SAGSNOTAT

Vedr.: Eksamenssnyd

Sagsbehandler: RWH

I forbindelse med forespørgsel af 1. juli 2008 om eksamenssnyd fremsendes hermed Det Juridiske Fakultets svar.

Praksisudvalget har bedt om nedenstående oplysninger om eksamenssnyd inden for de seneste fem år, dvs. fra sommereksamen 2003 til sommereksamen 2008:

1. Det samlede antal sager opgjort pr. år inden for nævnte periode.

2003: 1 tilfælde (manglende kildeangivelse)

2004: 1 tilfælde (manglende kildeangivelse)

2005: 2 tilfælde (hjemmeopgave – udarbejdet sammen)

2006: 2 tilfælde (manglende kildeangivelse), (søgen efter hjælp til hjemmeopgave)

2007: 2 tilfælde (manglende kildeangivelse)

2008: 4 tilfælde (manglende kildeangivelse), (hjælp til hjemmeopgave)

I forhold til ovennævnte tal skal det anføres, at der kan være enkelte tilfælde der ikke er registreret i fakultetets elektroniske journalsystem.

2. Kategori af eksamenssnyd: (ulovlig) afskrift, bistand, brug af hjælpemidler, andet.

1. SEPTEMBER 2008

**UDDANNELSESSERVICE
STUDIEADMINISTRATION**

SKT. PEDERS STRÆDE 19, 1 SAL.
1453 KØBENHAVN K

TLF 35 32 35 10

DIR 35 32 36 27

FAX 35 32 35 00

rwh@jur.ku.dk

www.jur.ku.dk

REF: RWH

Besøgsadresse:

Store Kannikestræde 11

Ovenfor er anført hvilke kategorier af eksamenssnyd der har været ved fakultetet, hvilket således er "manglende kildehenvisning" dvs. "ulovlig afskrift" og bistand i forbindelse med opgaver der skal udarbejdes individuelt.

3. Bedømmelsesgrundlaget: de gældende eksamensregler på gerningstidspunktet, fx mht. hvad der betragtes som ulovlig afskrift etc.

De gældende regler på gerningstidspunktet har oprindeligt været:

Købehavns Universitets disciplinærregler, der kan findes på:

<http://www.ku.dk/regel/8/1501.html> , hvoraf f.eks. fremgår:

§ 2. Den studerende skal under studiet og eksamenerne efterleve reglerne om videnskabelig redelighed.

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed foreligger, når der ved forfalskning, plagiering, fortieelse eller på anden måde vildledes om den pågældendes egne indsats eller resultater, eller når en anden studerende bistås hermed. Eksempelvis betragtes manglende kildeangivelser i skriftlige opgaver som fortieelser. Forsøg på at snyde behandles på samme måde som gennemførte snyderier.

Herudover har fakultetet egne regler vedtaget af studienævnet, der kan findes på: <http://jur.ku.dk/uddannelser/studerende/regelsamling/proeverba/> hvoraf f.eks. fremgår:

§ 15. Studerende må ved alle prøver anvende opgaver samt egne besvarelser, noter, oversigtskopier o.lign. samt alle trykte hjælpemidler, herunder pensum, supplerende undervisningsmateriale og anden litteratur samt lov- og domssamlinger af enhver art. Jf. dog § 18 om brug af telekommunikation ved prøver.

Stk. 2. Ved skriftlige prøver med tilsyn må studerende ikke hjælpe andre studerende med eksamensopgaverne, herunder låne materiale hos hinanden uden tilladelse fra eksamenstilsynet.

Stk. 3. Der stilles printerpapir til rådighed for computerbrugere og gennemslagspapir til rådighed for håndskrivere i eksamenslokalet. Studerende skal bruge kuglepen til skriftlige prøver, såfremt der skrives i hånden.

§ 18. Al elektronisk telekommunikation, herunder mellem den studerendes personlige computer og mobiltelefoner, computere, interne samt eksterne elektroniske netværk er ikke tilladt ved mundtlige prøver og ved skriftlige prøver med tilsyn.

Stk. 2. Ved alle prøver må studerende søge oplysninger elektronisk i databaser, der er lagret på den personlige computer, jf. dog § 18, stk. 1.

Stk. 3. Mobiltelefon skal afleveres til eksamenstilsynet ved skriftlige prøver.

§ 19. Det bliver kontrolleret, at der ikke medbringes andet end tilladte hjælpemidler. Konstatres det efter prøvens begyndelse, at der er medbragt ikke-tilladte hjælpemidler eller at der er foregået elektronisk telekommunikation, kan det medføre bortvisning fra prøven og indberetning i henhold til reglerne om "Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet".

I december 2007 blev følgende tilføjet fakultetets egne regler om prøver:

§ 26. Studerende skal efterleve reglerne om videnskabelig redelighed angivet i "Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet".

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed og snyd foreligger, når studerende skriver af fra andre, forfalsker, plagierer, fortier eller på anden måde vildleder om egen indsats.

Stk. 3. Citater skal markeres som citater. Dette gælder citater fra bøger, undervisningsmateria-

le, internettet, egen tidligere afleveret eksamensbesvarelse og bidrag fra andre studerende eller andre personer.

Stk. 4. Studielederen fastlægger en af to følgende måder, hvorpå eksamener med hjemmeopgave kan foregå: Moduler, der har hjemmeopgave som eksamensform, skal efter aftale med studielederen vælge en af følgende modeller for hjemmeopgaven: 1) studerende må drøfte faget og opgaven i deres læsegruppe og med medstuderende, men det er den studerende selv, som skal skrive besvarelsen, eller 2) studerende må ikke kommunikere med andre om forhold der direkte eller indirekte har med den stillede eksamensopgave at gøre under opgaveskrivningen. Overtrædelse af stk. 4, nr. 1 eller 2 anses for snyd efter stk. 1-3.

Stk. 5. Fakultetet kontrollerer om reglerne om videnskabelig redelighed er overholdt.

Stk. 6. Forsøg på at snyde behandles på samme måde som gennemførte snyderier.

Stk. 7. Medvirken til snyd ved tilskyndelse, hjælp eller at opfordre andre til at snyde behandles på samme måde som egne snyderier.

4. Retsfølge/sanktion: følger for bedømmelsen af den studerendes præstation og/eller for den studerendes stilling på universitetet.

I samtlige tilfælde er den studerende blevet bortvist fra den pågældende eksamen. I visse tilfælde er den studerende desuden bortvist fra universitetet i 1 semester.

5. Sagsbehandlende myndighed: eksaminator, lokal administration, studieleder, dekan, rektor; oplysning om evt. udnyttelse af klageadgang.

I tilfælde af formodet eksamenssnyd, der bemærkes af eksamensadministrationen, af eksamenstilsynet, eksaminator eller af faglæreren, foretager studielederen en nærmere undersøgelse af sagen. Dette foregår ved indhentning af udtalelse fra faglæreren, eventuelt fra eksamenstilsynet, og ved samtale med den studerende. Hvis studielederen finder formodningen om snyd bestyrket, indberettes forholdet til dekanen som videresender en indstilling til rektor.

6. Oplysning om procedurer for sagsbehandlingen, herunder mht. hvem der er sagsbehandler og afgørelsesmyndighed i 1. instans.

På fakultetets hjemmeside oplyses de studerende generelt om proceduren, jf. : <http://jur.ku.dk/uddannelser/studerende/kandidat/eksamen/eksamenssnyd/>

Konkret oplyses de omfattede studerende også om sagsbehandlingen i forbindelse med deres indkaldelse til samtale med Studielederen. 1. instans er Studielederen, der foretager en nærmere undersøgelse af sagen og afgør om der skal ske mere. Herefter sendes sagen via en indstilling til dekanen videre til rektor til endelig afgørelse. Fakultetet gør i forbindelse med indkaldelse til samtale med den studerende udtrykkeligt opmærksom på dels at samtalen er et tilbud til dem og dels at de har mulighed for at medbringe en bisidder til samtalen.

Fakultetet er endvidere bedt om at svare på hvilke foranstaltninger der træffes for at:

1. *Oplyse de studerende om reglerne om eksamenssnyd*

De studerende oplyses om reglerne for eksamenssnyd dels:

- a) Ved 1. års vejledning hvor der oplyses om eksamenssnyd,
- b) På fakultetets hjemmeside:
<http://jur.ku.dk/uddannelser/studerende/kandidat/eksamen/eksamenssnyd/>,
- c) I fakultetets nærmere regler om prøverne:
<http://jur.ku.dk/uddannelser/studerende/regelsamling/proeverba/>,
- d) Ved afholdelse af skriftlige prøver er eksamensopgaven forsynet med en forside der oplyser om reglerne for eksamenssnyd,
- e) Særligt i forhold til udvekslingsstuderende, der ofte kommer fra universiteter med andre traditioner for videnskabelig redelighed, oplyses særligt om de danske eksamenssnydsregler.

2. *Kontrollere at de studerende overholder reglerne*

Den primære kontrol udføres hovedsageligt af bedømmerne af eksamensbesvarelser, idet det er disse der indberetter til fagansvarlig underviser eller Studieleder hvis der forekommer uregelmæssigheder. Særligt i forbindelse med skriftlige eksamen er det eksamenstilsynene der i første omgang kan blive opmærksomme på visse typer af eksamenssnyd..

3. *Afsløre tilfælde af eksamenssnyd, fx ved brug af it-programmer*

Fakultetet anvender ikke særlige programmer til dette, men udfra tilbagemeldinger fra bedømmerne af eksamensbesvarelser er det erfaringen at simple søgemaskiner på internettet som f.eks. Google kan anvendes til at afsløre eksamenssnyd.

4. *Forebygge tilfælde af eksamenssnyd, fx ved indførelse af særlige sikkerhedsforanstaltninger, valg af særlige eksamensformer mv.*

Fakultetet har fra vintereksamen 2007/2008 afholdt PC-eksamen på Peter Bangsvej. Aflæggelse af eksamen på disse 300 "sikrede pc'ere" minimerer bl.a. risikoen for ulovlig trådløs kommunikation i forbindelse med skriftlig eksamen.

5. *Undervise de studerende i de særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde.*

Fakultetet nævner regler om eksamenssnyd i forbindelse med vejledningen af de studerende på studiets 1. år og oplyser om dette på fakultetets hjemmeside.

Det Juridiske Studienævn har flere gange drøftet hvorledes der bedst muligt informeres om eksamenssnydsreglerne, bl.a. således at den helt utilsigtede eksamenssnyd (pga. manglende kendskab til reglerne) minimeres.

.

Eventuelt uddybende oplysninger kan fås ved henvendelse til Rasmus Weirich Holm, rwh@jur.ku.dk eller 35 32 36 27.

SAGSNOTAT

2. SEPTEMBER 2008

Vedr.: Sager om eksamenssnyd på Det Naturvidenskabelige
Fakultet

Sagsbehandler: Kim Fredtoft

Sager om eksamenssnyd

Ved sagsnotat af 30. juni 2008 har Praksisudvalget bedt os fremsende en række oplysninger om fakultetets sager vedrørende eksamenssnyd de seneste 5 år.

I den pågældende periode har fakultetet færdigbehandlet 9 sager om eksamenssnyd. Dette repræsenterer selvsagt kun toppen af et omfangsrigt isbjerg.

En række sager er afsluttet med at den ansvarlige studieleder ikke har fundet fornødent grundlag for en indberetning, og har valgt at give en mundtlig påtale, eller helt opgivet sagen.

Vi er endvidere bekendt med en række sager som aldrig er kommet længere end den kursusansvarlige eller eksaminator. Dette kan skyldes pragmatiske hensyn, manglende beviser eller simpelthen at den ansvarlige underviser ikke kender proceduren for behandling af sager om eksamenssnyd.

Antal, kategori og sanktion

De ønskede oplysninger omkring antallet af sager, type af eksamenssnyd og sanktion fremgår af nedenstående skema, tillige med en række yderligere detaljer.

Bedømmelsesgrundlag

Hvad angår bedømmelsesgrundlaget (punkt 3) bliver fakultetets eksamensregler optrykt i studiehåndbogen, som udleveres til alle nye studerende, og tillige findes på fakultetets hjemmeside.

Eksamensreglerne har siden 2006 inkluderet følgende beskrivelse i § 14:

§ 14 Eksamenssnyd og anden videnskabelig uredelighed

Det betragtes som eksamenssnyd, hvis den studerende til en eksamen eller som en del af det, der danner grund for en evaluering herunder hjemmeopgaver, afleverer opgaver, der ikke er et resultat af egen selvstændige præstation uden at angive dette. Dette gælder f.eks. plagiering af andres opgaver og manglende kildeangivelser i skriftlige opgaver, men også afskrift af egne tidligere prøver og opgaver, idet et skriftligt arbejde kun kan danne grundlag for bedømmelse én gang.

Det betragtes ligeledes som eksamenssnyd, hvis man benytter ikke tilladte hjælpemidler under eksamen eller i øvrigt under eksamen eller ved udarbejdelse af andre skriftlige opgaver kommunikerer ulovligt.

Forsøg på eksamenssnyd behandles efter samme regler som egentligt gennemført snyd.

Undersøgelse af sagen

Opstår der mistanke om eksamenssnyd skal sagen undersøges af Studielederen, hvis det undersøgte vedrører undervisning eller eksamener. Hvis undersøgelsen bekræfter mistanken om, at den studerende har snydt, afgives der en redegørelse og indstilling til Dekanen, der derefter kan henlægge sagen, afgøre den eller fremsende den til Rektor.

Sagens afgørelse

Dekanen kan afslutte sagen med en mundtlig eller skriftlig irettesættelse, med politianmeldelse eller kan indstille den studerende til bortvisning hos rektor.

Rektor kan afgøre sagen med en mundtlig eller skriftlig irettesættelse, med politianmeldelse eller ved at bortvise den studerende fra eksamen eller universitetet.

Bortvisning fra eksamen

Bortvisning fra eksamen kan finde sted, hvor den studerende har snydt eller har hjulpet en anden med at snyde eller har overtrådt andre eksamensregler. Bortvisningen kan ske med hensyn til den enkelte prøve eller for alle prøver aflagt i samme eksamenstermin.

Bortvisning fra eksamen indebærer, at den studerende ikke får bedømt sin opgave eller får en givet karakter annulleret. Den eksamen, hvorfra bortvisningen sker, tæller som et eksamensforsøg. Ved den følgende eksamen skal den studerende udarbejde en helt ny besvarelse. Studielederen afgør, om besvarelsen kan udarbejdes inden for samme emnekreds.

Bortvisning fra universitetet

Bortvisning fra Universitetet kan finde sted, hvor den studerende på grov måde eller gentagne gange har overtrådt universitetets disciplinærreglers § 1 eller § 2 eller når Rektor finder en bortvisning fra Universitetet nødvendig for at sikre Universitetets funktion eller tilliden til eksamenene.

Bortvisning fra Universitetet kan ske for en bestemt periode eller uden tidsbegrænsning.

Bortvisning indebærer, at den studerende bliver slettet af matriklen, at ID-kort m.m. skal tilbageleveres, og at den pågældende bliver udelukket fra al undervisning og alle andre aktiviteter på Universitetet. Rektor kan efter ansøgning omgøre beslutningen om bortvisning. Efter bortvisningsperiodens udløb kan den pågældende efter anmodning herom blive genoptaget.

Klageadgang

Dekanens afgørelse kan inden for en frist af 4 uger indbringes for Rektor.

Rektors afgørelse kan for så vidt angår retlige spørgsmål inden for en frist af 8 uger indbringes for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Procedure og sagsbehandlende myndighed

I alle tilfælde af eksamenssnyd har sagen på fakultetet været behandlet af en fuldmægtig på vegne af Dekanen. Dekanen er blevet personligt involveret i tilfælde af indstilling om bortvisning fra universitetet.

I samtlige sager har studielederen foranlediget undersøgelsen af sagen, herunder indkaldt den studerende til en samtale med bisidder. Studielederen har herefter indberettet sagen til Dekanen med en indstilling om valg af sanktion.

Bortset fra sag nr. 8, er alle sager herefter videresendt til Rektor med indstilling om bortvisning fra enten eksamen eller universitetet. I sag nr. 8 er annullering sket administrativt fra fakultetet efter høring af de studerende.

Vi er ikke bekendt med at Rektors afgørelse i nogen af de 9 sager er blevet indbragt for VTU eller anden myndighed.

Forebyggelse, oplysning og afsløring

1. Som ovenfor anført fremgår reglerne om videnskabelig uredelighed af fakultetets eksamensregler, som trykkes i studiehåndbogen og er tilgængelige på fakultetets hjemmeside. På de enkelte uddannelser lægges et stort arbejde i at lære de studerende principperne for videnskabelig redelighed. Det kan eksempelvis ske ved mundtlig orientering om hvordan opgaver skal udarbejdes, kilder citeres og informationstekster på hjemmeopgaver om i hvilket omfang samarbejde er acceptabelt.

2. Der findes ikke på fakultetet nogen central facilitet til kontrol af eksamenssnyd ved plagiering. En del undervisere benytter Google til at kontrollere tekstafsnit der ikke fremstår som den studerendes egne formuleringer. Ved skriftlige eksamener er der som vanligt tilsyn til stede under hele forløbet.
3. Da al erfaring viser at eksamenssnyd hovedsageligt finder sted ved plagiering i hjemmeopgaver gøres der meget ud af at orientere om hvordan disse skal udarbejdes, herunder i hvilket omfang samarbejde er tilladt, og hvordan der skal citeres korrekt. Løbende afleveringer og hjemmeopgaver i et vist omfang er ønskværdigt af didaktiske hensyn, og der accepteres derfor den proportionelt større risiko for eksamenssnyd med disse opgavetyper.
4. På de fleste af vores uddannelser hører emnet under faget videnskabsteori og etik som er obligatorisk.
5. For engelsktalende studerende fremgår følgende af vores hjemmeside specifikt for dem:

Do not cheat

If you cheat at exams and it is discovered, you will immediately be suspended from the exam. If you are under suspicion for cheating at an exam, the Director of Study will investigate whether the suspicion is reasonable or not. Hereafter the Dean or Rector will make a decision whether you should be suspended from the university or receive a warning.

What is considered cheating?

Written exams and reports should be a product of your own independent performance.

If you hand in written reports or part(s) of reports, copied from another source, without indicating the original source material and which parts are copied, it will be considered as cheating.

Also note that you can not hand in reports or papers, that have been handed in and assessed at a previously exam/course. A written piece of work can only be assessed once.

ÅR	SAG	FAGOMRÅDE	EKSAMENSFORM	TYPE	BEMÆRKNING	SANKTION
2004	1	Idræt	Hjemmeopgave	Plagiering af medstuderendes opgave		Bortvisning fra eksamen
2005	2	Matematik	Hjemmeopgave	Plagiering af medstuderendes opgave		Bortvisning fra eksamen, advarsel til studerende som lavede originalbesvarelsen
2005	3	Matematik	Hjemmeopgave	Plagiering af medstuderendes opgave	Originalbesvarelse fundet i printer	Bortvisning fra eksamen
2006	4	Datalogi	Hjemmeopgave	Plagiering af medstuderendes opgave		Bortvisning fra eksamen
2006	5	Matematik	Hjemmeopgave	Plagiering af medstuderendes opgave	Fik medstuderendes opgave efter afleveringsfrist og afleverede en dag for sent - Gentagelsestilfælde fra SAMF	Tidsubegrænset bortvisning fra KU
2006	6	Geografi	Hjemmeopgave	Identiske opgaver ved individuel eksamen		Bortvisning fra eksamen
2006	7	Matematik	Hjemmeopgave	Plagiering af medstuderendes opgave		Bortvisning fra eksamen
2008	8	Idræt	Hjemmeopgave	Identiske opgaver ved individuel eksamen	Misforstået at man ikke måtte samarbejde, muligvis grundet svag formulering i eksamensform	Annullering af besvarelser
2008	9	Biokemi	Skriftlig	Hjælpe midler i form af noteark medbragt til eksamen uden hjælpemidler	Noter opdaget af eksamenstilsyn	Bortvisning ½ år

SAGSNOTAT

25. JULI 2008

Vedr.: SAMF's bidrag til seminar om videnskabelig uredelighed
Spørgsmål 1 – 6 (bl.a. vedrørende undersøgelse af sager
inden for de seneste fem år).

STUDIE- OG EKSAMENSKONTORET

ØSTER FARIMAGSGADE 5
1353 KØBENHAVN K.

Sagsbehandler: May-Britt Brændstrup

TLF 35 32 35 46

DIR 35 32 35 37

FAX 35 32 35 32

1. Det samlede antal sager indberettet til fakultetet i perioden 2003-2007:

2003: 3

2004: 7

2005: 5

2006: 22

2007: 8

mabb@samf.ku.dk

www.samf.ku.dk

REF: MABB

SAG: 017-0023/08-2010

Sagsnr. oplyses ved henv.

Det bemærkes, at oversigten tager udgangspunkt i datoen for oprettelse af sagen, ikke datoen for afgørelsen.

Det fremgår at tallet for 2006 er markant højere end de foregående år. Forklaringen er formentlig en kombination af to forhold:

Der er år for år en støt stigning i antallet af studerende med andet statsborgerskab end dansk. Blandt denne gruppe har der været en væsentlig overrepræsentation af sager om videnskabelige uredelighed.

Studielederen på Økonomisk Institut har oplyst, at på baggrund af den nævnte stigning i 2006, besluttede man at indføre særlige initiativer blandt den nævnte gruppe for at dæmme op. Disse særlige initiativer var bl.a. mødepligt til Academic Writing samt grundig information om sanktionerne,

hvis der blev konstateret videnskabelig uredelighed. Der er derfor hans antagelse, at dette er baggrunden for at der i de følgende år har været et fald i antallet af anmeldte sager.

2. Kategorier af eksamenssnyd

Det kan oplyses, at langt hovedparten af sagerne omhandler afskrift, dvs. afskrift fra andres tekster (eller egne tekster fra tidligere indleverede opgaver) uden citationstegn og/eller kildeangivelse. I nogen sager er der kildehenvisning, men uden - eller kun med mangelfuld citationstegn - hvorved det sløres, hvor meget der reelt er afskrift. Fakultetet opfatter dette som fuldbyrdet plagiering.

3. Bedømmelsesgrundlaget: de gældende eksamensregler på gernings-tidspunktet, fx mht. hvad der gælder som afskrift mv.

Bedømmelsesgrundlaget er foruden § 30 i eksamensbekendtgørelsen og regelsættet i disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet¹ (ordensreglerne) og de enkelte studiers studieordning.

Der vedlægges kopi af de relevante sider fra studieordningerne fra Institut for Statskundskab, Institut for Antropologi, Sociologisk Institut, Institut for Psykologi samt fra Økonomisk Institut.

4. Retsfølge/sanktion: følger for bedømmelsen af den studerendes præstation og/eller for den studerendes stilling på universitetet

Når der konstateres videnskabelig uredelighed, indstiller Dekanen til Rektor at den studerende bortvises fra eksamen i henhold til § 5, stk. 1, i ordensreglerne, dvs. at opgaven ikke bliver bedømt eller at en givet karakter annulleres. Den studerende bliver registreret for et eksamensforsøg.

Det er endvidere udgangspunktet at det indstilles, at den studerende jf. § 6, stk. 1, bortvises et halvt år fra universitetet (det følgende semester) eller at andre prøver i det indeværende semester annulleres.

I praksis kan der dog være sådanne særlige omstændigheder forbundet med overtrædelsen, at fakultetet efter en konkret vurdering finder grundlag for at fravige dette udgangspunkt. Det kan fx være sager, hvor den er konstateret særligt undskyldende/formildende omstændigheder.

¹ Regelsamling for Københavns Universitet nr. 15.01

I helt ekstraordinære særlige grove tilfælde eller ved flere gentagelsestilfælde indstiller fakultetet til Rektor, at den studerende bortvises permanent fra universitetet i henhold til ordensreglernes § 6.

Herudover er det fast praksis, at den studerende altid tildeles en skriftlig irrettesættelse i henhold til ordensreglernes § 4.

Som ovenfor nævnt er det på SAMF fast praksis, at der altid bortvises fra den omhandlede eksamen.

5. Sagsbehandlende myndighed: eksaminator, lokal administration, studieleder, Dekan, Rektor, oplysning om evt. udnyttelse af klageadgang

Når underviser/vejleder/eksaminator får mistanke til en studerendes eksamenspræstation, kontakter den pågældende studielederen. Studielederen undersøger herefter i henhold til ordensreglernes § 3, stk. 1, sagen nærmere.

Hvis studielederen finder at mistanken er uberettiget, henlægges sagen.

Såfremt studielederen konstaterer at mistanken er bestyrket, sender han eller hun en redegørelse vedlagt en indstilling, til Dekanen.

Vurderer Dekanen – undtagelsesvist – at studielederens indstilling ikke indeholder tilstrækkeligt bevis for videnskabelig uredelighed, henlægges sagen.

Som tidligere nævnt sender Dekanen sagen til Rektor med en indstilling om bortvisning. (Jf. ovenfor under pkt. 4.) Rektor træffer herefter afgørelse.

I hvilket omfang Rektors afgørelser påklages til ministeriet, har fakultetet ikke konkrete tal for, men det er vurderingen at det kun sker i få tilfælde.

6. Oplysning om procedure for sagsbehandlingen, herunder mht. hvem der er sagsbehandler og afgørelsesmyndighed i første instans.

Proceduren er gennemgået ovenfor under pkt. 5. Det kan dog uddybende oplyses, at studielederens sagsfremstilling til Dekanen ikke betragtes som en afgørelse (1. instans), men alene som en belysning af sagen. Dette gælder også studielederens indstilling til dekanen. Det er således Rektor som træffer afgørelse om sanktion. Rektors afgørelse kan påklages til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Såfremt Dekanen undtagelsesvist træffer afgørelse, kan afgørelsen påklages til Rektor.

Hidtil har fakultetet inden oversendelse til Rektor foretaget en høring af den studerende. Imidlertid har fakultetet truffet beslutning om fremover ikke at

sende sagen til høring, såfremt studielederen i sin sagsbehandling har parts-
hørt den studerende. Baggrunden herfor er et hensyn til sagens fremme, idet
Rektor altid i forbindelse med sin sagsbehandling gennemfører partshøring.

SIDE 4 AF 4

7. Afsluttende bemærkninger

Nogle institutter har en praksis, hvorefter den studerende ved aflevering af
skriftlige opgaver skal skrive under på en erklæring om, at opgaven er ud-
færdiget i overensstemmelse med eksamensreglerne, som de er beskrevet i
studieordning/studievejledningen. Et eksemplar vedlægges.

SAGSNOTAT

Vedr.: SAMF's bidrag til seminar om videnskabelig uredelighed
Spørgsmål 1 – 5 (vedrørende institutternes foranstaltninger).

Sagsbehandler: May-Britt Brændstrup

28. AUGUST 2008

STUDIE- OG EKSAMENSKONTORET

ØSTER FARIMAGSGADE 5
1353 KØBENHAVN K.

TLF 35 32 35 46
DIR 35 32 35 37
FAX 35 32 35 32

mabb@samf.ku.dk
www.samf.ku.dk

REF: MABB
SAG: 017-0023/08-2010
Sagsnr. oplyses ved henv.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har en decentral struktur, hvor planlægning af undervisning samt andre initiativer typisk foregår på institutniveau. Fakultet har derfor baseret denne besvarelse på oplysninger indhentet hos studielederne for fakultetets fem institutter.

På baggrund af de indhentede svar, har fakultetet udarbejdet følgende besvarelse:

Hvilke foranstaltninger træffes på studierne for at:

1. Oplyse de studerende om reglerne for eksamenssnyd

Institutterne har oplyst, at der i studieordningerne er indsat bestemmelser herom i studieordningerne (kopi vedlagt som bilag). Desuden er der nogle institutter, som har indsat information herom i deres studiehåndbøger.

Institut for Statskundskab har supplerende oplyst, at studerende på deres første Intro-dag som RUS'sere udtrykkeligt og meget tydeligt får at vide, at man ikke skal snyde til eksamen, skrive af etc, og at der er kraftige sanktioner forbundet hermed. Instituttet har endvidere oplyst, at reglerne også indgår som en del af retningslinjerne for eksamensafvikling på PC, som forud for en af sommerens eksamener, blev sendt ud til alle BA-studerende. Ende-

lig har instituttet oplyst, at udenlandske studerende udtrykkeligt - både skriftligt og mundtligt - bliver gjort opmærksom herpå.

Institut for Antropologi har supplerende oplyst, at man på første år (bacheloruddannelsen) gentagne gange gør de studerende opmærksom på, at eksamenssnyd er noget, som universitetet tager meget alvorligt.

Sociologisk Institut har supplerende oplyst, at (egne) studerende allerede på RUS-turen orienteres om god akademisk praksis og herunder især om, hvad der er eksamenssnyd, og hvad dette indebærer. Endvidere er forholdet omtalt i alle eksamensvejledninger og tages op af alle undervisere i forbindelse med hver forestående eksamenstermin. Hertil kommer, at instituttet hvert semester - især rettet mod udenlandske studerende - udbyder et kursus i 'Academic Writing', hvor problemstillingen også behandles grundigt.

Psykologisk Institut har supplerende oplyst, at det videnskabelige personale og instruktører i forbindelse med deres undervisning på første år grundigt oplyser de studerende om reglerne. Dette gentages hyppigt senere i forbindelse med eksamensforberedende undervisning og vejledning. Endvidere skal alle skriftlige hjemmeopgaver ved aflevering forsynes med en underskrevet "Tro og love erklæring."

Økonomisk Institut har supplerende oplyst, at reglerne resumeres i den specialekontrakt, som de studerende underskriver. Desuden har man indført mødepligt for de udenlandske studerende til Academic Writing.

2. Kontrollere at de studerende overholder reglerne.

Institut for Statskundskab har oplyst, at man i et vist omfang kontrollerer opgavernes omfang, men at man ikke har ressourcer til systematisk kontrol. Snyd-sager opstår typisk ved, at undervisere får mistanke og tager en sag op, og dermed er opmærksomme på det. Herudover har studieadministrationen i et begrænset omfang foretaget usystematiske stikprøver ved bestemte typer af eksamener, hvor incitamentet til at snyde kunne være til stede.

Institut for Antropologi har oplyst, at de fleste eksamensopgaver afleveres i form af essays. Alle eksamensopgaver bedømmes internt og i mange tilfælde også eksternt. Får en underviser en mistanke til at produktet ikke er udarbejdet af den studerende, følger underviseren op herpå. Det har foreløbig hovedsageligt drejet sig om udenlandske studerende, der har hentet opgaver eller passager ned fra nettet.

Sociologisk Institut har oplyst, at alle undervisere og censorer er opmærksomme på problematikken – og at de studerende i den grad er opmærksomme på at instituttet er opmærksomt herpå. Instituttet har endvidere anført, at der gennem en lang periode ikke har været tilfælde af konstateret snyd. Der har dog været nogle enkelte tilfælde blandt gruppen af udenlandske studerende samt gruppen af meritstuderende.

Institut for Psykologi har oplyst, at eksaminatorer og censorer er særdeles opmærksomme på problemstillingen. Hvis en sag om formodet eksamenssnyd dukker op, undersøges endvidere mulige parallelsager hos de involverede parter.

Økonomisk Institut har oplyst, at alle undervisere er nøje instrueret i at være opmærksom herpå, især hvad angår specialeskrivning.

3. Afsløre tilfælde af eksamenssnyd, fx ved brug af it-programmer.

Økonomisk Institut, Institut for Statskundskab, Institut for Psykologi og Institut for sociologi har alle oplyst, at de er opmærksomme på, at Google kan anvendes til at undersøge mistanker vedrørende plagiering. Institut for Statskundskab har anført, at man ligeledes er opmærksom på, at Word har en funktion, hvor dokumenter kan sammenlignes.

Institut for Antropologi har oplyst, at instituttet ikke mener at det for deres fagområde er relevant at afsløre eksamenssnyd ved hjælp af it-programmer.

Institut for psykologi har oplyst, at man er opmærksomme på mulighederne i Google, men at man ikke systematisk anvender dette.

4. Forebygge tilfælde af eksamenssnyd, fx ved indførelse af særlige sikkerhedsforanstaltninger, valg af særlige eksamensformer mv.

Institut for Statskundskab har oplyst, at man for et enkelt fags (Økonomi) vedkommende er med i Fakultetets Peter Bangs Vej-projekt, hvor eksamensformen i sammenligning med individuel brug af pc'er, som eksamen hidtil har været baseret på, må forventes at reducere muligheden for snyd ret kraftigt.

Institut for Antropologi har oplyst, at forebyggelse af eksamenssnyd sker i form af advarsler i studieordningerne om konsekvenserne af eksamenssnyd.

Sociologisk Institut har oplyst, at man forebygger som nævnt under pkt. 1 - 3, men ikke har planer om at ændre på eksamensformer, som er valgte i henseende til opøvelse af akademiske færdigheder, også hvad prøveformer angår. Instituttet har mange skriftlige hjemmeopgaver, men som anført under pkt. 1 bliver de studerende til stadighed gjort opmærksomme på problematikken, og man har, som anført under pkt. 2, ikke har været udsat for eksamenssnyd fra "egne" studerendes side gennem længere tid.

Institut for Psykologi har oplyst, at instituttet har adskillige "hal-eksaminer" ("gymnastiksals-eksaminer"), hvor muligheden for at snyde er meget lille. Endvidere har indførelsen af en "Tro og love erklæring" givetvis haft en forebyggende effekt.

Økonomisk institut har oplyst, at problemstillingen er vanskelig. Det er instituttets holdning, at der er faglig begrundelse for at have forskellige eksamensmetoder (opøvelse af forskellige akademiske kvaliteter). Dette faglig-

hedskrav betyder, at man ikke kan nøjes med at have bestemte eksamensformer. Derfor anvender man et mix af gymnastikselseksamener, mundtlige eksamener og tag-hjem opgaver. Hertil kommer, at specialer og bachelorprojekter altid vil skulle skrives hjemme og over tid.

5. Undervise de studerende i de særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde.

Institut for Statskundskab har oplyst, at emnet bliver taget op i undervisningen af RUSserne i et af de første fag, de har (Politologisk Grundkursus). Det er således ikke ualmindeligt, at skriveøvelser bliver 'dumpet' i Politologisk Grundkursus, hvis der er lavet dårligt håndværk i form af f.eks. manglende eller misvisende kildeangivelser. Problemstillingen bliver også taget op i forbindelse med BA-projektvejledning og specialeseminar, og forfølges også gennem studiet i øvrigt.

Institut for Antropologi har oplyst, at de studerende undervises i etik og etiske problemstillinger i forbindelse med antropologiske undersøgelser allerede på 2. semester. I forbindelse med 4. semesters metode projekt sættes der igen fokus på etik og på 8. semester i forbindelse med det feltarbejde, der udgør grundlaget for kandidatspecialet. De studerende trænes således kontinuerligt gennem hele studieforløbet i etisk refleksion.

Sociologisk Institut har oplyst, at emnet tages op i metodeundervisningen. Desuden har instituttet udarbejdet en selvstændig skrivelse herom, der cirkuleres til alle studerende, der står for at skulle skrive bacheloropgave og speciale.

Institut for psykologi har oplyst, at undervisning af de studerende i de særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde indgår som et led i al eksamensrelateret undervisning og vejledning.

Økonomisk Institut har oplyst, at det er en integreret del af en række skrive-, studie-, projekt- og specialeseminarer. Ikke desto mindre konstateres der dog sager om snyd blandt de udenlandske studerende. Til trods for deltagelse i disse seminarer, er der nogle i denne gruppe der ikke har tilegnet sig den rette forståelse.

Til Praksisudvalget

SAGSNOTAT

27. AUGUST 2008

Vedr.: Spørgsmål fra Praksisudvalget om videnskabelig redelighed på studierne

FAKULTETSSEKRETARIATET,
EKSAMENSKONTORET

Sagsbehandler: Martin Stampe Noer

BLEGDAMSVEJ 3B
2200 COPENHAGEN N

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet har på baggrund af Praksisudvalgets henvendelse af 30. juni 2008 følgende svar på de stillede spørgsmål:

TLF +45 35 32 79 00
DIR +45 35 32 70 98
FAX +45 35 32 70 70

1. Det samlede antal sager opgjort pr. år inden for nævnte periode.

2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
5	0	10	1	5

MASN@sund.ku.dk
www.sund.ku.dk

2. Kategori af eksamenssnyd: (ulovlig) afskrift, bistand, brug af hjælpemidler, andet...

REF: MASN

Afskrift	Bistand	Ulovlig brug af hjælpemidler	Andet
11	1	9	0

3. Bedømmelsesgrundlaget: de gældende eksamensregler på gerningstidspunktet, fx mht. hvad der betragtes som ulovlig afskrift etc.

Der er to hovedtyper af sager. Den ene er hvor den studerende har medbragt ikke tilladte hjælpemidler, hvor det af eksamensbeskrivelsen fremgår, der ikke må anvendes hjælpemidler. Den anden er hvor

den studerende har skrevet af fra en anden opgave/tekst uden kildehenvisning.

4. Retsfølge/sanktion: følger for bedømmelsen af den studerendes præstation og/eller for den studerendes stilling på universitetet.

Såfremt den studerende er fundet skyldig i forseelsen har sanktionen være enten at opgaven ikke er bedømt og vedkommende har brugt et eksamensforsøg (i de milde tilfælde) eller at den studerende foruden ovenstående er blevet bortvist fra Universitetet for et halvt år (de mere alvorlige tilfælde).

5. Sagsbehandlende myndighed: eksaminator, lokal administration, studieleder, dekan, rektor; oplysning om evt. udnyttelse af klageadgang.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet følger regelsættet "Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet". Der er her i §§ 3-7 opregnet de myndigheder, der behandler sagen. Typisk er det studieleder, dekan, rektor, der på fakultetsniveau bistås af Studiechef.

6. Oplysning om procedurer for sagsbehandlingen, herunder mht. hvem der er sagsbehandler og afgørelsesmyndighed i 1. instans.

Se under nr. 5

Endvidere anmodes om oplysning om, hvilke foranstaltninger der træffes på studierne for at:

1. Oplyse de studerende om reglerne om eksamenssnyd.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet oplyser de studerende om reglerne om eksamenssnyd med henvisning til "Fællesdelen af studieordningerne"

<http://cms.ku.dk//upload/application/pdf/6ebc649e/Fællesdel%20godkendt%20af%20dekanatet%20090708.pdf>.

Der er her blandt andet henvist til Københavns Universitets regler om disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd under eksamen. Reglerne kan se på www.ku.dk/regel/8/1501.html

De studerende gøres opmærksom på "Fællesdelen af studieordningerne" ved e-mail, der udsendes halvårligt til samtlige studerende, samt ved annoncering i studenterbladet MOK.

2. Kontrollere at de studerende overholder reglerne.

Kontrollen består ved at eksamenstilsynet er instrueret i at være særligt opmærksom på forsøg på eksamenssnyd. Samtidig modtages af og til indberetninger fra bedømmerne (eksaminator og/eller censor).

3. Afsløre tilfælde af eksamenssnyd, fx ved brug af it-programmer.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet anvender ikke IT-programmer for at afdække eksamenssnyd vedr. f.eks. skriftlige opgaver. Enkelte eksaminatorer ”googler” stikprøvevis besvarelser.

4. Forebygge tilfælde af eksamenssnyd, fx ved indførelse af særlige sikkerhedsforanstaltninger, valg af særlige eksamensformer mv.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har siden V08 i samarbejde med Det Juridiske Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet afviklet (næsten) alle sine skriftlige eksamener på computerne som Fakulteterne stiller til rådighed for de studerende. Se mere om dette på <http://pc-eksamen.ku.dk/>

5. Undervises de studerende i de særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde.

De studerende på Fakultets uddannelser undervises i ”Metodelære” enten i et selvstændigt kursus eller i forbindelse med vejledning til skriftlige opgaver.

Formanden for Københavns Universitets Praksisudvalg,
professor, dr.jur. Carsten Henrichsen

Carsten.Henrichsen@jur.ku.dk

Vedr. seminar om videnskabelig redelighed på studierne

26. AUGUST 2008

Kære Carsten Henrichsen

STUDIELEDEREN

Du har i skrivelse af 30. juni 2008 anmodet om en afrapportering for perioden 2003-2008 ang. udbredelsen af eksamenssnyd og administrationen af ordensreglernes bestemmelser om videnskabelig redelighed ved KU's uddannelser. For Det Teologiske Fakultet skal jeg oplyse følgende:

KØBMAGERGADE 44-46
POSTBOKS 2164
1150 KØBENHAVN K

Opgørelse for perioden 2003-2008

1. I perioden 2003-2008 har der ved fakultetet været i alt 8 sager (2003-2004: 2 sager, 2004-2005: 1 sag, 2005-2006: 0 sager, 2006-2007: 4 sager, 2007-2008: 1 sag). Sagerne vedrører alle skriftlige eksaminationer. Samtlige sager vedrører ydermere prøver på kandidatuddannelsesniveau. Der har kun været involveret studerende indskrevet på heltidsuddannelse i fakultetets snydsager. Af de otte sager har de fem fundet sted ved teologiuddannelsen. Disse fem sager vedrører alle det samme fagområde. Tre sager har fundet sted ved Afrikauddannelsen.
2. Der har i alle otte sager været tale om eksamenssnyd i form af afskrift fra trykt eller elektronisk tilgængeligt materiale i skriftlige hjemmeopgaver (typisk længere og ofte helt ordrette "citater", anført uden anførselstegn og uden angivelse af proveniens).
3. Grundlaget for stillingtagen til mistanken om snyd har dels været universitetets disciplinærregler, dels studieordningerne, der i 2005 fik indført bestemmelser, hjemlet i disciplinærreglerne, om god akademisk skik.
4. De otte studerende er alle blevet bortvist fra den pågældende prøve og har administrativt fået tildelt karakteren 00, hvorved der er brugt et eksamensforsøg, har fået samtlige prøver i den pågældende termin annulleret og er blevet bortvist fra Københavns Universitet frem til og med udgangen af det følgende semester. I nogle af sagerne har universitetet

TLF 35 32 26 26
DIR 35 32 36 79
FAX 35 32 36 00

kbn@teol.ku.dk
www.teol.ku.dk

REF: KBN
Sag: 003-0001/06-1110
Bedes oplyst ved henv.

over for den studerende desuden udtrykt misbilligelse af vedkommendes eksamensadfærd.

5. Sagerne er behandlet af eksaminator (der har afgivet en skriftlig redegørelse til studielederen), af studielederen (der har undersøgt sagen, partshørt den studerende og afgivet redegørelse og indstilling til dekanen), af dekanen (der i alle tilfælde har overdraget sagen til rektor) og endelig af rektor (der har partshørt den studerende og derefter truffet afgørelse). Kontakten med den studerende om returnering af årskort og evt. efterfølgende ansøgning om genindskrivning er varetaget af studieadministrationen.
6. Jf. pkt. 5. Sagerne behandles i henhold til disciplinærbestemmelsernes §§ 2-4.

Foranstaltninger vedr. orientering, kontrol, afsløring, forebyggelse og undervisning

1. Reglerne om eksamenssnyd fremgår af studieordningerne for fakultets uddannelser. Underviserne og studievejlederne opfordres af studielederen jævnligt til at indskærpe reglerne over for de studerende og i det hele taget at vejlede om god akademisk praksis i forbindelse med holdundervisning, individuel opgavevejledning og studievejledning (herunder seminarer om studieteknik mv.). Det er ikke gjort op, i hvilket omfang der på baggrund af denne opfordring faktisk gives de studerende information om eksamenssnyd i de nævnte situationer, men et skøn siger, at en studerende, der følger undervisning og modtager vejledning, i løbet af sin uddannelse med jævne mellemrum forelægges reglerne. På fakultets hjemmeside findes en skriftlig vejledning, affattet af Studienævnet for Teologi, om, hvad der forstås ved eksamenssnyd, og hvordan man undgår eksamenssnyd. Studielederen erindrer i nyhedsbreve, artikler i studenterbladet o.lign. de studerende om kravet om god akademisk skik. Endelig omtales i anonymiseret form afsluttede sager i det berørte studienævn.
2. Ved skriftlige hjemmeopgaver er fakultetet henvist til eksaminators og censorers evne til – typisk gennem stilistiske ujævnheder og hjulpet af internettets søgefunktioner – at opdage afskrift. Ved skriftlige spotopgaver, som der ved uddannelserne kun er et fåtal af, kontrollerer eksamensvagter, at der er medbragt de i henhold til studieordningen tilladte hjælpemidler i eksaminationslokalet, og at de studerende ikke kontakter andre om eksamensopgaven i tidsrummet for eksamen. Ved mundtlige prøver påhviler det eksaminator at påse, at eksaminanden kun medbringer de i henhold til studieordningen tilladte hjælpemidler i forberedelses- hhv. eksaminationslokalet.

3. Fakultetet har ikke indkøbt særlige it-programmer til at sikre mod eksamenssnyd.
4. Fakultetet har hidtil forebygget via information om krav og sanktioner, undervisning og vejledning, jf. ad 1. Også tilrettelæggelsen af eksamensformerne har formentlig virket forebyggende. Der er mange mundtlige prøver ved uddannelserne, og det er en prøveform, der synes at vanskeliggøre snyd.
5. Der gives som nævnt til stadighed information til de studerende om reglerne for eksamenssnyd. Informationen gives ad en række forskellige kanaler og på forskellige tidspunkter under uddannelserne. Statistikken peger på, at der behøves en stærkere indsats for at informere om god akademisk skik og om reglerne for eksamenssnyd på kandidatuddannelsesniveau. Der er hidtil ikke sket en systematisering, f.eks. via studieordningerne, af egentlig undervisning i god akademisk skik og videnskabsetik, f.eks. i forbindelse med uddannelsernes kurser/kursuselementer vedr. metode og teori. Et resultat af seminaret om videnskabelig redelighed på studierne kan blive, at studienævnene overvejer en sådan systematisering.

Mulige oplægsholdere

Ang. mulige seminaroplægsholdere fra hhv. VIP- og TAP-side bedes du kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Kirsten Busch Nielsen
Studieleder

Praksisudvalget

Vedr.: Praksis for behandlingen af sager om eksamenssnyd indenfor de seneste 5 år.

Sagsbehandlingen af sager om eksamenssnyd på rektors vegne varetages af Uddannelsesservice, Fiolstræde 22.

Sagsbehandlingen sker indenfor de rammer der er udstukket i ”Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet”, der den 20.10.2004 afløste et tilsvarende sæt ordensregler for studerende fra 1995.

Det skal understreges, at regelsættet ikke alene er grundlaget for håndteringen af sager om eksamenssnyd, men også om grænser for studerendes adfærd i bred forstand, herunder situationer som forstyrrende adfærd under undervisning/eksamen, chikane m.v.

Med det nye regelsæt blev fokus m.h.t. eksamenssnyd sat på videnskabelig redelighed (§ 2 stk.1 og 2), medens herudover i stk. 3 blot anføres, at den studerende også skal efterleve andre regler om eksaminer.

Sager om overtrædelse af ordensreglerne undersøges af studieleder eller institutleder (afhængigt af overtrædelsens art), som indberetter sagen til dekanen hvis han finder der foreligger grov eller gentagen overtrædelse. Det bemærkes, at ”grov” her primært sigter på sager om forstyrrende adfærd og lignende, medens eksamenssnyd som udgangspunkt er at anse som en grov overtrædelse, der indberettes til dekanen.

De fleste indberetninger af eksamenssnyd går fra dekanen videre til rektor, hvilket hænger sammen med de i §§ 4-6 fastsatte regler om sanktion, hvorefter alene rektor kan annullere eksamen (hvilket i § 5 kaldes bortvisning fra eksamen). Kompetencen til at bortvise fra universitetet ligger, jfr. § 6 også hos rektor.

Med hensyn til sanktionsniveau bemærkes, at KU i mange år har opereret med det udgangspunkt, at det ”normale” sanktionsniveau for fuldbyrdet eksamens-

17.OKTOBER 2008

UDDANNELSESSTRATEGISK
SEKRETARIAT

FIOLSTRÆDE 22
1171 KØBENHAVN K

TLF (+45) 35 32 28 79
FAX (+45) 35 32 28 92

CHO@ADM.KU.DK
WWW.KU.DK

snyd indebærer hvad der vægtmæssigt svarer til bortvisning fra den berørte eksamen samt bortvisning fra universitetet i omkring ½ år.

SIDE 2 AF 4

Det skal understreges, at sanktionen i den enkelte sag afgøres efter et konkret skøn over præmisserne i denne sag, samt at en bortvisningsperiode fra universitetet indrettes, så der tages højde for semesterstarttidspunkt og udsving i undervisningsudbud.

Som det fremgår af nedenstående gennemgang af praksis, kan de konkrete afgørelser afvige væsentligt fra dette udgangspunkt.

Udover at markere med hvilken alvor universitetet ser på eksamenssnyd, er det et praktisk udgangspunkt for at leve op til lighedsgrundsætningen om, at samme situation skal sanktioneres ens uanset på hvilken uddannelse der er snydt.

Det har endvidere den praktiske konsekvens, at fakulteternes indstillinger, argumenteres med de skærpene eller formildende omstændigheder den konkrete sag rummer i forhold til "normalreaktionen".

Som formildende omstændigheder kan ud fra praksis peges på "tidligt i studieforløbet" og "svag regelformulering eller formidling". Endelig bemærkes, at gæstestuderendes studieophold ofte er tæt på afslutningen eller allerede afsluttet, når en sag om eksamenssnyd kommer under behandling, hvorfor bortvisning fra KU i henhold til § 6, sjældent vil være aktuelt for gæstestuderende.

En gennemgang af sager der i perioden 2003 – medio 2008 er indberettet til rektor viser følgende:

I 2003 er i alt 14 sager indberettet til rektor.

8 sager har drejet sig om afskrift uden kildeangivelse, som i alle tilfælde har ført til bortvisning fra eksamen. Herudover er 1 blevet bortvist fra KU i ca. ½ år og 3 er blevet udelukket fra at indstille sig til samme eksamen på ny i 1 år.

2 sager har drejet sig om samarbejde om - og aflevering af enslydende opgavebesvarelse hvor eksamenskravet er individuel besvarelse. Der er i begge sager sket bortvisning fra eksamen samt udelukkelse fra at indstille sig til samme eksamen på ny i 1 år.

2 sager har drejet sig om medbringelse af ulovlige hjælpemidler til eksamen. Der er i begge sager sket bortvisning fra eksamen.

1 sag har drejet sig om skjult genbrug af dele af en tidligere bedømt eksamensbesvarelse. Der var på forsiden af eksamensblanketten skrevet under på en erklæring om, "at opgaven eller væsentlige dele af den ikke tidligere har været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng". Der skete i afgørelsen bortvisning fra eksamen samt udelukkelse fra at indstille sig til samme eksamen på ny i 1 år.

1 sag har drejet sig om medvirken til eksamenssnyd i form af udlevering af et næsten færdigt udkast til eksamensbesvarelse til en anden eksamensdeltager. Afgørelsen fandt den studerende skyldig i medvirken til eksamenssnyd og rummede en alvorlig advarsel om bortvisning i evt. gentagelsestilfælde. Denne sag blev påklaget til ministeriet, som afviste klagen.

I 2004 er i alt 22 sager indberettet til rektor.

12 sager har drejet sig om afskrift uden kildeangivelse, som i alle tilfælde har ført til bortvisning fra eksamen. Herudover er 1 blevet bortvist fra KU i 3 år (gentagelse), 5 er blevet bortvist fra KU i ½ år og 2 er blevet udelukket fra at indstille sig til samme eksamen på ny i 1 år.

4 sager har drejet sig om samarbejde om – og aflevering af enslydende opgavebesvarelser, hvor eksamenskravet er individuel besvarelse. Alle blev bortvist fra eksamen.

4 sager har drejet sig om medbringelse af ulovlige hjælpemidler til eksamen. Der er i alle tilfælde sket bortvisning fra eksamen. Herudover er der i 2 tilfælde sket bortvisning fra KU i ca. ½ år.

2 sager har drejet sig om medvirken til eksamenssnyd i form af at stille sin opgavebesvarelse til rådighed for andre. Begge blev afgjort med advarsel.

I 2005 er i alt 16 sager indberettet til rektor.

Alle 16 sager har drejet sig om afskrift uden kildeangivelse, og har i alle tilfælde ført til bortvisning fra den berørte eksamen. 11 af sagerne har tillige udløst én af nedennævnte sanktioner:

I 4 tilfælde er der også sket bortvisning fra øvrige eksaminer aflagt i samme eksamenstermin (jfr. § 5).

I 1 (gentagelses) tilfælde er der sket bortvisning fra KU i 1½ år.

I 4 tilfælde er der sket bortvisning fra KU i ca. ½ år.

I 2 tilfælde er den studerende blevet udelukket fra at indstille sig til prøven på ny i 1 år.

I 2006 er i alt 28 sager indberettet til rektor.

24 sager har drejet sig om afskrift uden kildeangivelse, som alle har ført til bortvisning fra den berørte eksamen. 12 af sagerne har tillige udløst én af nedennævnte sanktioner:

I 4 tilfælde er der bortvist fra øvrige eksaminer aflagt i samme eksamenstermin.

I 1 tilfælde, hvor der er tale om gentagelse, er det sket bortvisning fra KU uden tidsbegrænsning.

I 1 tilfælde er der sket bortvisning fra KU i ca. 5 måneder.

I 3 tilfælde er der sket bortvisning fra KU i ca. 3 måneder.

I 3 tilfælde er der sket udelukkelse fra at deltage i samme eksamen på ny i 1 år.

4 sager har drejet sig om samarbejde om – og aflevering af enslydende opgavebesvarelser, hvor eksamenskravet er individuel besvarelse. Alle 4 blev bortvist fra eksamen.

I 2007 er i alt 17 sager indberettet til rektor.

13 sager har drejet sig om afskrift uden kildeangivelse, som alle har ført til bortvisning fra den berørte eksamen. 11 af sagerne har tillige udløst én af nedennævnte sanktioner:

I 1 tilfælde er der også bortvist fra øvrige eksaminer aflagt i samme eksamenstermin.

I 1 tilfælde, hvor der er tale om gentagelse, er der sket bortvisning fra KU uden tidsbegrænsning.

I 9 tilfælde er der sket bortvisning fra KU i ca. ½ år. Én af disse sager blev påklaget til ministeriet, som afviste klagen.

1 sag har drejet sig om genbrug af dele af en tidligere bedømt eksamensbesvarelse. Afgørelsen var bortvisning fra den berørte eksamen.

3 sager har drejet sig om medbringelse af ulovlige hjælpemidler til eksamen.

Der er i alle 3 sager sket bortvisning fra eksamen. Herudover skete i én af sagerne bortvisning fra øvrige eksaminer i samme eksamenstermin. I en anden skete bortvisning fra KU i ½ år.

I første halvår af 2008 er i alt 22 sager indberettet til rektor.

17 sager har drejet sig om afskrift uden kildeangivelse, som alle har ført til bortvisning fra den berørte eksamen. 7 af sagerne har herudover medført bortvisning fra KU. I 4 tilfælde i ½ år, i et tilfælde i 4 mdr. og i 2 tilfælde i 3 mdr.

2 sager har drejet sig om samarbejde om – og aflevering af enslydende opgavebesvarelser, hvor eksamenskravene er individuel besvarelse. Begge blev bortvist fra eksamen.

3 sager har drejet sig om medbringelse af ulovlige hjælpemidler til eksamen.

Der er i alle 3 sager sket bortvisning fra eksamen. I 2 af sagerne skete endvidere bortvisning fra KU i ½ år.

Uddannelsesstrategisk Sekretariat, den 17. oktober 2008

Chr.H.Olesen

Fuldm.

4. seminaret om videnskabelig redelighed på studierne

Invitation til seminar om videnskabelig redelighed på studierne

Københavns Universitets *Udvalg vedr. God Videnskabelig Praksis* (Praksisudvalget) indbyder hermed til seminar over temaet "**videnskabelig redelighed på studierne**". Invitationen gælder de personer, der er anført på medfølgende liste som kontaktpersoner, studienævnsmedlemmer og studieadministrativt personale med ansvar for behandling af sager om eksamenssnyd m.v.

Seminarret afholdes den **30. oktober, kl. 14.15 – 19.00**

Der henvises til program som vedlagt.

Seminarret skal være en tværfakultær orientering om og drøftelse af studiernes håndtering af information til de studerende om kravene til "god videnskabelig praksis", som de knytter sig til **studiets indhold** – de enkelte fags normer for god videnskabelig praksis, herunder i forbindelse med udarbejdelse af projekter og specialer – og **studiets udførelse** – eksamenssnyd.

Seminarret skal især beskæftige sig med følgende emner:

- Hvordan og hvornår introduceres de studerende til normerne for videnskabelig redelighed?
- Er de studerende tilstrækkeligt informerede om 'ejerskab' til forskning og regler vedrørende data, opbevaring og lignende?
- Hvordan forstås ordensreglernes bestemmelser om videnskabelig uredelighed?
- Hvilken udbredelse har eksamenssnyd mv. på studierne?
- Hvordan praktiseres reglerne om eksamenssnyd mv.?
- Hvad gør studierne for at forebygge eksamenssnyd mv.?
- Hvem har det operative ansvar for ordensreglernes håndhævelse?
- Er der behov for at styrke indsatsen til fremme af videnskabelig redelighed, og hvilke praktiske muligheder er der i givet fald herfor?

For at tilvejebringe et overblik over de relevante forhold har Praksisudvalget anmodet fakulteterne og Uddannelsesservice på KU om at redegøre for, hvilke foranstaltninger der træffes på studierne for at: 1) oplyse de studerende om reglerne om eksamenssnyd, 2) kontrollere at de studerende overholder reglerne, 3) afsløre tilfælde af eksamenssnyd, fx ved brug af it-programmer, 4) forebygge tilfælde af eksamenssnyd, fx ved indførelse af særlige sikkerhedsforanstaltninger, valg af særlige eksamensformer mv. og 5) undervise de studerende i de særlige etiske krav til og standarder for videnskabeligt arbejde. Herudover har udvalget anmodet om en kortlægning af sager om eksamenssnyd, der er behandlet inden for de seneste fem år.

Fakulteternes hørings svar kan ses på udvalgets hjemmeside: <http://praksisudvalget.ku.dk/>.

Tilmelding foretages på udvalgets hjemmeside. **Tilmeldingsfristen er 23. oktober, kl. 12.**

Med venlig hilsen

Carsten Henriksen

Fmd. for Praksisudvalget

Endeligt program for

Seminar om videnskabelig uredelighed på studierne

30. oktober 2008, kl. 14.15 – 19.00

Lokale HO8 i Hovedbygningen på Frue Plads, 1. sal

- 14.15 *Åbning af seminaret:* Professor Carsten Henrichsen
- 14.30 *Studenterrådet:* Stud. mag. Jan Nejd Rasmussen
- 14.45 De tørre fag
1. *Jura:* Sektionsleder Rasmus Weinreich Holm
 2. *Humaniora:* Studiechef Annette Moe
 3. *Samfundsvidenskab:* Studieleder Peter Erling Nielsen
 4. *Teologi:* Studieleder Kirsten Busch Nielsen
- 15.45 Spørgsmål og debat
- 16.15 PAUSE
- 16.30 De våde fag
1. *Farma:* Studieleder Tommy N. Johansen
 2. *Life:* Studiechef Agnete Vibholt
 3. *Naturvidenskab:* Studieleder Gert Dandanell
 4. *Sundhedsvidenskab:* Studiechef Martin Stampe Nord
- 17.30 Spørgsmål og debat
- 18.00 *Uddannelsesservice:* Fuldmægtig Christian Olesen
- 18.15 *Opsamling og afslutning:* Professor Berthe Willumsen, medl. af PU
- 18.30 Let anretning

Ordstyrer: Carsten Henrichsen

Carsten Henrichsen

Fmd. f. Praksisudvalget

Liste over deltagere ved seminaret om videnskabelig redelighed på studierne

Det Biovidenskabelige Fakultet

Agnete Vibholt
Kamilla Busse

Det Farmaceutiske Fakultet

Ilse Fjalland
Ivalo Uhrskov Jensen
Lena Emmersen
Lotte Stig Haugbølle
Lærke Vester-Andersen
Ulf Madsen

Det Humanistiske Fakultet

Annette Moe
Erik Skyum-Nielsen

Det Juridiske Fakultet

Mette Hartlev
Rasmus Weinreich Holm

Det Naturvidenskabelige Fakultet

Aase Gudmann
Anders Priemé
Ernst Hansen
Eva Wulff Helge
Gert Dandanell
Morten Johnsen

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Charlotte Baarts
David Dreyer Lassen
Gitte Yding Michaelsen
Hanne Bengtsson
Helle Andersen
Henrik Jensen
Mette Bergenser
Peter Erling Nielsen
Signe Bech
Tina Pipa

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Martin Stampe Noer
Ulla Christensen

Det Teologiske Fakultet

Anders Martin Lauritsen
Jesper Tang Nielsen
Kirsten Busch Nielsen
Marie-Louise Lieberoth Wadum
Stig Jensen

Uddannelsesservice

Berit Cecilie Brix
Christian Olesen
Merethe Markvard
Therese Hyll Bruun

Studenterrådet

Stud. mag. Jan Nejd Rasmussen

Praksisudvalget

Berthe Willumsen, Det Naturvidenskabelige Fakultet
Carsten Henriksen, Det Juridiske Fakultet
Christian Hjorth-Andersen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Harald S. Hansen, Det Farmaceutiske Fakultet
Jan Riis Flor, Det Humanistiske Fakultet
Mogens Müller, Det Teologiske Fakultet
Niels Keiding, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Peter Sandøe, Det Biovidenskabelige Fakultet

Oplæg om videnskabelig redelighed på studierne

Praksisudvalgets formand, professor, dr. jur. Carsten Henriksen¹

1. Praksisudvalget har tradition for at invitere til årlige sammenkomster som denne for at udbrede budskabet om god videnskabelig praksis. Da vi i foråret besluttede at sætte videnskabelig redelighed på studierne på dagsorden som emne for vores fremstød i år, var vi meget vel klar over, at vi bevægede os ind på et følsomt emne, som vi måske ikke engang var nærmest til at tage op.

Det er jo studierne det handler om, og Praksisudvalgets normale handlingsfelt er forskningen. Men der er jo dog en forbindelse mellem de to verdener, som om ikke andet anskueliggøres af den ”forskningsbaserede undervisning”, som vi gerne skulle levere til uddannelserne. Hertil kommer, at uddannelserne er et led i den fødekæde, som forskningen lever af, og som derfor også må interessere os i Praksisudvalget ud fra et rent propædeutisk synspunkt. Det er vigtigt, at de forskerspirer, som vi får ind ad døren på universitetet, har fået den videnskabelige metode og etik ind med modermælken så at sige.

Udvalgets kommissorium omfatter da også andet og mere end sædvanlig behandling af sager om god videnskabelig praksis. Overordnet har vi til opgave at bidrage til at klargøre de eksisterende normer for god videnskabelig praksis, og til det formål hører også at sikre, at der foregår en løbende drøftelse af disse normer på universitetet. Så legitimationen er i orden, hvis nogen skulle finde på at spørge. Som rektoralt udvalg – det eneste af slagsen i øvrigt – har vi selvsagt også fået rektors tilslutning til at afholde dette seminar. En tilslutning, som også er vigtig af en anden grund, idet rektor som bekendt har den endelige afgørelsesmyndighed, når det gælder sanktionering af brud på videnskabelig redelighed på studierne i eksamensmæssige sammenhænge.

2. Nu er det er ikke hver dag, at vi har lejlighed til at mødes på tværs af campusser og fakulteter. Så tak til alle jer, der har prioriteret at møde frem til dette seminar, og tak ikke mindst til oplægsholderne, som vi skal høre om lidt. Jeg ser frem til en dag med vidensdeling og erfaringsudveksling af den art, som det også er blevet almindeligt at efterspørge i mange andre sammenhænge. Her drejer det sig altså om videnskabelig redelighed på studierne, og hvad det mere konkret indebærer, kan man forvisse sig om ved at se på de gældende regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende, som forsynder sig mod ordensregler og regler om videnskabelig redelighed. Det er jo da i hvert fald et nærliggende sted at begynde, skulle man tro.

Ved nærmere eftersyn viser det sig dog, at dette regelsæt er mere oplysende, når det drejer sig om sanktionsvalget og hele den proces, der leder frem til en afgørelse, end når det gælder det, som vi i strafferetten kalder for germingsindholdet. Det er egentlig en anomali, siden det er et grundprincip i strafferetten, at ingen straf må pålægges uden en klar hjemmel. Og hvad det

¹ Dette oplæg er en redigeret udgave af det oplæg, som blev holdt på seminaret.

angår, altså hjemmelsgrundlaget for de ganske drakoniske sanktioner, der kan blive tale om at ikende, er regelsættet nærmest indholdstomt. Der henvises til reglerne om videnskabelig redelighed, som om disse kunne findes i et særskilt regelsæt, fikst og færdigt og klar til brug – hvad der som bekendt ingenlunde er tilfældet.

Når bortses fra hovedoverskrifterne, der i tråd med international sprogbrug karakteriseres som forfalskning, fortielse og plagiering, findes der ikke nogen faste – officielt vedtagne – regler om, hvad disse fænomener dækker over. Det nærmeste man kommer et egentligt regelsæt er loven om ophavsretskrænkelser, der vedrører tilfælde af plagiering. Men i den videnskabelige verden kommer man ikke langt med dette regelsæt, siden plagiering i forskningsverden omfatter meget andet end det, der efter loven konstituerer en ophavsretskrænkelse. I realiteten er man henvist til et sæt af uskrevne normer, som må udledes af den praksis, som de relevante myndigheder har udviklet, og selv om denne praksis også kan have fundet udtryk i vejledende retningslinjer, skal man ikke forvente her at kunne finde svar på alle de spørgsmål, som melder sig, når man skal gøre regnestykket op i en konkret sag.

Det er symptomatisk, at disciplinærreglerne ved afgrænsningen af, hvad der skal forstås ved videnskabelig redelighed, tyr til brugen af eksempler. Eller eksempler er måske så meget sagt. I virkeligheden gives der blot et enkelt – måske særligt praktisk relevant – eksempel på uredelighed, nemlig afskrift uden kildeangivelse. Det kan alle her sikkert være enige om er uredeligt, men det er måske ikke alle der er enige i, at det skal betragtes som netop ”fortielse”, således som det fastslås i ordensreglernes § 2, stk. 2, 2. pkt. – plagiering ville vist være en mere nærliggende betegnelse. Noget andet er, at regulering ved brug af eksempler, er en noget primitiv reguleringsteknik, som typisk er udtryk for, at man ikke har fået gennemarbejdet området ordentligt. Det er i hvert fald hvad vi lærer vores studerende på det juridiske studium.

§ 2. Den studerende skal under studiet og eksamenerne efterleve reglerne om videnskabelig redelighed.

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed foreligger, når der ved forfalskning, plagiering, fortielse eller på anden måde vildledes om den pågældendes egne indsats eller resultater, eller når en anden studerende bistås hermed. Eksempelvis betragtes manglende kildeangivelser i skriftlige opgaver som fortelser. Forsøg på at snyde behandles på samme måde som gennemførte snyderier.

Stk. 3. Den studerende skal også efterleve andre regler om eksamener.

KUs Regler om Disciplinære foranstaltninger over for studerende (§ 2)

Uden at jeg her skal foregribe en mulig diskussion om selve regelgrundlaget for de disciplinærforanstaltninger, der finder anvendelse ved eksamenssnyd, må det være tilladt at fastslå, at man i hvert fald må have sikker grund under fødderne, når man anvender disse sanktioner. Det må være klart, hvilke forhold der konkret henføres som videnskabelig uredelighed og frem for alt må proportionerne være i orden, når det gælder valg af sanktioner. Helt elementært er det også, at ens tilfælde må behandles lige – hvad der dog i praksis kan være alt andet end enkelt, siden der næppe er to sager, som er fuldstændigt identiske.

3. Men det er jo ikke tilstrækkeligt, at sagen er klar på det rent juridiske plan. Vi har at gøre med et normsæt, hvis nærmere indhold ikke altid er lige klart, og som de studerende i hvert fald ikke nødvendigvis kan forudsættes at være bekendt med på forhånd og slet ikke i alle detaljer. Det forebyggende element, der består i at opbygge en bevidsthed om normerne for videnskabeligt arbejde, må derfor prioriteres allerede fra studiestart.

Dette etisk prægede aspekt, der også omfatter elementer af kildekritik og i det hele en kritisk tilgang til alt, hvad der præsenterer sig som lærdom, er jo om noget en vigtig del af studierne. Det bliver også desto vigtigere, jo mere omfattende og international forskningen bliver, og jo hurtigere forskningsresultaterne og dermed undervisnings-grundlaget forældes. I det videnssamfund, som vi befinder os i i nutiden, er det ikke nok at lære en vis portion viden, som altid afspejler gårsdagens virkelighed. Det er mindst lige så vigtigt at lære, hvordan man forholder sig til morgendagens virkelighed. Og til det formål er metodebevidsthed og sans for de etiske spilleregler vigtige ingredienser.

Livslang læring og en kritisk tilgang til den lærdom, man møder på studierne, går på denne måde hånd i hånd med tilegnelsen af de videnskabsetiske normer. Så spørgsmålet om videnskabelig redelighed på studierne har ikke bare en abstrakt interesse, der knytter sig til en afklaring af regelgrundlaget. Spørgsmålet vedrører selve livsnerven i universiteternes virksomhed, og det bliver mere prekært, desto mere vidensamfundet trænger sig på. I dette samfund genereres store mængder af viden. Bagsiden af medaljen er imidlertid, at denne viden ikke altid står til troende, og at det undertiden koster betydelige ressourcer at efterprøve resultaterne.

Spørgsmålet om redelighed i forskningen har af samme grund tiltrukket sig stigende opmærksomhed gennem de senere år. Det samme gælder redelighed på studierne, men her aktualiseres spørgsmålet også af andre – teknologisk prægede – grunde, bl.a. udviklingen af internettet, med dets enorme mængder af oplysninger i kombination med de stærkt forbedrede tekniske muligheder for at kopiere hvad som helst til eget brug. Som jeg har hørt det sagt, er den studerende i vores digitale tidsalder ofte kun et ”museklik” væk fra svaret på de besværlige spørgsmål, der stilles til hjemmeopgaven.

4. Jeg har ikke noget grundlag for at hævde, at antallet af sager om eksamenssnyd har været stigende gennem de senere år. Den høring af fakulteterne, som PU har foretaget som oplæg til dette seminar, giver heller ikke noget svar på dette spørgsmål, siden det tidsmæssige perspektiv her er begrænset til en femårig periode. Vi må lade os nøje med det øjebliksbillede, som kan genereres på baggrund af disse høringssvar, og som viser, at der årligt gennemsnitligt behandles ca. 30 sager om eksamenssnyd, hvoraf ca. 20 sager indberettes til rektor som grovere overtrædelser.

Fakulteterne	Antal sager om eksamenssnyd	Andel af sager om plagiering
FARMA	1-2 sager	> 90%
HUM	7 sager	> 90%
JURA	2 sager	> 90%
LIFE	2 sager	> 90%
NAT	2 sager	> 90%
SAMF	9 sager	> 90%
SUND	4 sager	c. 50%
TEOL	1-2 sager	> 90%
TOTAL	30 sager	
REKTOR	20 sager	c. 75%

Skema: Det gennemsnitlige antal sager om eksamenssnyd pr. år ved KU (2003-2008)

Om det er mange eller få sager er svært at sige uden et sammenligningsgrundlag. Her har jeg kun et tal fra Aarhus Universitet, hvor det er oplyst, at der også her foretages ca. 20 indberetninger om året.² I den sammenligning står vi os pænt, siden antallet af eksamensbesvarelser er væsentligt større ved KU end de ca. 60.000, som efter det oplyste leveres ved AU. Under alle omstændigheder udgør 20 eller 30 sager kun en forsvindende lille del af det samlede antal besvarelser ved disse universiteter.

Mere interessant er måske, hvis man kunne få afdækket det såkaldte mørketal, tallet for hvad der gemmer sig under overfladen. Her oplyser min kilde, at en engelsk undersøgelse fra 2004 viste, at så mange som 25% af de adspurgte studerende havde prøvet at kopiere materiale fra internettet ind i deres opgaver uden kildeangivelse. Men som det også anføres i denne kilde, er undersøgelsens resultater ironisk nok selv uden kildeangivelse.³ Tilsvarende gælder en australsk undersøgelse fra samme år, som viste at 8% af eksamensopgaverne i en årgang med 1750 besvarelser var kopieret fra internettet med mindst 25% af materialet.⁴ Det er jo dog tal, der er til at tage og føle på, selv om de altså ikke er dokumenterede.

Et klassisk tilfælde af eksamenssnyd i notabelt omfang blev afsløret sidste år ved en eksamen på FARMA, hvor man opdagede et sæt noter, der var blevet gemt på toilettet. Man fandt aldrig de skyldige, så sagen figurerer ikke blandt dem, der blev indberettet til rektor. Den slags snyd kan åbenbart stadig forekomme, men ellers er det navnlig de øgede muligheder for eksamenssnyd, som er skabt af den teknologiske udvikling, som vækker opsigt. Det gælder både på universiteterne og på landets skoler. Undervisningsministeren blev sidste år spurgt om, hvad man agtede at gøre for at mindske risikoen for den teknologisk baserede form for

² Anders Smith i David Favrholt m.fl., *Plagiering og anden videnskabelig uredelighed*, Husets Forlag 2008, s. 70.

³ A.st. med henvisning til AUs studenterblad *Campus* (12/2005).

⁴ Op. cit., s. 69, med henvisning til det norske dagblad *Verdens Gang* 11/6 2004, onlineudgave.

eksamenssnyd. Det altid korte svar fra ministeren lød, at man havde indført en fælles sanktion for al slags eksamenssnyd bestående i bortvisning fra prøven.⁵

Dermed er vi tilbage ved udgangspunktet: sanktionerne. For undervisningsministeren var redelighed i skolearbejdet tydeligvis alene et spørgsmål om netop sanktioner. Jeg skal ikke kunne sige, om forskningsministeren ville forholde sig på samme – simplificerende – måde, hvis han fik stillet et lignende spørgsmål. I givet fald måtte det tilføjes, at sanktionerne på universiteterne er eller kan være væsentligt kraftigere end på skolerne. Om det så er tilstrækkeligt til at løse problemerne er vel ikke givet, men det er bl.a. noget af det, som vi skal se nærmere på i dag.

5. Programmet er sammensat således, at vi først skal høre om forholdene inden for de tørre fag, og derefter om de våde fag. Denne opdeling er foretaget ud fra en forventning om, at problemerne ligger noget forskelligt an på disse to hovedområder. Samtidig har vi bedt oplægsholderne inden for de enkelte hovedområder om så vidt muligt at afstemme deres oplæg indbyrdes, så de ikke nødvendigvis sætter fokus på de samme spørgsmål. Dermed skulle der være sikret en vis variation i oplæggene.

Ud over bidrag fra fakulteterne har vi bedt den hovedansvarlige for universitetets afdeling for Uddannelsesservice om at sige noget om, hvordan forholdene tegner sig set ud fra et rektoralt synspunkt. Endvidere har DSF, Danske Studerendes Fællesråd, velvilligst stillet en repræsentant til rådighed for et oplæg om eksamenssnyd mv. set med studenterbriller. Den svære opgave med at samle op på indtrykkene fra dagens oplæg og kommentarer har jeg fået min medarrangør af seminaret, professor Berthe Willumsen, medlem af Praksisudvalget, til at påtage sig.

Efter seminaret vil Praksisudvalget overveje, om der er grundlag for at fremsætte anbefalinger til styrkelse af den videnskabelige redelighed på studierne. Under alle omstændigheder er det hensigten at samle fakulteternes høringssvar mv. i en hvidbog til brug for det videre arbejde med sagen på fakulteterne og i den centrale administration.⁶

⁵ Undervisningsministerens svar på spørgsmål af 21. maj 2007 stillet af *Martin Henriksen*, DF (nr. S 4649).

⁶ Hvidbogen kan tidligst forventes at blive publiceret primo 2009.

Oplæg om videnskabelig redelighed/eksamenssnyd

Fuldmægtig Christian Olesen, Uddannelsesservice

Uddannelsesservice, som indtil for kort tid siden hed Studieadministrationen, har bl.a. den opgave at varetage sagsbehandlingen på Rektors vegne i sager om eksamenssnyd.

Hjemlen hertil findes i universitetets ordensregler med tilhørende vejledning ”*Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns universitet*”, udstedt af rektor i okt. 2004 med hjemmel i Universitetslovens § 14, stk.6.

Regelsættet er ikke alene grundlaget for behandlingen af sager om eksamenssnyd, men giver KU mulighed for at skride ind overfor uacceptabel adfærd *i bred forstand*, herunder situationer som forstyrrende adfærd i undervisnings og eksamenssituationer, chikane m.v.

Der indberettes *årligt ca. 20 – 25 sager* til rektor om eksamenssnyd, antallet ser ud til at være i stigning, men om det er udtryk for andet end at der er kommet 2 nye fakulteter til, er endnu for tidligt at sige.

De sager der indberettes må betegnes som ”*toppen af isbjerget*” i den forstand at rektor først kommer på banen såfremt studieleder har fundet at der er tale om eksamenssnyd, såfremt dekanen er enig og finder at sagen bør afgøres med bortvisning fra eksamen eller fra universitetet.

Ud af de indberettede sager, drejer *ca. 90 %* sig om videnskabelig uredelighed i form af *afskrift uden fornøden kildeangivelse*.

Jeg vil i det følgende fokusere på disse 90 %.

Studieleder

Det er *studieleder* der i henhold til § 3 undersøger disse sager, og man kan opdele opgaven i 3 elementer:

1. Det skal afklares om der *objektivt* foreligger afskrift uden kildeangivelse og i bekræftende fald hvorfra der er skrevet af.
2. Det skal dernæst afklares om den vildledning om omfanget af egen indsats, der objektivt er konstateret *subjektivt* kan tilregnes den studerende som forsætlig eller groft uagtsom.
3. Hvis studieleder finder, at der er tale om *grov eller gentagen* overtrædelse indberettes sagen til dekanen med en redegørelse og en indstilling.

Ad 1: Den *objektive* afklaring sker i samspil med bedømmerne, hvorfra mistanken normalt vil være rejst.

Konstateres det at der foreligger *afskrift uden kildeangivelse* er det dermed konstateret, at der er tale om en overtrædelse af reglerne om videnskabelig redelighed.

Opgavebesvarelsen lider derved af en mangel og det må under pkt. 2 afklares om der foreligger en sådan skyld hos den studerende at det er *eksamenssnyd*, eller manglen i stedet skal håndteres i *bedømmelsesfasen* indenfor rammerne af eksamensbekendtgørelsens § 29.

Jeg vil ikke kommentere dette punkt yderligere, da spørgsmålet altid har været afklaret og ligget klart belyst i indstillingerne til rektor, og dermed egentlig ikke været noget centralt led i min sagsbehandling på rektors vegne.

Ad 2: Næste element er, at det må afklares om den vildledning om omfanget af egen indsats, der objektivt er sket, *subjektivt* skal tilregnes den studerende som en *forsætlig* eller *groft uagtsom* handling der indebærer, at der er tale om eksamenssnyd, eller der foreligger en situation af simpel uagtsomhed, der indebærer, at det ikke er eksamenssnyd.

God forvaltningsskik indebærer at den studerende indkaldes til et møde med studieleder og der konfronteres med manglerne i besvarelsen og mistanken om snyd. Der skal være givet orientering om retten til at medbringe bisidder.

Det er mit indtryk fra de indberettede sager, at *ca. 1/3* i denne fase "*tilstår*" at der har været tale om forsøg på eksamenssnyd, medens de resterende sager rummer forklaringer i form af *manglende kendskab til reglerne, manglende hensigt og fejl/misforståelse/forglemmelse*.

Det er en skønsmæssig og vanskelig opgave at skære alle de dårlige undskyldninger fra og alligevel bevare fokus så man får øje på de situationer hvor man skønner at der er tale om simpel uagtsomhed.

Som elementer i afklaringen kan peges på:

- Der er pligt til at sætte sig ind i de regler der gælder for studiet, også ordensreglerne.
- Pligten til kildeangivelse og konsekvensen af undladelse er klart beskrevet i § 2.
- Pligten til kildeangivelse er international og gælder uanset ved hvilket universitet man aflægger eksamen.

Når studieleder til den konklusion, at den studerende ikke har handlet forsætligt eller groft uagtsomt er der ikke tale om eksamenssnyd og eksamensopgaven skal i stedet principielt underkastes *bedømmelse*, således at der, indenfor rammerne af *Eksamensbekendtgørelsens § 29* om mangler ved prøven, i bedømmelsesfasen tages højde for at dele af opgaven rummer afskrift uden kildeangivelse.

Ad 3: Ifølge § 3 har studieleder ikke som opgave selv at påtale en overtrædelse, men indberetter sagen til dekanen hvis han mener der foreligger en *grov eller gentagen overtrædelse*.

Som jeg nævnte i starten, handler ordensreglerne ikke alene om eksamenssnyd, men om uacceptabel adfærd i bred forstand, herunder forstyrrende adfærd m.v.

Det er i forbindelse med sådanne forstyrrelser m.v. det må afklares om forseelsen er så grov at en indberetning er nødvendig.

Fuldbyrdet eksamenssnyd er i sig selv at anse for en grov overtrædelse som må føre til indberetning.

Jeg mener der er tale om en uheldig formulering, der bør tydeliggøres når en revision af regelsættet kommer på tale.

Dekanen

Kan henlægge sagen, *afgøre den med en mundtlig eller skriftlig irrettesættelse eller fremsende den til rektor.*

Det er mit indtryk, at så godt som alle sager der af studieleder indberettes som eksamenssnyd sendes videre til rektor, og at det hænger sammen med at *kun rektor kan bortvise.*

Bemærk, at bortvisning anvendes både i betydningen "*annullation af eksamen*" og i betydningen "*udelukkelse fra universitetet*".

Jeg finder det svært at forestille sig, at man med hensyn til en eksamenspræstation, der er "*inficeret med fuldbyrdet eksamenssnyd*" ikke vil ønske eksamen kasseret, så den ikke indgår som en eksamen universitetet står inde for. Nøjes man med en irrettesættelse vil eksamenspræstationen jo skulle bedømmes.

Rektor

Kan *irrettesætte, bortvise fra eksamen* samt *bortvise fra universitetet* for en tidsbegrænset periode eller uden tidsbegrænsning.

Når en sag om eksamenssnyd indberettes til rektor foretages først en *foreløbig vurdering* af sagen såvel mht. skyldspørgsmålet som med hensyn til om den indstillede reaktion er passende og der iværksættes en *skriftlig partshøring* af den studerende, *med en foreløbig udmelding af hvordan vi på det foreliggende grundlag vurderer såvel skyldspørgsmål som reaktion.*

Formålet er selvfølgelig at sikre, at den studerende inden der træffes endelig afgørelse har kendskab til alle foreliggende oplysninger og vurderinger og får lejlighed til med den viden at afgive en afsluttende kommentar.

Universitetet er i sin sagsbehandling bundet af en *lighedsgroundsætning*, om *at samme situation skal sanktioneres ens uanset på hvilken uddannelse der er snydt.*

KU har i mange år håndteret sager ud fra det *lighedsbaserede udgangspunkt*, at det "*normale*" sanktionsniveau for fuldbyrdet eksamenssnyd indebærer, *hvad der vægtmæssigt svarer til bortvisning fra den berørte eksamen samt bortvisning fra KU i omkring ½ år.*

Det skal understreges, at *den enkelte sag afgøres efter et konkret skøn over de individuelle præmisser denne sag rummer* og de konkrete afgørelser kan derfor, som også praksis viser, afvige væsentligt fra dette udgangspunkt.

Der tages i den enkelte sag også hensyn til semesterstarttidspunkter og udsving i undervisningsudbud, så det sikres, at en bortvisningsperiode ikke vægter tungere end reelt tilsigtet.

Udover at illustrere den alvor KU hvormed ser på eksamenssnyd, er det en praktisk måde at tvinge fokus ind på en vurdering af de formildende eller skærpende omstændigheder den enkelte sag rummer.

Som formildende omstændigheder kan der ud fra praksis peges på "*tidligt i studieforløbet*", "*svag regelformulering eller formidling*" (selvfølgelig uden der foreligger en så udtalt svaghed, at institutionen og ikke den studerende bør bære ansvar og konsekvens).

Med hensyn til gæstestuderende er det praksis alene at bortvise fra eksamen. Dette er ikke udslag af en formildende omstændighed, med et praktisk hensyn baseret på, at gæstestuderende

oftest, når en sag om snyd kommer til behandling, vil være så tæt på afslutningen af deres studieophold, at bortvisning fra KU ikke er aktuel.

Skærpende omstændighed er primært ”gentagelse”.

Vi tilstræber i afgørelserne og den måde vi effektuerer dem på, dels at *afspejle den alvor* hvorpå en forskningsbaseret verden ser på misbrug af andres tanker, men, da vi er en skole og dermed en slags ”*forberedelse til det virkelige liv*” prøver vi også at skabe en situation, så den studerende, ”*når straffen er udstået*”, kan vende tilbage til studiet uden yderligere forfølgelse.

Derfor effektueres en *bortvisning fra eksamen* på den måde, at det ikke kan ses i eksamensregistret at der er begået eksamenssnyd men i stedet er registreret som et brugt eksamensforsøg for hvilket der (administrativt) er i givet skalaens laveste karakter.

Bortvisning fra Universitetet registreres i matriklen som bortvisning, men uden angivelse af at årsagen er eksamenssnyd.

Det Farmaceutiske Fakultet

PU Seminar 30. oktober 2008

Videnskabelig uredelighed på studierne

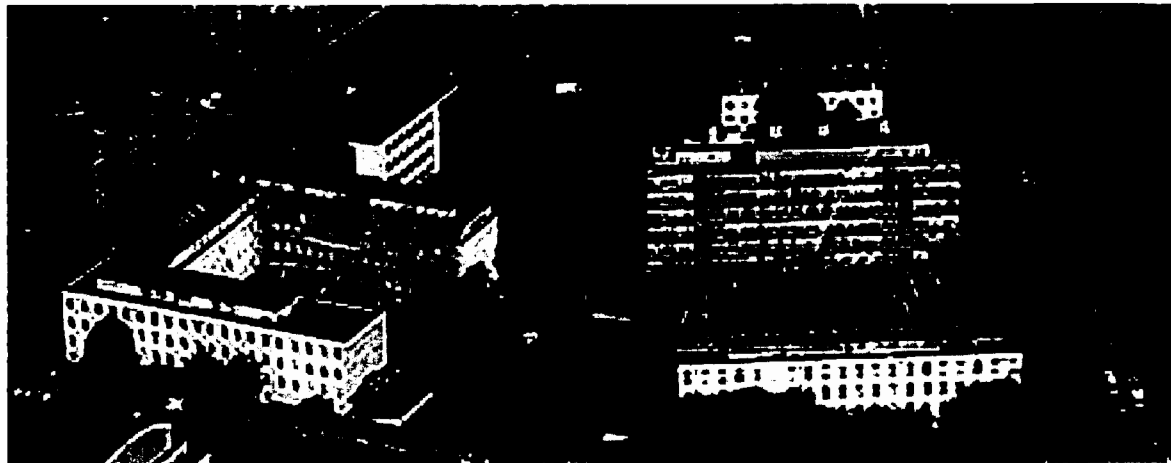
FARMA

Ulf Madsen
Institut for Medicinalkemi

FARMA

- **Hvordan og hvornår introduceres de studerende til normerne for videnskabelig uredelighed?**
- **Er de studerende tilstrækkeligt informerede om 'ejerskab' til forskning og regler vedrørende data, opbevaring og lignende?**

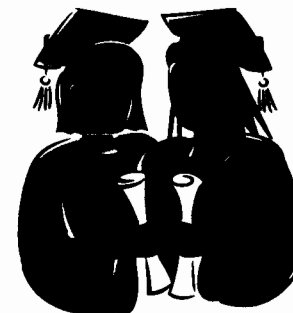

FARMA-BK-uddannelser

Farmaceutuddannelsen
bachelor 3 år
kandidat 2 år

Kandidat i Farmaceutisk Videnskab
bachelor 3 år
kandidat 2 år

Kandidat i Lægemiddelvidenskab
kandidat 2 år

Farmaceutuddannelsen - bachelor - 3 år

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
Farmaceutisk grundkursus	Fysik	Fysik kemi	Alman farmakologi	Organrelateret farmakologi	
Matematik	Farmakope-projekt	Biokemi	Samfundsfarmaci		Farmakogenesi og naturstoffkemi
Alman og uorg. kemi	Kvantitativ analytisk kemi	Mikrobiologi		Lægemiddel-formulering	Bachelorprojekt
Organisk kemi 1	Organisk kemi 2	Biorganisk kemi	Instrumentel analytisk kemi	Lægemiddel-beredning	
Spektroskopi	Statistik	Videnskabsteori	Faglig formidling og metode		
Sikkerhedskursus					

- kandidat
2 år

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
Farmakoterapi	Studieophold	Valgfrie fag	Speciale
Toksikologi			
Lægemiddelkemi			
Bioinformatik og strukturel biologi			
Lægemiddel-økonomi			
Etik			

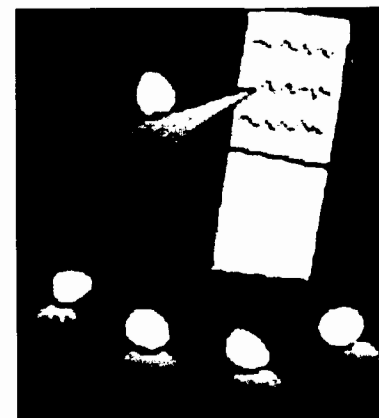

T-23-1 Etik (2,5 ECTS)

farmaceutisk etik (industri, hospital, laboratorium, apotek)
inkl. basale etiske begreber

10 forelæsninger

- etiske grundbegreber (db-forelæsning)
- professionsetik
- etik på apotek
- forretningsetik/case fra farmaceutisk industri
- etik og kemi
- videnskabelig uredelighed
- pre-klinik
- klinik - etiske problemstillinger (db-forelæsning)

3x3 timer case-baserede klasses timer

- diskutere etiske problemstillinger
- begrunde handlinger og dispositioner
- træne sammenhængende argumentation, handling og disposition

48 timers case-baseret tag-med-hjem-eksamen (bestået/ikke-bestået)

DET FARMACEUTISKE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

SPECIALEAFTALE

Studierende (bolkbogstaver)/emailadr.:
Studierendes studienr./cpr.nr.:
Emneområde:
Tidsperiode:
Stad :
Vejleder (bolkbogstaver):
Institut:
Studieenheder, der giver den nødvendige faglige baggrund for gennemførelse af specialet:
Studieenheder, der skal være bestået:
Studieenheder, der skal være tilmeldt:

Vi er vidende om indholdet i bilaget til specialeaftalen.

.....
Dato og underskrift vejleder

.....
Dato og underskrift studerende

.....
Dato og underskrift institutleder

AFTALEFRIST: Specialeaftalen må tidligst indgås 2 år før specialearbejdet forventes påbegyndt.

NBI NBI NÅR SPECIALEAFTALEN ER UNDERSKREVET BEDES KOPI AF DENNE FREMSENDT TIL STUDIEKONTORET.

VIGTIGT: Læs bilaget til specialeaftalen

DET FARMACEUTISKE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Bilag til specialeaftale

	<p>KANDIDATSPECIALET</p> <p><u>Læs fagbeskrivelsen for kandidatspecialet</u></p>
Forudsætningskrav	<p>Specialevejlederen kan stille krav om hvilke studieenheder, den studerende skal have bestået/tilmeldt sig inden specialearbejdet påbegyndes. Vejlederen kan afkræve den studerende dokumentation herfor.</p> <p>Skal den studerende udstationeres uden for Fakultetet kan specialevejlederen stille krav til den studerende om dokumentation af studieforløbet (sdb-udskrift af beståede studieenheder), idet vejlederen utedtill må stå som garant for den studerendes faglige kvalifikationer.</p> <p>Specialevejlederen kan stille krav om specifikke studieenheder, som særligt relevante for specialet, og som giver den nødvendige baggrund for gennemførelse af specialet.</p> <p>Se endvidere regler for kandidatuddannelsernes valgfrie del</p>
Fortrolighed	<p>Studerende, der udfører specialet i en virksomhed eller på en institution uden for FARMA vil kunne blive afkrævet at skulle underskrive en aftale indeholdende bl.a. en fortroligheds erklæring af den pågældende virksomhed/institution. Deltager den studerende i et projekt på FARMA, hvor samarbejde med virksomhed eller en anden institution inngår vil den studerende ligeledes kunne blive afkrævet at underskrive en aftale.</p> <p>Endelig vil den studerende kunne blive afkrævet at skulle underskrive en erklæring om bl.a. fortrolighed i forbindelse med specialeprojekt udført internt på FARMA, hvis vejlederen vurderer at dette er nødvendigt, jfr. nedenfor.</p> <p>Dvenstående vil kunne indebære at bedømmelsen, herunder den mundtlige eksamination, skal foretages under hensyntagen til virksomhedens/institutionens/specialevejleders fortrolighedsbehov</p>
Rettigheder til resultater	<p>Den studerende ejer selv rettighederne til de resultater, som den studerende kommer til i løbet af specialeprojektet, medmindre andet aftales. Skal den studerende tilknyttes et forskningsprojekt, hvor der principielt er mulighed for, at der gøres en opfindelse, er det vigtigt, at vejlederen beder den studerende om at underskrive nedenstående erklæring kaldet samarbejdsaftale. På den måde kan FARMA/forskningsgruppen disponere over den studerendes del af en evt. opfindelse.</p> <p>Hvis den studerende ikke ønsker at underskrive erklæringen, skal vejlederen nøje overveje i hvilket omfang den studerende skal involveres i projektet og have adgang til data. Særligt er dette vigtigt at overveje, hvor vejlederen samarbejder med eksterne parter inden for projektet</p> <p>Uddrag af Videnskabsministeriets eksamenbekendtgørelse af 19.08.2004, § 53:</p> <p>Stk. 1 Universitetet skal respektere den studerendes immaterielle rettigheder til resultater, produkter og lignende, der fremkommer i forbindelse med en prøve.</p> <p>Stk. 2 Hvis prøveforløbet inddrager parter uden for universitetet, herunder virksomheder, institutioner m.v., aftales det mellem universitetet, den studerende og tredjeparten, i hvilket omfang universitetet, den studerende eller tredjeparten under respekt af gældende immaterielle regler er berettiget til at anvende de resultater, produkter og lignende, der fremkommer under prøveforløbet, herunder om eventuelle oplysninger vedrørende tredjepartens forhold, der forekommer i opgaven, må offentliggøres.</p> <p>For at sikre overholdelse af § 53, stk. 2 sendes alle aftaleskæst herom til Kontoret for Jura og Innovation på Farmaceutisk Fakultet.</p>

DET FARMACEUTISKE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

SAMARBEJDSAFTALE mellem studerende og forskningsprojektleder på Det Farmaceutiske Fakultet

Med henblik på deltagelse i forskningsprojektet (titel): _____

der ledes af (titel, navn, institut): _____

erklærer undertegnede studerende (navn, cpr.nr., adresse): _____

sig herved indforstået med, at det er en betingelse for deltagelse i forskningsprojektet:

at alle informationer, skriftlige såvel som mundtlige vedrørende forskningsprojektet, der udveksles mellem projektdeltagerne, skal behandles **fortroligt**

at ingen information om forskningsprojektet må offentliggøres eller videregives til tredjepart uden projektlederens forudgående skriftlige tilladelse, dog med undtagelse af oplysninger, som:

- allerede er offentlig tilgængelige eller som uden min medvirken bliver offentlig tilgængelige
- inden forskningsprojektets påbegyndelse allerede var i min besiddelse uden at hidrøre fra projektet
- senere modtages af tredjepart uden at hidrøre fra forskningsprojektet

at offentliggørelse af egne forskningsresultater hidrørende fra projektet i afhandlinger og publikationer eller ved mundtlig præsentation kun må ske med forudgående **skriftlig godkendelse fra projektlederen**, der skal sikre, at offentliggørelsen ikke skader mulighederne for erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelser, der er gjort i forbindelse med projektet. Projektlederen kan som betingelse for sin godkendelse kræve, at en afhandling, der skal bruges som en eksamensopgave, helt eller delvis klausuleres som fortrolig i forhold til andre end bedømmerne.

Jeg erklærer samtidigt, at jeg vil overdrage mine eventuelle rettigheder til opfindelser, der gøres under forskningsprojektet og som søges udnyttet erhvervsmæssigt, til Universitet på samme vilkår som øvrige deltagere i projektet, jf. lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner. Jeg er vidende om, at Universitet ikke kan kræve **overdragelseserklæring**, men at Universitet eller en virksomhed kan gøre det til en **betingende forudsætning for deltagelse i et forskningsprojekt**.

Nærværende samarbejdsaftale er af hensyn til mulighederne for erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelser, der er gjort i forbindelse med projektet, gældende indtil der er opnået patent- eller anden tilsvarende retsbeskyttelse, dog højst i 5 år fra det tidspunkt, hvor jeg ikke længere deltager i forskningsprojektet.

FARMA, den

Den studerendes underskrift:

Projektlederens underskrift:

Bilag til specialeaftale - uddrag

Rettigheder til resultater

Den studerende ejer selv rettighederne til de resultater, som den studerende kommer til i løbet af specialeprojektet, medmindre andet aftales. Skal den studerende tilknyttes et forskningsprojekt, hvor der principielt er mulighed for, at der gøres en opfindelse, er det vigtigt, at vejlederen beder den studerende om at underskrive nedenstående erklæring kaldet **samarbejdsaftale**. På den måde kan FARMA/forskningsgruppen disponere over den studerendes del af en evt. opfindelse.

Hvis den studerende ikke ønsker at underskrive erklæringen, skal vejlederen nøje overveje i hvilket omfang den studerende skal involveres i projektet og have adgang til data. Særligt er dette vigtigt at overveje, hvor vejlederen samarbejder med eksterne parter inden for projektet.

Samarbejdsaftale - uddrag

Jeg erklærer samtidigt, at jeg vil overdrage mine eventuelle **rettigheder til opfindelser**, der gøres under forskningsprojektet og som søges udnyttet erhvervsmæssigt, til Universitet på samme vilkår som øvrige deltagere i projektet, jf. lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner.

Jeg er vidende om, at Universitet ikke kan kræve overdragelseserklæring, men at Universitetet eller en virksomhed kan gøre det til en betingende forudsætning for deltagelse i et forskningsprojekt.

Nærværende samarbejdsaftale er af hensyn til mulighederne for erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelser, der er gjort i forbindelse med projektet, gældende indtil der er opnået patent- eller anden tilsvarende retsbeskyttelse, dog højst i 5 år fra det tidspunkt, hvor jeg ikke længere deltager i forskningsprojektet.

Plagiarisme – det blev værre før det det blev bedre.

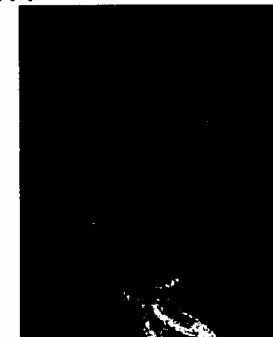
Praksisudvalgets konference den 30. oktober 2008

Videnskabelig uredelighed på studierne
Peter Erling Nielsen – Samfundsvidenskabeligt fakultet

En definition

No student shall, with intent to deceive, represent the work of another person as his or her own in any academic writing, essay, thesis, research report, project or assignment submitted in a course or program of study or represent as his or her own an entire essay or work of another, whether the material so represented constitutes a part or the entirety of the work submitted. (McGill University home page)

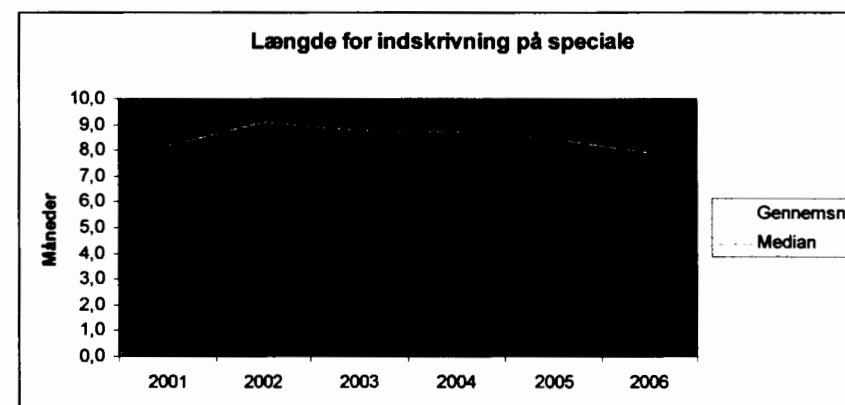

Sagens komponenter

For ca. 8 år siden opdagede vi på Økonomi, at eksamenssnyd og plagiarisme eksisterede:

1. Nye eksamensformer – tag-hjem, BA-projekter
2. Men også mere snyd ved opgaveformer, man havde haft længe: Øvelser og specialer.
3. Optag af internationale kandidatstuderende og gæstestuderende. Der var klart tale om kulturelle forskelle i synet på snyd og redelighed. Manglende viden om brug af henvisninger "jeg skrev det i litt. listen"
4. Snyd som en konsekvens af stress – "I krævede, at jeg afleverede nu, og så kunne jeg ikke...."
5. Opgaver skrives på engelsk, hvilket dels stiller øgede krav, og dels gør fristelsen større.

Årsager

1. Er vi bare blevet bedre til at opdage snyd, der måske altid har eksisteret? Nettet – lettere at snyde, eller lettere at opdage?
2. Opgaver skrives nu på engelsk, hvilket gør det lettere både at snyde og at opdage snyd
3. Uvidenhed – "min en-æggede tvilligebror og jeg skrev opgaven sammen, og så var det da rimeligt, at vi lavede beregningsarbejdet sammen og skrev hver for sig. Det havde I da ikke sagt var forbudt". Forbuddet mod gruppebesvarelser skærper problemet.
4. Ordensreglerne har gjort begrebet (lidt) bedre defineret og (dermed) givet os et klarere billede.
5. Men Ordensreglerne kunne gerne eksplicit henvise til plagiarisme.

Forebyggelse 1

Academic writing – obligatorisk seminar, hvor synet på plagiarisme forklares, hvor ordensreglerne gennemgås og hvor snyd-sager omtales. Studieordning, studiehåndbog med henvisninger til Ordensreglerne. Specialekontrakter med links eller citater (de studerende skal skrive under!) MEN endnu mere vigtigt, at medarbejderne inddrager fænomenet i deres vejledning. Skødesløshed og hard-core.

Hjælp at hente på vores skrivecentre, men det kunne gøres bedre

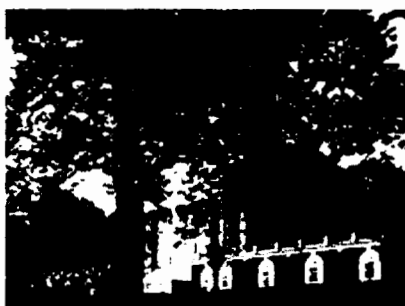
Alle skal kunne se, hvad der sker, hvis man gør det alligevel.
Anonymiserede afgørelser.

Medarbejderne (vejlederne / bedømmerne) informeres. Det er en hårdnakket myte, at "lidt snyd" skal straffes med en dårlig karakter eller krav om, at opgaven skrives om.

Forebyggelse 2

Anti-plagiarisme software? Forudsætter elektronisk aflevering, er mandskabskrævende og skaber efter min mening en uklar arbejdsdeling mellem "detektiven" og "bedømmeren". Men muligt, at det ville virke afskrækkende. Det jeg har set er ringe til at behandle model- og matematikorienteret tekst. De studerende snyder via Google, og det er derfor også udmærket til at finde en kilde.

The Plagiarism Resource Site

Charlottesville, Virginia

www.plagiarism.phye.virginia.edu

Procedure

Ordensreglerne skal følges! vejleder / bedømmer / censor får en mistanke → rapport til studieleder, undersøgelse og samtale → indstilling til dekan → afgørelse eller indstilling til rektor.

Første led er sværeste, fordi medarbejderen har travlt og ondt af den studerende. "Jeg har en stakkels studerende, som...)

Ekstern censur er en god ting! Jeg kan ikke se, at tingene kan gøres så meget bedre!

<http://www.ku.dk/regel/8/1502.html>

Forslag

KU etablerer en plagiarisme-hjemmeside med

- ❖ Definition – eksempler
- ❖ Hvorfor man ikke skal begynde på den slags – hilsen fra rektoratet
- ❖ Råd om forebyggelse (studerende)
- ❖ Råd om vejledning (medarbejdere)
- ❖ Gennemgang af Ordensreglerne

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Seminar om videnskabelig redelighed på studierne

Martin Stampe Noer
Studiechef

Eksamenssnyd

Hovedspørgsmål

- Hvilken udbredelse har eksamenssnyd mv. på studierne?
- Hvordan praktiseres reglerne om eksamenssnyd mv.?
- Hvad gør studierne for at forebygge eksamenssnyd mv.?
- Hvem har det operative ansvar for ordensreglernes håndhævelse?

Eksamenssnyd

Eksamenssnyd på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
5	0	10	1	5

Afskrift	Bistand	Ulovlig brug af hjælpemidler	Andet
11	1	9	0

Eksamenssnyd

Regelgrundlag

§ 14 stk. 7 i Universitetsloven

Rektor fastsætter regler om disciplinære foranstaltninger over for de studerende

§ 30 i Eksamensbekendtgørelsen

Universitetet fastsætter regler for disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen

Regler om disciplinære foranstaltninger overfor studerende på Københavns Universitet

Eksamenssnyd

Studieordningernes Fællesdel

§ 19 Eksamenssnyd

Københavns Universitet har fastsat regler om disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd under eksamen. Reglerne kan se på

www.ku.dk/regel/8/1501.html

Stk. 2. Begrebet "eksamenssnyd" betyder eksempelvis, at skriftlige opgaver ikke må være afskrift af andres arbejder. Der forudsættes i det hele taget en sådan form for selvstændighed i de skriftlige arbejder, at resultatet i såvel form som indhold kan henføres til den studerende. Kravet om selvstændighed gælder også hjemmeopgaver. Det vil således være en overtrædelse af reglerne, dersom den studerende modtager omfattende hjælp til litteratursøgning o. lign. Hvis der i en opgave indgår citater og referater, skal der anvendes citationstegn og kildehenvisninger i overensstemmelse med god videnskabelig skik. Man må som studerende endvidere ikke på nogen måde modtage hjælp fra andre under en skriftlig eller mundtlig eksamen.

Stk. 3. Det fremgår af regelsættet, at eksamenssnyd f.eks. kan medføre bortvisning for en periode eller permanent (relegation) fra uddannelsen.

Eksamenssnyd

En konkret snydesag

- a) Indberetning fra Eksamenstilsyn
- b) Studiechef indkalder til møde med studieleder
- c) Fremsendelse af referat til den studerende
- d) Indstilling fra studieleder til dekan
- e) Indstilling til fra dekan til rektor
- f) Rektors afgørelse
- g) Klageadgang
- h) Konsekvenser for den studerende

Opsummering af diskussionspunkter

Af Carsten Henrichsen

Den følgende stikordsmæssige opsummering af diskussionspunkter om videnskabelig redelighed på studierne bygger på fakulteternes skriftlige høringssvar og oplægsholdernes indlæg samt – ikke mindst – drøftelserne på seminaret. Jeg har her valgt at strukturere disse drøftelser i fem hovedpunkter med spørgsmål henholdsvis om, (1) hvad der er årsagerne til det stigende antal tilfælde af eksamenssnyd, (2) om der er behov for en justering af universitetets regler om samme, (3) hvornår der mere præcist foreligger ulovlig afskrift, (4) hvilke muligheder der er for at afsløre sådanne tilfælde, og (5) hvordan eksamenssnyd kan forebygges.

1. Hvad er årsagerne til stigende antal tilfælde af eksamenssnyd?

Det synes at være dokumenteret, at der – i hvert fald siden begyndelsen af 1990'erne – har været et stigende antal tilfælde af eksamenssnyd. Dette gælder ikke blot på KU, men også på alle andre universiteter i ind- og udland.

De mest nærliggende årsager hertil er af ekstern karakter, herunder den teknologiske udvikling med brug af IT-redskaber og internetadgang i forbindelse med de studerendes eksamensarbejde. Hertil kommer internationaliseringen af universiteternes undervisningsvirksomhed med stigende tilgang af udenlandske studerende, hvoraf nogle kommer fra andre kulturkredse, hvor der ikke er så meget fokus på eksamenssnyd, og/eller hvor normerne for videnskabelig redelighed er mindre udviklede.

Andre årsager er af intern art, således mht. anvendelse af nye eksamensformer, som i sig selv øger mulighederne for misbrug (elektronisk eksamen; hjemmeopgaver; udvidet tilladelse til brug af hjælpemidler) eller tilskyndelsen til samme (fx ved krav om engelsksprogede opgavebesvarelser).

Der kan dog også være grund til at understrege, at studerende generelt er lovlydige, og at universiteterne bør undgå mytedannelser og dæmonisering af sine studerende.

2. Er der behov for justering af reglerne om eksamenssnyd

Der synes umiddelbart at være et misforhold i henseende til graden af specifikation af reglerne om. gerningsindhold, procedure og sanktionsvalg, idet KUs ordensregler kun indeholder en meget sparsom regulering af, hvilke forhold der konstituerer eksamenssnyd, men til gengæld mere udførlige regler om procedure og sanktioner. Dette gælder mht. både ordensreglerne og den hertil knyttede vejledning.

Der blev på mødet opfordret til en viderebearbejdelse af § 2 i ordensreglerne med tilhørende vejledning mhp. så vidt muligt udtømmende at tydeliggøre, hvilke forhold der betragtes som brud på videnskabelig redelighed. I den forbindelse blev det påpeget, at manglende kildeangivelse i almindelighed må betragtes som plagiering og ikke – som anført i bestemmelsen i stk. 2 – som et udslag af fortielse (der typisk bruges som udtryk for undertrykkelse af resultater, der ikke anses for bekvemme, fx fordi de afkræfter en opstillet hypotese).

I forhold til de alvorlige sanktioner i form af bortvisning og annullation af eksamen, som reglerne afgiver hjemmel for at idømme, blev der endvidere stillet forslag om, at der indsættes en hjemmel for at operere med en bagatelgrænse, således at der kan bortses fra fx ulovlig

afskrift i ubetydeligt omfang. I den forbindelse bør det endvidere afklares, på hvilket grundlag en sag om eksamenssnyd kan afsluttes med en irrettesættelse fra dekanen, herunder om der er mulighed for at benytte denne sanktion i mindre alvorlige tilfælde.

Høringssvarene afdækker endvidere brug af særlige sanktioner, hvis hjemmelsgrundlag bør overvejes nærmere, således mht. annullation af samtlige prøver i en eksamenstermin og anvendelse af kollektive sanktioner over for tilfælde af muligt eksamenssnyd, hvor det ikke er muligt at udpege en gerningsmand. Tilsvarende forekommer anvendelsen af eksamensbekendtgørelsens § 29 om mangler ved prøven at være tvivlsom som grundlag for bedømmelse af opgavebesvarelser, hvor afskrift uden kildeangivelse ikke vurderes at være udslag af eksamenssnyd. Bestemmelsen i § 29 vedrører mangler ved prøven som sådan og kan for så vidt ikke afgive hjemmel for bedømmelse af mangler ved en opgavebesvarelse.

Endelig har udvalget overvejet forskellige spørgsmål i relation til utilsigtede konsekvenser af bortvisning etc., oplysning til aftagere om straf for eksamenssnyd og forældelse af sager om eksamenssnyd. Sådanne spørgsmål kan tages op til nærmere overvejelse i forbindelse med en eventuel revision af ordensreglerne, herunder mhp. en mulig præcisering af reglerne og den herom gældende vejledning.

3. Hvornår foreligger der ulovlig afskrift?

Selv om der i hovedtræk er enighed om, hvornår brug af kildemateriale konstituerer en ulovlig afskrift, der som sådan må kvalificeres som eksamenssnyd (i form af plagiering), kan der forekomme gråzoner, hvor forholdet er tvivlsomt, eller hvor det må accepteres, at sådanne tilfælde bedømmes forskelligt inden for de enkelte hovedområder (såkaldt "genrebestemt bedømmelse").

I udgangspunktet er det klart, at enhver form for afskrift fra andet materiale, som ikke er forsynet med citationstegn og kildeangivelse, er ulovlig. Dette udgangspunkt fastholdes i praksis over for alt skriftligt materiale, herunder lære-/pensumbøger, kompendier o.a. undervisningsmateriale, hvad enten det er trykt eller utrykt, og hvad enten det foreligger i papirudgave eller blot elektronisk. Således er copping af kompendier på nogle studier en ganske udbredt foreteelse, som kan friste til misbrug i en eksamenssituation. Også (gen)anvendelse af egne tidligere opgavebesvarelser (selvcitering) skal for den sags skyld opfylde kravene om citation og kildehenvisning.

Tvivlen angår opgavebesvarelser, som forventes at genbruge argumentationsformer og synspunkter fra fagets lærebøger. Her gælder citationskravet fortsat fuldt ud, mens det forekommer mere tvivlsomt, om der bør kræves nøjagtige henvisninger til alle lærebogens ræsonnementer, hvis besvarelsen i øvrigt kun er baseret på en enkelt eller nogle få lærebøger, som har været anvendt gennem hele undervisningsforløbet. Her er det blevet foreslået at indlægge en sondring mellem, hvad der kan betragtes som henholdsvis alment kendt stof og fremstilling af særstandpunkter, som grundlag for en afgrænsning af, hvornår kildeangivelse er fornøden.

Et andet tvivlsspørgsmål angår de studerendes anvendelse af egne forberedte svar ved copping i opgavebesvarelsen. En sådan teknik sparer naturligvis tid ved eksamensbordet, men behøver ikke nødvendigvis af den grund at blive betragtet som eksamenssnyd. Modsynspunktet er, at den afspejler en vis grad af eksamensforberedelse, som – rigtig anvendt – burde påskønnes, mens den ubehjælpssomme copping af egne noter mv. – bedre – kan sanktioneres ved bedømmelsen af opgavebesvarelsen.

Et tredje tvivlsspørgsmål gælder skriftlige opgavebesvarelser ved lokale fri eksaminer (hjemmeopgaver og specialer). Spørgsmålet er, om det i sådanne tilfælde skal være tilladt at modtage (og yde) hjælp til opgaveudarbejdelsen og i givet fald i hvilket omfang. Efter vejledningen til KUs ordensregler (ad § 2) vil det være en overtrædelse af reglerne, dersom den studerende modtager ”omfattende hjælp til litteratursøgning o. lign.”

Denne bestemmelse danner formentlig en ydergrænse for, hvad der kan tillades lokalt på de enkelte studier, men spørgsmålet er, om det ikke bør overlades til studierne selv at fastsætte regler om personlig bistand ved sådanne opgaver. Dette spørgsmål må i givet fald samtænkes med de ligeledes lokalt fastsatte regler om specialevejledning, som (heller) ikke altid er lige klare, mht. hvor omfattende lærernes vejledning kan eller skal være.

4. Hvordan afsløres eksamenssnyd/plagiering?

Såvel fakulteternes høringssvar som drøftelserne på seminaret afdækkede, at eksamenssnyd i de aller fleste tilfælde opdages ved en tilfældighed, selv om nogle tilfælde utvivlsomt er lettere at afsløre end andre, fx afskrift fra fagets lærebøger eller kompendier.

Drøftelserne viste ikke herudover nogen særlig interesse for eller anbefaling af brug af mere systematiske metoder til afsløring af ulovlig afskrift. Indtrykket er, at brug af søgemaskiner, som tillader tekstsammenligning, som fx Google og Word, er særdeles ressourcekrævende.

I så henseende synes indstillingen nærmere at være, at der eventuelt kan sættes ind med stikprøvekontroller, men at man i øvrigt må forlade sig på den formodede præventive virkning, som knytter sig sanktionssystemet.

Enkelte pegede endvidere på risikoen for en uklar arbejdsdeling mellem bedømmer og ”detektiv” ved brug af mere systematiske undersøgelsesformer.

5. Hvordan forebygges eksamenssnyd?

Spørgsmålet om forebyggelse af eksamenssnyd og – i bredere forstand – udbredelse af kendskabet til normerne for videnskabelig redelighed var et særligt opmærksomhedspunkt i Praksisudvalgets høring af fakulteterne og også et punkt, som i særlig grad var genstand for debat på seminaret, her med udfoldelse af en betydelig grad af iderigdom. Forebyggelsesmulighederne knytter sig her dels til valg af eksamensformer og dels til formidlingen af de etiske normer for videnskabeligt arbejde.

Hvad angår eksamensformerne drøftedes mulighederne for fastsættelse af lokale regler om eksamenssnyd (i studieordninger mv.), begrænsning af hjælpemidler til eksamen, forbud mod brug af pc’er til eksamen eller krav om brug af særligt sikrede pc’ere, som stilles til rådighed for de studerende ved lokalebaserede eksaminer, udlevering af eksamensopgaver med påtrykte advarsler mod plagiering og anden form for eksamenssnyd og krav om afgivelse af særlige tro- og love erklæringer i forbindelse med opgavebesvarelser til lokale frie eksaminer.

Hvad angår det formidlingsmæssige aspekt bliver der tydeligvis på nogle studier udfoldet store anstrengelser for at informere de studerende om normerne for videnskabeligt arbejde. Det gælder lige fra studiestart på rusture og i de indledende kurser om fagenes metodelære og senere i studierne på udvidede kurser om videnskabsteori og –etik og særlige specialekurser og kurser i opgaveskrivning (Academic Writing), ligesom spørgsmålet også ofres særlig opmærksomhed på nogle ph.d.-kurser.

I den forbindelse understregedes betydningen af, at alle lærerne – herunder også de eksterne lærere aktivt inddrages i arbejdet med udbredelse af kendskabet til de etiske normer,

og at lærerarbejdet hermed understøttes af relevante links på fagenes hjemmesider til gældende regler og oplysningskampagner mv: Praksisudvalget skal herved særligt henlede opmærksomheden på en hjemmeside, der er udviklet i samarbejde med KU: www.stopplagiat.nu, og som i enkeltheder gennemgår reglerne om plagiering til såvel informations- som undervisningsbrug. Tilsvarende findes der adskillige engelsksprogede hjemmesider om "plagiarism".⁷

Endelig skal udvalget henlede opmærksomheden på et særligt informationsinitiativ fra LIFE, som har ladet optrykke en streamer/folder, "plagiering er forbudt", til omdeling blandt studerende og lærere. Dette initiativ, som efter fakultetets vurdering har haft en gavnlig effekt på studierne her, kunne gerne – med fornøden tilladelse fra fakultetet – kopieres på alle andre fakulteter, ligesom Praksisudvalget kan anbefale, at der på fakulteternes hjemmesider linkes direkte til de ovennævnte hjemmesider om plagiering.

Med denne opsummerende gennemgang af nogle særlige opmærksomhedspunkter fra høringen og debatten om videnskabelig redelighed på studierne skal Praksisudvalget opfordre alle relevante organer på universitetet til at arbejde for et skærpet opmærksomhedsniveau i forhold til de her omhandlede spørgsmål. Som et bidrag hertil agter udvalget snarest muligt at samle alt indkommet materiale fra høringen og seminaret i en hvidbog, som stilles til rådighed for det videre arbejde hermed på universitetets mange studier såvel som i de centrale organer, Uddannelsesservice og KU's Uddannelsespolitiske Udvalg.

⁷ Se fx *A Research Guide for Students*, chap. 6: Plagiarism - How to Avoid It:
<http://www.aresearchguide.com/6plagiar.html>.

Se endvidere med yderligere henvisninger Sharon Stoerger, MLS: <http://www.web-miner.com/plagiarism>.

Bilag

Snyd (eksamenssnyd)

Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet

Fastsat i henhold til Universitetsloven nr. 403 af 28. maj 2003 § 14, stk. 6.

Ordensregler

§ 1. Den studerende skal under sit ophold på Universitetets område optræde hensynsfuldt og ordentligt, således at der ikke skabes gener for andre, voldes skade på andre eller på andres eller Universitetets ting.

Stk. 2. Den studerende skal efterkomme de anvisninger, som gives af ansatte, i interne regler samt ved skilte og opslag.

Videnskabelig redelighed

§ 2. Den studerende skal under studiet og eksamenerne efterleve reglerne om videnskabelig redelighed.

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed foreligger, når der ved forfalskning, plagiering, fortielse eller på anden måde vildledes om den pågældendes egne indsats eller resultater, eller når en anden studerende bistås hermed. Eksempelvis betragtes manglende kildeangivelser i skriftlige opgaver som fortielser. Forsøg på at snyde behandles på samme måde som gennemførte snyderier.

Stk. 3. Den studerende skal også efterleve andre regler om eksamener.

Undersøgelse af sagen

§ 3. Sager om overtrædelse af ordensreglerne eller reglerne om videnskabelig redelighed undersøges af Studielederen, hvis det undersøgte vedrører undervisning eller eksamener, af Institutlederen, hvis det undersøgte vedrører instituttets anliggender, og i øvrigt af Dekanen. Hvis Studielederen eller Institutlederen efter undersøgelse af sagen mener, at studenten har begået en grov eller gentagen overtrædelse af disse regler, afgives der en redegørelse og indstilling til Dekanen.

Stk. 2. Dekanen kan henlægge sagen eller afgøre den eller fremsende den til Rektor.

Sagens afgørelse

§ 4. Dekanen kan afslutte sagen med en mundtlig eller skriftlig irettesættelse. Såfremt sagen er indbragt for Rektor, kan denne afslutte sagen med en mundtlig eller skriftlig irettesættelse.

Stk. 2. Såfremt Dekanen finder, at der er grundlag herfor, kan der indgives politianmeldelse. Såfremt sagen er indbragt for Rektor, kan denne indgive politianmeldelse. Rektor skal orienteres samtidig med at der indgives politianmeldelse.

Stk. 3. Såfremt Dekanen finder, at den studerende bør bortvises, indstilles dette til Rektor.

Stk. 4. Rektor kan bortvise den studerende.

Bortvisning

§ 5. *Bortvisning fra eksamen* kan finde sted, hvor den studerende har snydt eller har hjulpet en anden med at snyde eller har overtrådt andre eksamensregler. Bortvisningen kan ske med hensyn til den enkelte prøve eller for alle prøver aflagt i samme eksamenstermin.

Stk. 2. Bortvisning fra eksamen indebærer, at den studerende ikke får bedømt sin opgave eller får en givet karakter annulleret.

Stk. 3. Den eksamen, hvorfra bortvisningen sker, tæller som et eksamensforsøg.

Stk. 4. Ved den følgende eksamen skal den studerende udarbejde en helt ny besvarelse. Studielederen afgør, om besvarelsen kan udarbejdes inden for samme emnekreds.

§ 6. *Bortvisning fra Universitetet* kan finde sted, hvor den studerende på grov måde eller gentagne gange har overtrådt disse reglers § 1 eller § 2, når Rektor finder en bortvisning fra Universitetet nødvendig for at sikre Universitetets funktion eller tilliden til eksamenerne.

Stk. 2. Bortvisning fra Universitetet kan ske for en bestemt periode eller uden tidsbegrænsning.

Stk. 3. Bortvisning indebærer, at den studerende bliver slettet af matriklen, at ID-kort m.m. skal tilbageleveres, og at den pågældende bliver udelukket fra al undervisning og alle andre aktiviteter på Universitetet.

Stk. 4. Rektor kan efter ansøgning omgøre beslutningen om bortvisning.

Stk. 5. Efter bortvisningsperiodens udløb kan den pågældende efter anmodning herom blive genoptaget.

Klageadgang

§ 7. Dekanens afgørelse efter § 4, stk. 1, 1. pkt., kan inden for en frist af 4 uger indbringes for Rektor.

Stk. 2. Rektors afgørelse efter §§ 4, 5 og 6 kan for så vidt angår retlige spørgsmål inden for en frist af 8 uger indbringes for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, jfr. Universitetslovens § 34, stk. 1.

Københavns Universitet, den 20. oktober 2004

Linda Nielsen

Rektor

/Dorrit Wivel

Chefkonsulent

Vejledning vedrørende Disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet

Forholdet til andre regler

Lovgivningens generelle regler gælder ved siden af disse særlige regler.

Det betyder blandt andet, at skader, som voldes på Universitetets eller andres ting, kan kræves erstattet efter de almindelige erstatningsregler.

Det betyder også, at der kan straffes efter de almindelige regler, f.eks. for tyveri og vold. Rettelser i eksamensbeviser kan være dokumentfalsk. Af særlig betydning for Universitetets administration er straffelovens § 163 ("Den, som ... til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om ... "), samt § 171 ("Den, der gør brug af et falsk dokument til at skuffe i retsforhold, straffes for dokumentfalsk").

Ad § 1

Disse regler betyder eksempelvis, at råben og anden støj på gangene ikke er tilladt. Der må kun ryges på steder, som er markeret som rygesteder.

Skader eller gener, som forårsages elektronisk, er omfattet, selv om den studerende opholder sig uden for Universitetets område.

Alle ansatte kan give påbud eller forbud, når der er grund hertil.

Ad § 2

Det betyder eksempelvis, at skriftlige opgaver ikke må være afskrift af andres arbejder. Der forudsættes i det hele taget en sådan form for selvstændighed i de skriftlige arbejder, at resultatet i såvel form som indhold kan henføres til den studerende. Kravet om selvstændighed gælder også hjemmeopgaver. Det vil således være en overtrædelse af reglerne, dersom den studerende modtager omfattende hjælp til litteratursøgning o. lign. Hvis der i en opgave indgår citater og referater, skal der anvendes citationstegn og kildehenvisninger i overensstemmelse med god videnskabelig skik.

Ad §§ 3-6

Sagsbehandlingen skal gennemføres i overensstemmelse med reglerne for god forvaltning. Det betyder blandt andet, at den studerende skal gives mulighed for at udtale sig om det faktiske forløb og den påtænkte reaktion, og at den pågældende har ret til en bisidder.

Det gælder dog ikke, hvis der umiddelbart eller efter en summarisk sagsbehandling foretages politianmeldelse, idet den videre behandling af sagen så sker efter de straffeprocessuelle regler.

Ad § 4

Reglerne om politianmeldelse er ikke udtømmende. En ansat kan tilkalde politiet, hvis det er nødvendigt for at forhindre kriminalitet, f.eks. i tilfælde af slagsmål eller tyveri. Hvis kriminaliteten er grov, skal politiet tilkaldes, hvis man ikke på anden måde kan hindre den. Hvis den kriminelle handling har karakter af en politisk demonstration, skal den ansatte dog først søge at orientere ledelsen.

Hvis kriminaliteten er begået, og man ikke ved, hvem gerningspersonen er, træffer den lokalt ansvarlige beslutning om politianmeldelse.

Ad §§ 5-6

Ved afgørelsen af reaktionen skal der bl.a. lægges vægt på overtrædelsens konkrete karakter og skadevirkning for Universitet, eventuelle forudgående advarsler, risikoen for gentagelse, hensynet til bevarelse af respekten for arbejdet på universitetet, samt om universitetets interesser kan tilgodeses tilstrækkeligt ved en mindre indgribende sanktion. Der kan ikke anvendes en strengere sanktion, hvis en mildere sanktion kan opfylde formålet.

Dekanen kan afslutte sagen med en irettesættelse og/eller med en politianmeldelse. Rektor har samme muligheder. Det er kun Rektor, der kan bortvise. Rektor kan bortvise, selv om dekanen ikke har anbefalet denne reaktion.

En politianmeldelse udelukker ikke irettesættelse eller bortvisning for samme forhold.

Sager om (eksamenssnyd) snyd i forbindelse med eksamen behandles på Rektors vegne i Studieadministrationen.

Alle øvrige sager om overtrædelse af universitetets ordensregler behandles på Rektors vegne i Juridisk Afdeling.

Copenhagen Business School

Copenhagen Business Schools regler vedrørende overtrædelse af eksamensregler, herunder regler for relegation af studerende

I medfør af

§ 30 i Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings bekendtgørelse nr. 867 af 19. august 2004 som ændret ved bekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2006 om eksamen ved universitetsuddannelser og

§ 19 Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 356 af 19. maj 2005 om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser

fastsætter rektor for Copenhagen Business School (CBS) følgende regler:

§ 1. Reglerne gælder for alle indskrevne studerende på CBS til og med ph.d. niveau, udvekslingsstuderende, tompladsstuderende, masterstuderende samt studerende på Åben Uddannelse.

Overtrædelser

§ 2. Den studerende har pligt til at holde sig orienteret om og overholde de regler, der gælder for en eksamen, som den studerende er tilmeldt, herunder skal de almindelige regler for akademisk redelighed, jf. **bilag 1**, overholdes.

Det er bl.a. ikke tilladt, at

- a) skaffe sig eller give en anden eksaminand uretmæssig hjælp til besvarelse af en opgave eller benytte ikke tilladte hjælpemidler under en prøve, herunder hjemmeprøver
- b) udgive en andens arbejde for sit eget
- c) anvende en andens tekster, idéer eller produkter uden kildeangivelse og citationstegn

- d) aflevere eget tidligere bedømt, publiceret eller annulleret arbejde uden oplysning herom
- e) forfalske data, dokumenter eller lignende

Sanktioner

§ 3. Rektor træffer afgørelser i alle sager om overtrædelse af reglerne for eksamen.

§ 4. Ved overtrædelser af reglerne for eksamen kan rektor fastsætte følgende sanktioner, som kan anvendes enkeltvis eller kombineret:

- 1) Bortvisning fra eksamen
- 2) Tildeling af en skriftlig advarsel
- 3) Annullation af en afleveret opgave/præstation og/eller en eksamenskarakter
- 4) Fastsættelse af eksamenskarantæne
- 5) Permanent relegation fra CBS

En bortvisning, jf. § 4, stk. 1, litra 1), indebærer, at den studerende ikke får bedømt sin eksamensopgave, og at den studerende har brugt et eksamensforsøg.

En skriftlig advarsel, jf. § 4, stk. 1, litra 2) indebærer, at der sker en registrering af forholdet i det studieadministrative system, samt der i gentagelsestilfælde vil foreligge skærpene omstændigheder.

En annullation, jf. § 4, stk. 1, litra 3) af en afleveret opgave/præstation indebærer, at opgaven/præstationen ikke bliver bedømt, og at den studerende har brugt et eksamensforsøg. En annullation af en allerede meddelt karakter indebærer, at karakteren tilbagekaldes, og at den studerende har brugt et eksamensforsøg.

En eksamenskarantæne, jf. § 4, stk. 1, litra 4) indebærer, at den studerende ikke kan tilmelde sig eller deltage i eksaminer og eksamensrelaterede aktiviteter i den periode karantænen løber. Den studerende vil således fortsat kunne deltage i almindelig undervisning. Den studerende vil endvidere ikke kunne få merit for eksaminer bestået ved andre universiteter i eksamenskarantæneperioden.

Permanent relegation, jf. § 4, stk. 1, litra 5) fra CBS indebærer, at den studerende bliver udmeldt fra studiet og skal aflevere sit studiekort. Den studerende er herefter udelukket fra alle aktiviteter på CBS, herunder al deltagelse i undervisning og eksamen.

Relegation kan kun finde sted, hvis rektor finder det nødvendigt af hensyn til CBS uforstyrrede funktion og samfundets tillid til de eksaminer, der aflægges ved universitetet.

Ved afgørelsen af, om relegation skal finde sted permanent, skal der blandt andet lægges vægt på overtrædelsens konkrete karakter og skadevirkning for CBS, eventuelle forudgående advarsler, risikoen for gentagelse, hensynet til bevarelse af respekten for arbejdet på CSB, samt om CBS interesser kan tilgodeses tilstrækkeligt ved en mindre indgribende sanktion.

Indberetning til rektor

§ 5. Rektor, ansatte på CBS og eksamenstilsyn kan bortvise en studerende fra en eksamen, hvis de bekendtgjorte regler for eksamen eller CBS ordensregler ikke overholdes, og/eller hvis den studerendes adfærd eller forsøg på eksamenssnyd forstyrrer god ro og orden ved eksaminationen. Umiddelbart efter bortvisningen indgives en skriftlig indberetning til rektor. Rektor træffer herefter endelig afgørelse i sagen.

I alle andre tilfælde, der bemærkes før, under eller efter en eksamen, kan der ikke ske bortvisning, men forholdet skal i stedet indberettes til rektor. Eksamen og bedømmelse gennemføres som normalt, såfremt den studerende ønsker det, men karakteren skal tilbageholdes, indtil rektor har truffet sin afgørelse.

§ 6. Alle ansatte på CBS har i samarbejde med censorer pligt til at medvirke til få afdækket, om en mistanke om overtrædelse af eksamensregler kan dokumenteres/sandsynliggøres, herunder især vejledere og eksaminatorer.

Formodninger om overtrædelse af regler for eksamen skal indberettes til studielederen/fagansvarlig af eksaminator og/eller censor. Indberetningen skal være skriftlig eller snarest følges af en skriftlig fremstilling af sagen. Indberetningen skal indeholde en beskrivelse af og dokumentation for/sandsynliggørelse af den formodede overtrædelse.

Studieleder/fagansvarlig gennemgår indberetningen. Hvis formodningen om overtrædelse er begrundet, indberetter studieleder/fagansvarlig forholdet til rektor, og studieleder/fagansvarlig underretter den studerende om indberetningen.

Enhver indberetning til rektor skal være skriftlig eller snarest følges af en skriftlig fremstilling af sagen, der kan danne grundlag for en forelæggelse for den studerende.

Rektors behandling af sagen

§ 7. Rektor drager omsorg for, at bestemmelserne i Forvaltningsloven følges, herunder at den studerende får mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af indberetningen samt for at udtale sig i sagen, før der træffes afgørelse.

Behandlingen af sagen vil normalt foregå skriftligt.

Rektor kan dog indkalde den studerende eller andre parter i sagen til en samtale for at få sagen nærmere belyst. Den studerende har lov til at møde med en bisidder.

Klager over afgørelser

§ 8. Rektors afgørelse kan, hvad angår retlige forhold, indbringes for ministeren.

Hvis den studerendes uddannelse hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling skal klagen indgives til Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Hvis den studerendes uddannelse hører under Undervisningsministeriet, skal klagen indgives til Undervisningsministeriet.

Fristen for at klage over afgørelsen er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den studerende.

Klagen skal stiles til styrelsen/ministeriet men skal sendes til CBS, Att.: Rektor.

Rektor skal herefter afgive en udtalelse, som den studerende skal have mulighed for at kommentere indenfor en frist af mindst 1 uge.

CBS sender herefter klagen, udtalelsen, den studerendes eventuelle kommentarer samt sagens akter til styrelsen/ministeriet.

Copenhagen Business School, den 22. marts 2007

Finn Junge-Jensen

Rektor

Bilag 1

Akademisk redelighed og uredelighed

Akademisk redelighed er bredt accepterede normer for akademisk opførsel og hæderlighed.

CBS forventer af alle studerende, at deres faglige arbejder er deres egne, og at de er baseret på akademisk redelighed.

Såfremt andres materiale eller egne tidligere bedømte/annullerede arbejder anvendes, skal kilden angives efter de retningslinier, der gælder for den pågældende prøve. Det skal altid være muligt at kontrollere anvendelsen og gengivelsen af kilden, og kildens forfatter(e) skal altid tildeles den akademiske anerkendelse, der tilkommer forfatteren/forfatterne.

En korrekt kildeangivelse kunne f.eks. være, at forfatterens/forfatterens navn, værkets titel, udgivelsesår samt sidetal angives enten i parentes efter det tekstafsnit, hvori kilden anvendes, eller ved hjælp af en slut- eller fodnote.

Endvidere skal værket fremgå af den samlede kildefortegnelse.

Citater fra andres arbejde skal, uanset omfang, altid anføres med kildeangivelse samt en formatering, der tydeligt afviger fra formateringen af egen tekst (f.eks. indrykket og med kursiv), og citatet kan evt. indledes og afsluttes med citationstegn.

Overtrædelse af normerne for akademisk redelighed er uetisk og ensbetydende med *akademisk uredelighed*.

Akademisk uredelighed foreligger, når en studerende eller en gruppe af studerende ved forfalskning, plagiering/afskrift, fortieelse, samarbejde om individuelle skriftlige opgaver eller på lignende måde vildleder om egen indsats og resultater.

Følgende er eksempler på akademisk uredelighed:

- Forsøg på at tage æren for andres arbejde uden deres samtykke og uden kildeangivelse
- Anvendelse af andres ideer eller ord uden autorisation og uden korrekt anvendelse af citationsformatering/citationstegn og/eller kildeangivelse
- Forfalskning, fabrikation eller uoplyst selektion/kassation af data, dokumenter eller lignende
- Hjælp til andre med ovenstående
- Medbringelse af ikke-tilladte hjælpemidler til en eksamen

- Give eller modtage hjælp til løsning af eksamensopgaver, herunder samarbejde om individuelle eksamensopgaver

Under følgende links kan du finde vejledninger i forbindelse med akademisk redelighed:

"Referér korrekt": <http://vip.db.dk/tutorials/referencer/default.htm> (på dansk)

Skov, A. (2000). **Referér korrekt! Om udarbejdelse af bibliografiske referencer**. København: Danmarks Biblioteksskole. Lokaliseret den 22. august 2007.

San José State University Plagieringstutorial:

<http://tutorials.sjlibrary.org/tutorial/plagiarism/selector.htm> (på engelsk)

Jackson, P. et.al.(2004). **Plagiarism: The Crime of Intellectual Kidnapping**. San José: San José University Library. Found 22 August 2007

SYDDANSK UNIVERSITET

Eksamenssnyd

Universitetet forudsætter en sådan form for selvstændighed i arbejder, at resultatet i såvel form som indhold kan henføres til den studerende selv. Kravet om selvstændighed betyder eksempelvis, at skriftlige opgaver (også hjemmeopgaver) ikke må være hel eller delvis afskrift af andres arbejder. Hvis der i en opgave indgår citater og referater, skal der anvendes citationstegn og kildehenvisninger i overensstemmelse med principperne for akademisk redelighed.

De overordnede principper for citering i akademiske opgaver er følgende:

- Er der tale om et direkte citat, skal det markeres som sådan – fx med kursiv eller anførselstegn.
- Er det kun fakta eller argumentation, der hentes fra en anden tekst, sættes en note med præcis henvisning til på hvilke sider, argumentationen/fakta er hentet.
- Genbruger du af egne tidligere opgaver, skal de behandles som øvrigt kildemateriale ved direkte citering eller med henvisning til note samt fremgå af litteraturlisten.
- Henvises der til utrykt materiale, fx andres eksamensopgaver eller mundtlige meddelelser, gælder det samme som ved direkte citering eller med henvisning til fodnote.
- Henvises der til eller citeres fra hjemmesider, behandles det som øvrigt materiale ved citering eller med angivelse af note i form af en URL-adresse.

Om direkte citat skal du være opmærksom på at markere:

- hvis du indsætter et eller flere ord i citatet, skal det markeres – typisk i en firkantet parentes
- hvis du fjerner ord eller sætninger fra citatet, skal det markeres – typisk tre punktumer i en firkantet parentes
- hvis du oversætter citater fra et fremmedsprog eller normaliserer retskrivningen fra gamle danske former, skal det fremgå efter citatet – typisk i en parentes, hvor der står (Min oversættelse/Retskrivning moderniseret)

Overtrædelse af reglerne om akademisk redelighed

Hvis du overtræder reglerne, kan du blive mistænkt for eksamenssnyd.

Der findes ingen præcis og entydig definition af eksamenssnyd, men derimod en række praksisser og eksempler herpå.

Eksamenssnyd kan finde sted både ved skriftlige eksaminer, der afholdes på universitetet, ved skriftlige hjemmeopgaver og ved mundtlige eksaminer.

Hvornår der er tale om eksamenssnyd, afhænger af en vurdering af, om der i det enkelte tilfælde er sket en overtrædelse eller omgåelse af de rammer og betingelser, der er opstillet

for den enkelte eksamen, fx i hvilket omfang man må bruge hjælpemidler.

Studerende skal derfor orientere sig om eksamensafholdelsen og de tilknyttede regler i de enkelte fag.

Overordnet skal den studerende holde sig orienteret om sit fagområdes traditioner og videnskabetiske regler, da disse kan variere fra fagområde til fagområde – og dette gælder også, hvis uddannelsen består af en kombination af flere forskellige fagområder.

Universitetet har fire overordnede principper i forbindelse med eksamenssnyd. Disse er

- at eksamenssnyd altid behandles efter universitetets disciplinære regler om eksamenssnyd
- at eksamenssnyd ikke forældes
- at opdages eksamenssnyd først efter afholdelse af eksamen, falder eksamen bort
- at den, som hjælper en anden, således at denne dermed overtræder reglerne, også kan blive ramt af en disciplinær straf

Nedenfor finder du eksempler på eksamenssnyd:

Det skal understreges, at der ikke er tale om en udtømmende liste:

- du har ikke selv udarbejdet din eksamensopgave (helt eller delvist)
- du genbruger en eksamensopgave eller dele af den
- du har ikke overholdt de regler for eksamensafholdelse, som er beskrevet for den enkelte eksamen
- du anvender ikke-tilladte hjælpemidler under eksamen
- der finder forfalskning af data sted
- du overholder ikke reglerne for korrekt citering eller kildeangivelse

Ved **mistanke** om overtrædelse af reglerne om akademisk redelighed træder reglerne om disciplinære foranstaltninger over for de studerende ved Syddansk Universitet i kraft.

Reglerne med tilhørende vejledning findes her

<http://intern.sdu.dk/reference/regel/emne/gruppe01/re01x/>

Hvis du har spørgsmål i denne forbindelse eller er i tvivl om noget, kan du få vejledning følgende steder

- den faglige vejleder
- din underviser
- i VejledningsCentret

Studiekontoret, 1. august 2007

22.08.2007

Sagsgang ved overtrædelse af regler om eksamenssnyd

En sag rejses

Når en studieleder/studienævnformand får en mundtlig eller skriftlig henvendelse fra en underviser/censor/administrativ medarbejder, skal vedkommende undersøge sagen og diskutere den med den pågældende person.

Hvis studielederen/studienævnformanden eller underviseren ikke synes, at sagen er tilstrækkeligt belyst, kan han/hun bede de involverede om flere oplysninger. I tilfælde af en sådan samtale med de berørte studerende, skal understreges, at sagen søges oplyst med henblik på vurdering af mulig indberetning til rektor. Der er alene tale om ”oplysning”.

I tvivlstilfælde inddrages Studiekontoret. Her er studiechef Per Andersen, souschef Annette Schmidt eller områdeleder Lene Mortensen sagsbehandlere, mens sekretær Lone Junker er administrativ tovholder.

Når studielederen/studienævnformanden er enig i undervisers/censors indberetning, sendes denne videre til rektor. Sagen videresendes herefter til Studiekontoret, når den er journaliseret.

Mistanken skal selvfølgelig være sagligt begrundet, men det er ikke i alle tilfælde muligt at dokumentere præcist, hvorfra den studerende har sine tekster.

Advis til den studerende

I nogle tilfælde opstår mistanken om eksamenssnyd først lige før en eksamen. Når der rejses en sag på grundlag af en skriftlig opgave, kan dette stoppe/udsætte den efterfølgende mundtlige eksamen. Der skal foreligge en indberetning fra studielederen, og det skal være muligt at advisere den studerende med mindst én dags varsel. I modsat fald må eksamen gennemføres og sagen så rejses efterfølgende. Dette er i overensstemmelse med, at en sag om eksamenssnyd aldrig forældes.

I mange tilfælde indebærer sagen, at den studerendes eksamensresultat ikke offentliggøres sammen med resultaterne for de øvrige medstuderende. Når det er besluttet at rejse en sag, bør studielederen/studienævnformanden/anden person kontakte den studerende og forklare baggrunden herfor – dels for at sikre at informationen herom gives så tidligt som muligt og dels for at sikre, at den studerende er bekendt hermed, før der indkaldes til et møde i Studiekontoret (der indkaldes i rektors navn).

Sagsakterne

Såvel indstillinger fra lærer/censor og skrivelser i forbindelse med videresendelse til rektor fra studieleder skal holdes i et nøgternt sprogbrug og må ikke indeholde vurderinger om mulige sanktioner eller om den studerendes tidligere adfærd eller person i øvrigt. Baggrunden herfor er dels, at sådanne formuleringer vil være uden relevans for sagsbehandlerne, og dels at alle sagens akter sendes til den studerende, så denne er bekendt med mødets formål og baggrunden for indkaldelsen. Indberetningen

skal kun omfatte den eller de personer, som er mistænkt i samme sag, og den må ikke indeholde cpr. numre eller eksamensnumre.

Sagsakterne skal være læsbare og kopierbare, og hvis der er tale om plagiering, skal det tydeligt fremgå af indberetningen, hvorfra og hvortil, der er plagieret og de relevante sider skal vedlægges i udskrift.

Når den studerende ikke taler dansk, bør al korrespondance foregå på engelsk – herunder indstilling fra lærer/censor og anden korrespondance.

Afholdelse af mødet

Studiekontoret indkalder til et møde med de berørte studerende og studielederen. Dette sker så hurtigt som muligt og normalt indenfor 8 dage.

Ved møder i Odense er Studiekontoret altid præsenteret med en mødeleder og bisidder, mens bisidderen ved møder i Esbjerg eller Kolding er campuschefen mens bisidderen i Sønderborg er den daglige leder af Studieservice.

Rektors afgørelse

På mødet enes deltagerne om en indstilling til rektor med forslag til evt. sanktion. Indstillingen skal være så præcis som muligt – dels mht. hvad den studerende eventuelt har tilstået på møde, hvori sanktionen består, og hvordan sagen håndteres efterfølgende rent eksamensteknisk, så afgørelsen er entydig for alle involverede, herunder for personalet på eksamenskontorerne - fx når ét eksamensnummer dækker over 3 afleveringsopgaver, hvoraf de 2 skal være bestået (registreres alene af underviseren), før den studerende kan gå til eksamen. Kopi af afgørelsen sendes til mødedeltagerne samt det relevante eksamenskontor og sekretariat.

Ofte indeholder rektors afgørelse en advarsel samt en bestemmelse om, at den studerende skal op til en ny eksamen/aflevere en ny opgave med et nyt emne. Den ”dumpede” eksamen tæller som et eksamensforsøg. Eksamenskontoret noterer således i det relevante skærbillede i Stads og skriver i bemærkningsfeltet: Se brev fra rektor.

Opfølgning

Den studerende tilbydes vejledning (central studievejleder, faglig vejleder eller underviser).

Studielederen melder tilbage til underviseren om afgørelsen.

Studielederen tager evt. sagen op i studienævn eller andet relevant regi.

.....

Kort og godt om de administrative procedurer – især til medarbejdere, der indberetter

Den gode indberetning:

Der indberettes for en person/gruppe (ikke to indberetninger i samme brev), så hver enkelt sag kan journaliseres for sig. Husk at personnummer og/eller eksamensnummer ikke må fremgå af sagsakterne – men personnummer må

gerne oplyses til sekretæren på en intern følgeskrivelse, da personen dermed er nemmest at finde i Stads.

Hvis den studerende er udenlandsk (full degree eller udvekslingsstuderende), skal indberetning fra eksaminator foreligge på engelsk.

Indberetningen sendes til rektor.

Indberetningen skal være vedlagt eksaminators indberetning til studieleder/studienævnformand, inkl. opgaven og det materiale, der er plagieret fra.

Den studerende orienteres om sagen af studielederen/studienævnformanden/anden person, hvis dette ikke allerede er sket (se s. 1)

Herefter er proceduren:

- Sagen (efter modtagelse fra rektor/journalen) vurderes af en af sagsbehandlerne i Studiekontoret
- Studiekontorets sekretær forespørger de interne mødedeltagere om mulige datoer
- Studiekontoret indkalder den studerende til mødet.
 - Indkaldelse inkl. indberetning med evt. bilag sendes anbefalet, og et par dage senere en indkaldelse pr. ordinær post.
 - Kopi af ovennævnte sendes til mødedeltagerne.
- Mødet afholdes (repræsentanten fra Studiekontor/Studieservice medbringer studentermappen)
- Studiekontorets sagsbehandler udarbejder en indstilling til rektor.
- Studiekontorets sagsbehandler udarbejder en afgørelse til rektor.
- Studiekontoret sender afgørelsen pr. anbefalet post og et par dage senere pr. almindelig post.
- Studiekontoret sender kopi af afgørelsen til indberetter, sekretariat for institut/center samt eksamenskontor.
- Studiekontoret sender originalsagen til journalen, kopi af sagen arkiveres i studentermapperne.

Studiekontoret, 1. august 2007

God citatskik og plagiat i tekster

- vejledende retningslinjer

INDHOLD

En vejledning for praktikere	5
God citatskik	7
Reglerne	7
Afgrænsning af god citatskik	8
Kreditering og kildeangivelse	11
Reglerne	11
Kildeangivelse og kreditering i praksis	12
Plagiat	14
Reglerne	14
Afgrænsning af plagiat	15
Sanktioner	19

FORORD

EN VEJLEDNING FOR PRAKTIKERE

Kulturministeriet har en målsætning om at bidrage til at sikre, at ophavsretten fungerer bedst muligt i praksis. Det er grunden til, at ministeriet har udarbejdet disse vejledende retningslinjer for afgrænsningen af god citatskik og plagiater i tekster.

Retningslinjerne omfatter alle genrer af tekster, fx romaner, noveller, avisartikler og fagbøger. Disse tekster kaldes i ophavsretsloven for litterære værker. Retningslinjerne er tænkt som et praktisk værktøj for forfattere, journalister og forlag til at indkredse, hvad der er god citatskik, og hvornår der foreligger et plagiat.

Der er tale om ophavsretlige retningslinjer, dvs. at retningslinjerne beskriver grænserne for, hvad der er lovligt efter ophavsretsloven. De kan suppleres af frivillige, etiske retningslinjer på forskellige områder.

Retningslinjerne er ikke juridisk bindende – kun vejledende. Det er domstolene, der har kompetencen til at afgøre spørgsmål om lovfortolkning i sidste ende. Det betyder, at hvis der opstår en tvist om, hvorvidt der er tale om en krænkelse eller ej, skal parterne i første omgang selv forsøge at løse sagen. Hvis parterne ikke kan blive enige, kan spørgsmålet indbringes for domstolene. Når domstolene skal afgøre sagerne, er de ikke bundet af ministeriets retningslinjer.

Ophavsretsloven er båret af et overordnet hensyn til kunstneres og andre rettighedshaveres økonomiske og ideelle interesser. Andre må ikke uberettiget stjæle frugten af deres arbejde. Det er i samfundets interesse at have et sæt regler, der sikrer rettighedshaverne vederlag for deres indsats, fordi dette er rimeligt, og fordi det giver de kreative kræfter tilskyndelse til ny produktion og ny udbredelse af værker.

Reglerne om god citatskik og plagiat findes i ophavsretsloven. Som udgangspunkt er det lovligt at citere, mens det er ulovligt at plagiere.

Forbuddet mod plagiat sikrer, at det alene er ophavsmanden, der bestemmer over brugen af sin tekst, og at andre ikke må bruge teksten på en sådan måde, at det fremstår, som om de selv har skrevet den.

Citatreglen i ophavsretsloven sikrer, at man kun må citere fra en beskyttet tekst, hvis det sker i overensstemmelse med god skik, og hvis citatet er illustrerende for den tekst, man sætter uddraget ind i. Citatreglen er en indskrænkning i ophavsmandens eneret. Man må citere fra andres værker, uden at ophavsmanden skal give samtykke, i de tilfælde, hvor der er et anerkendelsesværdigt behov for det.

Kulturministeriet håber, at dette hæfte vil være en hjælp for alle, der arbejder med tekster i praksis. I øvrigt findes der flere letlæselige vejledninger om ophavsret på Kulturministeriets hjemmeside om ophavsret: www.infokiosk.dk.

Kulturministeriet.

GOD CITATSKIK

REGLERNE

Et citat er kendetegnet ved, at man ordret gengiver et uddrag af en andens beskyttede tekst, sætter det ind i sin egen tekst, og at man angiver, at man har taget uddraget et andet sted fra.

FAKTA

„Af et offentliggjort værk er det tilladt at citere i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.“

Ophavsretsloven, § 22

Citatreglen i ophavsretslovens § 22 har kun betydning i de tilfælde, hvor den tekst, der citeres fra, er beskyttet efter ophavsretsloven. Er der derimod tale om en fri (ubeskyttet) tekst, må den gengives uanset citatreglerne. En tekst er typisk fri, når der er gået 70 år efter ophavsmandens død.

Et citat er lovligt i følge ophavsretsloven. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Der må kun citeres fra lovligt offentliggjorte tekster
- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives (dvs. man skal oplyse hvem, der har skrevet det citerede, og hvor man har hentet citatet henne).

Det er domstolene, der i sidste ende afgør, hvor grænserne går for god citatskik.

Det er grundtanken i citatretten, at citatet indgår i en anden tekst. Uden for citatretten falder derfor tilfælde, hvor teksten udelukkende består af et eller flere citater. Dertil kommer, at et citat ikke kan stå alene, hvis det skal være lovligt. Citatretten kan ikke bruges til at gengive dele af tekster isoleret, heller ikke på internettet. Et citat må dog godt optræde som et motto eller i avisernes citatrubrikker. Citatsamlinger i stil med *Bevingede ord* falder også inden for citatretten – her

indgår citaterne i forbindelse med en redegørelse for deres oprindelse og betydning.

AFGRÆNSNING AF GOD CITATSKIK

Der skal altid foretages en helhedsvurdering, når man i en konkret sag skal afgøre, om der er tale om god citatskik.

Hvad er et lovligt citat?

God citatskik afhænger til dels af sædvaner og praksis. Men enhver praksis eller sædvane på et område er dog ikke ensbetydende med, at der foreligger „god skik“. Med andre ord bliver en urimelig sædvane ikke nødvendigvis lovlig, blot fordi den er udbredt.

Samlet set kræves det, at man bruger et citat på en rimelig og loyal måde i forbindelse med skabelse af nye tekster. Man må fx ikke citere så meget fra en avisartikel, at man forhindrer eller begrænser den økonomiske udnyttelse af avisen eller avisartiklen. Herudover ligger der også i citatreglen et krav om, at man ikke bruger et citat i en sammenhæng, der kan være krænkende for ophavsmanden, fx i reklame.

Formålet med citatet har stor betydning. Det er et krav, at citatet skal være illustrerende for indholdet af den tekst, citatet indgår i.

Der gælder også en vis begrænsning på længden af et citat. Citatet må ikke være længere end nødvendigt, for at formålet kan opnås. Der kan ikke opstilles en generel regel for, hvor langt et lovligt citat må være – det afhænger af en konkret vurdering. Man kan se på, hvor meget citatet udgør af den tekst, som man citerer fra, og af den tekst, som citatet indgår i.

Citater, der alene bruges, fordi en anden forfatter har skrevet en karakteristisk formulering, som man ikke selv kunne gøre bedre, må kun være ganske få og korte. Det er fx ikke lovligt, hvis der i en bog optræder en række af sådanne citater, hvor en forfatter overtager en anden forfatters subjektive vurderinger og lignende. Derimod vil det inden for skønlitteraturen være lovligt at bruge skjulte/indirekte citater som led i det kunstneriske udtryk også uden kreditering og kildeangivelse; det afgørende er, om citeringen har et loyalt eller rimeligt formål.

Når det drejer sig om videnskabelige eller faglige fremstillinger, anmeldelser eller avisartikler som led i den offentlige debat om samfundsforhold, må man i videre omfang citere fra andres tekster. I disse tilfælde kan man, når formålet er loyalt, også citere en kort tekst i sin helhed, fx i en anmeldelse af en digtsamling.

Hvor går grænsen for et lovligt citat mere konkret?

I nogle tilfælde er der tale om, at det vil være et lovligt citat.

Eksempel: Arrangøren af en byfest udsender en pressemeddelelse om arrangementet, som ud over en kort indledning udelukkende består af en ordret gengivelse af en artikel fra en avis. Arrangøren bruger 1/5 af avisartiklen. Det er et lovligt citat.

I andre tilfælde er der tale om et ulovligt citat.

Eksempel: Et ugeblad bruger 3 % af teksten fra en bog (ca. 2 sider) i en artikel. Citaterne fra bogen udgør 90 % af artiklen. Den tekst, som ugebladet selv har forfattet, inklusive referater fra bogen, er alene benyttet til at introducere eller til at sammenkæde citaterne. Det er et ulovligt citat.

Eksempel: Et forlag udgiver en undervisningsbog på 32 sider, hvor et af kapitlerne overvejende består af citater fra A's værk. I et andet kapitel er ca. 1/3 af teksten citater fra B's værk. Det er ulovlige citater.

Eksempel: Et firma gengiver flere dagbladsartikler i deres fulde længde i en intern publikation. Det er ulovlige citater.

Bliver et citat lovligt, hvis man krediterer og angiver kilden?

At man har krediteret forfatteren og angivet kilden, er ikke ensbetydende med, at et citat er lovligt. Det er et krav, at alle betingelserne om god citatskik er opfyldt.

Skal et citat skrives på en særlig måde grafisk?

Det anbefales, at et citat angives grafisk som et citat fx ved at bruge:

- citationstegn
- kursiv
- separat tekstblok.

Et citat kan fx angives således:

Eksempel 1: Forfatter Frank Jørgensen skriver følgende om livet i middelalderen: „Hos almuen var sorgerne mange og glæderne få.“¹⁾

Eksempel 2: Som forfatter Frank Jørgensen skriver i sin bog *Tilbage til Middelalderen* (Middelalderforlaget, 1985, s. 10): „Hos almuen var sorgerne mange og glæderne få.“

¹⁾ *Tilbage til Middelalderen*, s. 10. Middelalderforlaget, 1985.

Hvilke forhold kan gøre et citat ulovligt?

En række forhold kan gøre et citat ulovligt. Det kan fx være, hvis:

- citatet er for langt
- citatet er forkert krediteret
- citatet er forvansket, fx er omskrevet eller fejlciteret (citatfusk).

Den sammenhæng, et citat bruges i, kan også spille en rolle, når man vurderer, om det er lovligt eller ulovligt. Et citat må ikke uden tilladelse bruges til reklameformål, som led i politisk agitation eller i religiøse eller pornografiske sammenhænge. Det anses dog for lovligt at bringe korrekte citater i reklamer for bøger.

KREDITERING OG KILDEANGIVELSE

REGLERNE

Det er hensynet til ophavsmanden og til læsernes muligheder for at finde frem til kilden, der ligger bag ophavsretslovens krav om kreditering og kildeangivelse.

Kreditering

Når man bruger et citat, skal ophavsmanden *krediteres* (navn skal angives) „i overensstemmelse med god skik“.

FAKTA

„Ophavsmanden har krav på at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, såvel på eksemplarer af værket, som når dette gøres tilgængeligt for almenheden.“

Ophavsretsloven, § 3, stk. 1

Der er undtagelser: Der skal kun krediteres i overensstemmelse med god skik. Begrebet „god skik“ afhænger dels af sædvaner, dels af, hvad der er praktisk og teknisk muligt. Hvis der eksisterer en praksis eller sædvane på et område, er det ikke ensbetydende med, at der foreligger god skik.

Kravet om kreditering gælder både, når man bruger citater, og når man har fået tilladelse fra ophavsmanden til at bruge teksten.

Kildeangivelse

FAKTA

„Gengives værket offentligt, skal kilden angives i overensstemmelse med, hvad god skik kræver.“

Ophavsretsloven, § 11, stk. 2, 2. pkt.

Kilden skal efter ophavsretslovens § 11, stk. 2, angives i overensstemmelse med god skik, når fx en bog, hvor citatet optræder, gengives offentligt. God skik-begrebet forstås på samme måde som ved ophavsretslovens regel om kreditering.

KILDEANGIVELSE OG KREDITERING I PRAKSIS

Ved citater skal forfatteren altid krediteres i tilknytning til citatet, enten i selve teksten, fx „som NN skriver i ...“, i en fodnote eller en slutnote i teksten, eller ved en samlet angivelse af forfattere bagerst i kapitlet eller bogen med henvisning til de sider, citaterne står på. Øvrige oplysninger om kilder m.v. kan placeres som fodnote eller slutnote eller sammen med noteapparat og litteraturliste bagerst i teksten eller på internettet. Det afhænger af tekstens genre og målgruppe.

En placering af øvrige kildeoplysninger og litteraturliste m.v. på internettet er i overensstemmelse med god skik, hvis der gives en præcis henvisning til den pågældende hjemmeside et tydeligt sted i teksten, fx på omslaget af en bog.

Hvilke oplysninger skal en kildeangivelse indeholde?

Forfatterens navn skal altid angives ved citater. Herudover bør som minimum titel og forlag/medie angives.

Hvis man er i tvivl om, hvilke oplysninger der skal med i en kildeangivelse, for at den er fyldestgørende, findes der en god tommelfingerregel. Den siger, at læserne skal kunne finde frem til kilden på baggrund af oplysningerne i kildeangivelsen.

Kreditering og kildeangivelse inden for forskellige genrer?

Der er forskellige krav til, hvordan kilder skal angives og forfattere krediteres. Det afhænger af, hvilken genre inden for det litterære område der er tale om.

Inden for videnskabelige fremstillinger, fx doktordisputatser og ph.d.-afhandlinger, stilles der større krav til bl.a. form og omfang af kildeangivelse og kreditering end inden for fx journalistik. I visse tilfælde indgår kravene til kildeangivelse og kreditering som en del af et sæt etiske retningslinjer på området.

På journalistikkens område er det kutyme kun at kreditere mediet – ikke journalisten – når man bruger citater fra andre medier. Det er i overensstemmelse med god citatskik.

Må man overtage en forfatters citater, og hvem skal så krediteres?

Ophavsretligt må man gerne overtage andres citater, dvs. de tilfælde, hvor man citerer fra forfatter B, som har citeret fra forfatter A. Hvis man overtager andres citater, skal den oprindelige forfatter, dvs. A, altid krediteres.

Ophavsretsloven kræver normalt ikke, at den forfatter, man har overtaget citatet fra, dvs. B (som ikke er forfatter til citatet), bliver krediteret. Der er dog tilfælde, hvor også denne forfatter alligevel bør krediteres, fx hvis forfatteren har lavet en omfattende research for at finde frem til citatet.

Hvis man overtager citater fra forfatter B, som citerer forfatter A, og samtidig også overtager den tekst, som forfatter B selv har skrevet i tilknytning til citatet, skal både forfatter A og forfatter B krediteres.

Kildeangivelse og kreditering når man gengiver forskellige typer af indhold

Når man gengiver forskellige typer indhold af en tekst, er der forskel på kildeangivelse og kreditering.

- Ved gengivelse af enkeltstående faktuelle oplysninger skal der ikke krediteres eller kildeangives, eftersom disse oplysninger ikke er beskyttede og derfor kan bruges af enhver.
- Ved citat af forfatterens ordvalg/formuleringer skal der krediteres og kildeangives.

PLAGIAT

REGLERNE

Plagiat af andres tekster

Man skal ifølge ophavsretslovens § 2 indhente samtykke fra forfatteren, hvis man vil bruge en hel tekst (en bog, artikel m.v.) eller væsentlige dele af den.

FAKTA

„Ophavsretten medfører, med de i denne lov angivne indskrænkninger, eneret til at råde over værket ved at fremstille eksemplarer af det og ved at gøre det tilgængeligt for almenheden i oprindelig eller ændret skikkelse, i oversættelse, omarbejdelse i anden litteratur eller kunstart eller i anden teknik.“

Ophavsretsloven, § 2, stk. 1

Ophavsretsbeskyttelsen gælder, når man bruger teksten i oprindelig såvel som i ændret form. Det betyder, at beskyttelsen af en tekst også omfatter beskyttelse mod efterligninger (plagiat); et plagiat er med andre ord ulovligt.

Et plagiat forudsætter, at den person, der plagierer, har kendskab til den oprindelige tekst, dvs. at han eller hun er i ond tro. Der foreligger et plagiat, når der ikke sker tilstrækkelig kreditering og kildeangivelse af den oprindelige tekst, således at teksten fejlagtigt fremstår som ens egen.

Et plagiat kan fx være en bog, der baserer sig på afskrift af hele afsnit eller flere sætninger fra samme tekst uden kreditering og kildeangivelse.

Om der er tale om et plagiat, beror på en konkret vurdering af graden af lighed mellem de to teksters indhold. Hvis der er lighed mellem de to tekster, må man se på, hvilke elementer af teksten der er tale om for at kunne vurdere, om der foreligger en fri benyttelse eller et plagiat. Hvor grænsen går, er det i sidste ende op til domstolene at vurdere. Et eksempel på lighed mellem to tekster er, hvis handlingen i to romaner er den samme, selv om der er ændret på fx tid, sted og navne.

Fri benyttelse af andres tekster

Ophavsretten er ikke til hinder for fri benyttelse af en andens tekst til at skabe sin egen nye og selvstændige tekst. Man må altså godt lade sig inspirere af andres tekster.

FAKTA

„Ophavsretten til et nyt og selvstændigt værk, som er frembragt gennem fri benyttelse af et andet, er ikke afhængig af ophavsretten til det oprindelige værk.“

Ophavsretsloven, § 4, stk. 2

Ophavsretsloven beskytter heller ikke ideer – kun den konkrete udformning af en idé, fx en bog eller en avisartikel. Det er lovligt at skrive en ny roman baseret på samme grundidé som en eksisterende roman, fx om en bestemt historisk persons liv, men man må ikke kopiere handlingsforløb, dialog og lignende.

AFGRÆNSNING AF PLAGIAT

Der skal altid foretages en helhedsvurdering, når man vil afgøre, om der er tale om et plagiat i en konkret sag.

Bliver en ændret gengivelse af andres tekster lovlig, hvis man angiver kilden og krediterer?

Hvis man bruger en forfatters tekst i ændret form, bliver dette ikke lovligt, blot fordi man angiver kilden og krediterer. Der er med andre ord grænser for, hvor meget man må omskrive eller skrive af fra andres tekster – også selv om der krediteres og kildeangives.

Hvis man omskriver eller skrive af fra andres tekster, er det ikke tilstrækkeligt at skrive i forordet til bogen, at man har ladet sig inspirere af NN's bog. Plagiat er med andre ord forbudt, uanset om man selv gør opmærksom på det eller ej.

Er der en bagatelgrænse?

Bagatelgrænsen går i hvert fald ved brug af enkelte ord fra en tekst. Disse må altid frit gengives uden kreditering.

Eksempel: Indeholder en bog kun to eller tre tilfælde, hvor forfatteren har overtaget og bearbejdet nogle få linjer fra en anden bog, foreligger der ud fra en helhedsvurdering ikke et plagiat.

Hvor går grænsen mellem en lovlig fri benyttelse og et plagiat?

Når man skal vurdere, hvor grænsen går mellem en lovlig fri benyttelse af en andens tekst og et plagiat, må man skelne mellem, hvilke delelementer af en tekst der overtages. Det er bl.a. begrundet i, at ikke alle aspekter eller elementer fra andre tekster er ophavsretligt beskyttede.

Eksempelvis kan abstrakte konstruktioner eller dispositioner i forfatter B's tekst blot være baseret på den samme idé, som forfatter A opererer med i sin tekst. Det er en lovlig fri benyttelse. Men en disposition kan også være så original og omfangsrig, at den kan være selvstændigt beskyttet. Så vil en overtagelse være ulovlig.

Man kan frit overtage:

- enkelte ord fra en tekst
- faktuelle oplysninger, fx datoen for en bestemt historisk begivenhed
- stilelementer, ideer eller kunstneriske effekter
- emnet for en bog.

Man kan *ikke* frit overtage:

- forfatterens ordvalg/subjektive vurderinger
- karakteristiske formuleringer.

Disse elementer kan kun overtages uden samtykke, hvis det ligger inden for rammerne af et lovligt citat, herunder at man på behørig vis krediterer og angiver kilde. Hvis det ikke er tilfældet, vil overtagelsen af disse elementer kunne betragtes som et plagiat.

Eksempel på en fri benyttelse: To forfattere udgiver hver sin slankebog i en billigudgave. Bøgerne har forskellige titler. Der er tale om samme idé, opbygning

og pædagogiske linje, og de to vigtigste ord i titlerne er identiske. Illustrationerne og kostplanerne (som er bøgernes vigtigste indhold) er forskellige. Det er ikke en ulovlig efterligning, fordi der ikke er en sådan lighed i indhold, opsætning m.v. imellem de to bøger, at der er tale om samme bog.

Eksempel på en fri benyttelse: A overtager en leksikalt-alfabetisk opstilling af besvarelse af skatte-spørgsmål i en håndbog fra forfatter B. Opstillingen er ikke særskilt beskyttet, fordi en sådan ordning er nærliggende og udbredt i håndbøger. A's brug af den samme opstilling er ikke en ulovlig efterligning.

Eksempel på et plagiat: A overtager en stor del af forfatter B's håndbog, nemlig 67 % af navnene fra en fortegnelse over nye slægtsnavne til brug ved navneforandring. Det er en ulovlig efterligning.

Eksempel på et plagiat: A overtager en mindre del af forfatter B's håndbog, nemlig 10 % af indholdet fra en vejviser, som indeholder oplysninger, man ikke kan finde andre steder. Det er en ulovlig efterligning.

Eksempel på et plagiat: En journalist skriver en bog om stress, hvor han afskriver hele afsnit fra en amerikansk stressbog – uden kreditering af den amerikanske forfatter. Det er en ulovlig efterligning.

Eksempel på et plagiat: En professor skriver en fagbog om biokemi. Lange passager m.v. er afskrift fra en amerikansk bog. Passagerne er angivet uden citationstegn og notereferencer. Den amerikanske bog er omtalt i forordet til professorens bog. Det er en ulovlig efterligning.

FAKTA

Titelbeskyttelsen

En titel kan beskyttes efter den særlige titelbeskyttelsesregel i ophavsretslovens § 73. Det er dog et krav, at titlen har et vist særpræg – mere banale titler beskyttes ikke. Denne paragraf beskytter mod andres brug af den samme eller en lignende titel, hvis der er forvekslingsrisiko.

Normalt opfylder titler ikke kravene til værkshøjde og er derfor ikke beskyttet som selvstændige værker efter § 2.

Hvornår er et referat lovligt?

Der er fri adgang til at referere fra andres beskyttede tekster, fordi en teksts idé eller hovedindhold ikke beskyttes. Det ligger forudsætningsvist i begrebet referater eller resuméer, at man krediterer forfatteren.

Eksempel: A udgiver en elektronisk nyhedsoversigt, der i det væsentlige består af korte referater af faktiske omstændigheder fra dagblade – alt med kildeangivelser. Det er ikke en krænkelse af ophavsretten til avisartiklerne.

Hvis referatet af en bog bliver så omfattende, at der i realiteten foreligger en gengivelse af dele af teksten, bliver referatet imidlertid ulovligt.

Eksempel: Et forlag udgiver et hæfte om film, hvor forfatteren i en artikel på 24 sider refererer store dele af handlingen i romanen bag en film. Det er ulovligt.

SANKTIONER

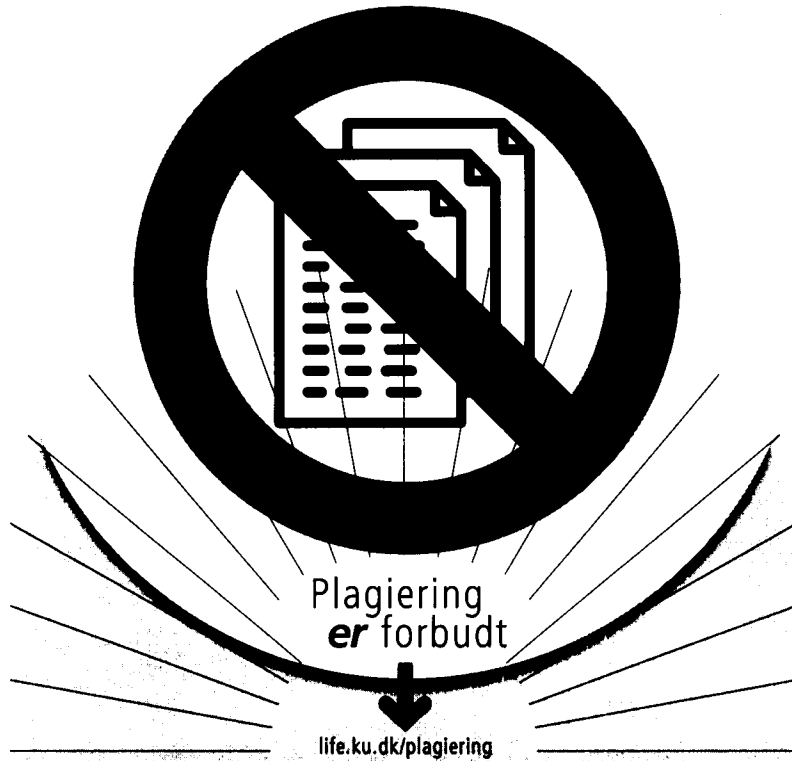
Hvis grænsen for et lovligt citat overskrides, eller hvis der foreligger et plagiat, krænkes ophavsmandens eneret. Krænkeren kan blive pålagt at betale godtgørelse og erstatning. Niveaueet for erstatningen fastlægges i sidste ende af domstolene. I grove tilfælde kan straf (fængsel og/eller bøde) komme på tale. Det er også muligt at få nedlagt et fogedforbud.

Udgivet 2006 af
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K
E-mail: kum@kum.dk
Hjemmesider: www.kum.dk
www.infokiosk.dk
ISBN: 87-7960-072-7
Elektronisk udgave:
ISBN: 87-7960-073-5

Forsideillustration: Thomas Thorhauge
Layout: www.communikanten.dk
Tryk: Vester Kopi a/s

© Rettighederne til disse retningslinjer tilhører Kulturministeriet. Retningslinjerne må imidlertid frit gengives med behørig kildeangivelse. Dog må retningslinjerne ikke gøres til genstand for selvstændig kommerciel udnyttelse.

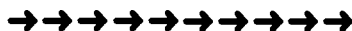
Plagiering Er man forsker, anses det for en alvorlig forseelse at gengive andres ord, ideer, illustrationer m.m., som om de var ens egne. At begå denne forseelse kaldes for *plagiering*. ■ Der er tale om en forseelse, dels fordi man fratager ordenes, ideernes eller illustrationernes ophavsmand eller -kvinde æren for deres indsats. Man kan sige, at der er tale om en form for *tyveri*. ■ Dels pynter man sig så at sige med lånte fjer, og fremstår mere idérig, kreativ m.m., end man egentlig er. Man kan sige, at der er tale om en form for *svindel*, hvorved man uretmæssigt kan opnå fordele i forbindelse med ansøgning om stillinger, stipendier og lignende.

Konsekvenser Gribes en offentligt ansat forsker i plagiering, kan det få alvorlige konsekvenser. Der vil i grove tilfælde blive grebet ind med tjenstlige sanktioner såsom frysning eller degradering. ■ Plagiering er en mindst lige så alvorlig forseelse, når den begås af studerende. Hvis man fx i en skriftlig opgave gengiver andres ord, ideer, illustrationer m.m., som om de var ens egne, er der tale om en form for *eksamenssvindel*. Bliver det opdaget, vil der blive sat ind med sanktioner. I grove tilfælde kan det komme på tale at bortvise den studerende fra universitetet.

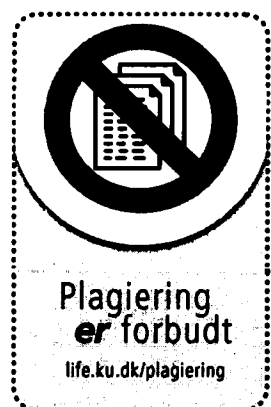
Husk kildeangivelser Derfor er det vigtigt, at studerende i forbindelse med skriftlige opgaver og lignende er meget omhyggelige med at angive kilderne til de ord, ideer, illustrationer m.m., som gengives. Med illustrationer menes figurer, tabeller og billeder. ■ Er der tale om et direkte citat, skal dette tydeligt markeres ved brug af anførelsestejn eller tilsvarende midler. Citater skal gengives uden ændringer i deres ordlyd. Desuden skal der anføres en korrekt og fuldstændig kilde. ■ Er der tale om, at man gengiver en andens ideer med egne ord, er det stadig helt afgørende, at der i direkte tilknytning til gengivelsen anføres en kilde. På tilsvarende vis skal kilden stadig anføres, selv om man modificerer eller ændrer i illustrationer. ■ Pligten til at anføre kilden til ord, ideer og illustrationer ophører ikke, fordi ophavsmanden har solgt eller foræret én retten til at bruge vedkommendes ord, ideer og illustrationer.

Det er dit ansvar Det er en formildende omstændighed, hvis man uden selv at være klar over det kommer til at gengive andres ord og ideer, som om de var ens egne; men det fratager ikke én for ansvar. Således er der for studerende en pligt til løbende via noter og lignende at holde rede på kilderne til de ord og ideer, som gengives i skriftlige opgaver og lignende. ■ Principperne og reglerne for at anføre kildeangivelser gælder uanset medie. Det vil bl.a. sige, at der også skal kildehenvisninger til materiale fundet på internettet eller i en avis. ■ Den eneste undtagelse til reglen om, at man skal angive kilder til ord og ideer er, når der er tale om ord eller ideer, hvor det er *almindeligt kendt*, hvor de kommer fra. Hvis man fx i en fysikopgave henviser til Newtons lov om masseiltækning, eller man i en genetikopgave henviser til Mendels arvelighedslove, behøver man ikke at anføre en kilde. ■ Hvad der kan anses for almindeligt kendt afhænger af sammenhængen. Hvis man er usikker, er det altid klogt enten at anføre kilden eller at *spørge ens lærervejleder*.

Læs mere For nærmere anvisninger på, hvordan man citerer og laver henvisninger til kilder, se: Dahl, A. et al. (2007): *Styrk projektarbejdet – En redegørelse til problemorienteret projektarbejde*, Biololia, Frederiksberg.

Gem dette kort.
Plagiering er en alvorlig forseelse.

Plagiarism It is considered a very serious offence for a researcher to present the words, ideas, illustrations etc. of other researchers as if they were his or her own. This is called *plagiarism*. ■ Plagiarism is a serious offence because the plagiarist takes credit for work that rightly belongs to someone else. In that sense it can be considered *stealing*. ■ In this way, the plagiarist appears to be more creative and full of ideas than he or she really is. You may also consider plagiarism a type of *fraud* because the plagiarist may achieve benefits in connection with job applications, scholarships etc.

Consequences If a publicly employed researcher is discovered plagiarising the work of others, it has serious consequences for that person. In gross cases, sanctions such as dismissal or degradation may be applied. ■ Plagiarism is an equally serious offence when committed by students. If, say in a written assignment, you present other people's words, ideas, illustrations etc. as if they were your own, you make yourself guilty of *exam fraud*. If you are found out, sanctions will be applied. In serious cases you may be expelled from the university.

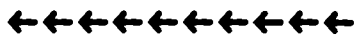
Acknowledge your sources It is very important that you carefully state and acknowledge all sources of words, ideas and illustrations used in your academic work. By illustrations we mean tables, figures and images. ■ Quotes should be clearly marked using quotation marks or similar textual means. Quotes should be reproduced without changing the original text. In addition, you must state the full and correct source of your quote. ■ If you reproduce the ideas of others in your own words, it is still important that you state the original source. Similarly, the original source must be mentioned if you modify or change illustrations. ■ You are also obliged to state the source of words, ideas and illustrations, even if the original author has sold or given you the rights to the material.

It is your responsibility If you are unaware of having reproduced the work of others this is a mitigating circumstance, but it does not exempt you from responsibility. Accordingly, students are obliged to keep track of the sources they use in e.g. written assignments. ■ These rules and principles apply, irrespective of the media used. This means, among other things, that references to information found on the Internet or in newspapers must also be stated. ■ The only exception to this rule is when the origins of words and ideas are *generally known and accepted*. If, say in a physics assignment, you refer to Newton's law of gravity or in a genetics assignment you refer to Mendel's laws of heredity, you do not need to state the source. ■ What may be considered generally known and accepted depends on the context. If you are unsure of whether or not to state the source, you should *consult your teacher/supervisor*.

**Plagiarism
is illegal**
life.ku.dk/plagiarism

Further information For more information on how to quote and make references, see:
<http://www.cems.uwe.ac.uk/~tdrewry/referencing.htm>

Keep this card at all times. Plagiarising the work of others is a serious offence.

Hvem står bag?

Stopplagiat.nu er blevet til i et samarbejde mellem:

Syddansk Universitet www.sdu.dk

Københavns Universitet www.ku.dk

Aarhus Universitet www.au.dk

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings Forum for Brugeruddannelse www.dfdf.dk

Projektet er støttet af Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek. www.deff.dk

Hvorfor en webtutorial om plagiering?

Mange studerende er nervøse for at komme til at plagiere og frustrerede over ikke at kende nok til reglerne om plagiering og videnskabelig redelighed.

Målet med denne webtutorial er at ekspliciterer nogle af de overordnede regler, der gælder for videnskabelig redelighed.

Vi håber, at vi kan forebygge nogle af plagieringssagerne, fordi du som studerende her kan sætte dig ind i reglerne, *inden* dit arbejde bedømmes.

Vi opstiller kun de overordnede regler for videnskabelig redelighed.

Vi har ikke kunnet tage højde for alle faglige traditioner og forskelle.

Men vi håber, at webtutorialsen kan bruges som udgangspunkt for en diskussion af hvilke specifikke regler, der gælder på de enkelte uddannelser.

Hvordan fungerer Stopplagiat.nu?

I Webtutorialsens indledende del bliver du præsenteret for definition og eksempler på plagiering.

Du kan læse om, hvorfor plagiering er uacceptabelt i den akademiske verden og om konsekvenserne, hvis du alligevel kommer til at plagiere.

I "Sådan gør du" får du de grundlæggende redskaber, der skal til for at arbejde akademisk korrekt og dermed undgå plagiering. Du lærer fx:

- Hvad skal der til for at citere og parafasere korrekt?
- Hvordan opbygges et referencesystem?

I Test-din-viden kan du teste, om du kender de basale regler for at arbejde korrekt.

Definition af plagiering.

Webtutorialsens definition af plagiering er blevet til i en stafet mellem projektets følgegrupper fra Syddansk Universitet, Københavns Universitet og Aarhus Universitet.

Tak til

Denne webutorial om plagiering kunne ikke være blevet til uden projektets mange og engagerede samarbejdspartnere:

Lene Mortensen, Studiekontoret, SDU

Tilde Bruun, VejledningsCentret, SDU

Randi Marselis, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Sven Halse, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Søren Harnow Klausen, Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier, SDU

Jan Toftegaard Støckel, Institut for Idræt og Biomekanik, SDU

Tine Wirenfeldt Jensen, Center for Undervisningsudvikling, Aarhus Universitet

Bettina Andersen, Center koordinator for universitetsstudier i journalistisk, Aarhus Universitet

Peter Stray Jørgensen & Signe Skov, Akademisk Skrivecenter, Københavns Universitet

I forbindelse med projektet blev der d. 3. april 2008 afholdt en temadag om plagiering på Syddansk Universitet. De mange og gode diskussioner hér har medvirket til at kvalificere indholdet af dette produkt.

Endelig en særlig tak til Johannes Andersen, Alex Kviat, Jakob Lange, Tine Wirenfeldt Jensen, Morten Rosenmeier, Peter Stray Jørgensen og Lotte Rienecker for jeres velvilje i forbindelse med videooptrædener til webtutorialen.

Projektet har været forankret i Danmarks Forskningsbiblioteksforenings Forum for Brugeruddannelse:

Solveig Bach Sandal, ASB Biblioteket

Gina Bay, Syddansk Universitetsbibliotek (koordinator)

Mette Bechmann, CBS Bibliotek

Thomas Vibjerg Hansen, Aalborg Universitetsbibliotek

Jesper Mørch, Det Kongelige Bibliotek/KUBIS

Tina Pipa, Det Kongelige Bibliotek/KUBIS

Ane Sand, Danmarks Pædagogiske Bibliotek

Annette Skov, (tidl.) Danmarks Biblioteksskole

Anne Catrine Trumpy, Det Biovidenskabelige Fakultetsbibliotek/KUBIS

Inspirationskilder:

Jude Carroll, Oxford Brookes University.

San Jose State University. (2003-2004). *Plagiarism*.

Lokaliseret den 18. juni 2008 på

<http://tutorials.sjlibrary.org/tutorial/plagiarism/selector.htm>

Fairfield University. *The Plagiarism Court: You Be the Judge*

Lokaliseret den 18. juni 2008 på http://www.fairfield.edu/lib_plagiarismcourt.html

Illustrationer:

Tak til rettighedshavere

Praksisudvalgets hvidbog om
Videnskabelig redelighed på studierne
Udvalget vedr. god videnskabelig praksis

Københavns Universitet
Direktørsekretariatet
Nørregade 10, Postboks 2177
1017 København K

Redaktionel tilrettelæggelse:
Carsten Henrichsen
Design: KU Kommunikation
Tryk: Det Samfundsvidenskabelige Fakultets Reprocenter